

CICATERPUS

primera
persona última
edició

Intro 01 Judit Carrera / Susana Arias P.4 **Intro 02 Kiko Amat** P.6 **Intro 03 Miqui Otero** P.8

Anna Pacheco P.12 / **Lluís Cabot i Clara Viñals** P.24 / **Maria Climent** P.28 / **Carlos Pardo** P.36 / **Aroha Travé** P.45

/ **L'Hereu Escampa** P.55 / **Rocío Quillahuaman** P.59 / **Silvia Cruz Lapeña** P.70 / **Hijos del Trueno** P.80

/ **Antonio Luque** P.84 / **Juarma** P.88 / **Valentín Roma** P.93 / **Olga Merino** P.102 / **Eduardo Chirinos** P.111

/ **Esther García Llovet** P.116 / **Miquel Adam** P.123 / **Stivijoes** P.132 / **David Caño** P.136

/ **Carlo Pavia** P.161 / **Miqui Otero** P.169 / **Kiko Amat** P.183 / **Aries** P.187

CRÈDITS P.191

Youtube

Spotify

**Mira i escolta aquí
els vídeos i les
cançons d'aquesta
publicació**

INTRO1

Un festival. Una festa

Fa nou anys, i abans que l'etiqueta de l'autoficció es tornés omnipresent, Miqui Otero i Kiko Amat van imaginar al CCCB un nou espai, díscol i espatarrant, en què el centre de l'escena l'ocupaven les històries personals, els grans relats i també les petites anècdotes d'una vida. Des de llavors, un centenar llarg de convidats ha passat per l'escenari del festival Primera Persona per compartir alguna porció de la seva intimitat, amb una gran dosi d'humor, un punt canalla, i molts moments de veritat i de bellesa. Escriptors, músics, cineastes, periodistes o dibuixants, molts d'ells reconeguts, altres gairebé desconeguts, confabulats tots per tal que cada funció del festival, a mig camí entre el vodevil i la barra de bar, fos un esdeveniment únic.

Robert Forster, Julieta Venegas, Vivian Gornick, Brett Anderson, Caitlin Moran, José Luis Cuerda o Renata Adler, però també Carles Porta, Amarna Miller, Oriol Llopis i Ignatius Farray, entre molts altres, van acceptar el joc que els proposaven el Kiko i

el Miqui, i van mostrar més o menys impúdicament, amb més o menys veritat, la seva manera singular de viure, escriure o veure el món. Any rere any, Primera Persona ha reunit un retaule divertit i singular d'històries personals, però també relats d'una Barcelona que no sempre ha pujat als grans escenaris i que és part de la nostra història col·lectiva.

Que el festival ha estat un èxit és innegable, i la legió de seguidors que ha confiat en ell des de la primera edició confirma una vegada més que quan les coses es fan amb intel·ligència, passió i cura és difícil que el combinat surti malament. Ja sigui com a convidats o en la rebotiga, tots els que n'han format part podran testificar que cada edició ha estat un treball gairebé artesanal en el qual cada detall era important.

Ara, sense que hagi arribat a la desena edició, els seus impulsors han decidit celebrar la darrera funció de Primera Persona. I sense nostàlgia, amb la certesa d'haver estat una de les propostes més originals, divertides i gamberres del panorama

literari i festivalero, tanquem la persiana amb ells com no podria ser d'una altra manera: entre amics, amb una gran festa i amb aquest artefacte digital que, com ho fan tots els relats escrits en primera persona, parla també una mica de cadascun de nosaltres.

Al CCCB queda ja per sempre un arxiu impagable d'històries, alhora tràgiques i divertides, però sobretot una manera de fer cultura desenfadada i crítica que en els temps que corren sembla del tot irrenunciable. Al Miqui i al Kiko els agraïm

que hagin eixamplat una mica més el CCCB, que l'hagin fet casa seva, i que durant tots aquests anys ens hagin recordat que, com diu la cançó de Joe Crepúsculo, potser no serem els primers a trepitjar la lluna però sempre hi haurà algú que ens vulgui escoltar.

Judit Carrera / Directora del CCCB

Susana Arias / Cap del Servei de mediació

INTRO2

El festival Primera Persona s'acaba al cap de nou anys, un aniversari imperfecte per a un festival que no s'havia posat mai la perfecció com a meta. M'encantaria dir –entretancant els ulls i prement els glutis i mirant a l'horitzó– que és la fi d'una era, però soc tristament conscient que no és la fi de res, més enllà de la d'un esdeveniment anual barceloní que va començar per unes raons, va morir per unes altres, i, entremig, un grapat d'artistes notables ens va visitar, es va explicar un altre bon grapat d'històries i la gent (públic, convidats i equip) s'ho va passar la mar de bé. En el fons anava d'això: de no passar-s'ho malament; de no avorrir-nos; de no fer un altre festival plumbi-ranci amb taules rodones i acadèmics amb colzeres amanyagant-se el masclet; de convidar més *punk rockers* i còmics *stand-up* que Homes de Lletres Seriosos (si d'aquests últims en vam convidar algun, va ser per error, us ho prometo; se'ns va colar per alguna escletxa); de fer espectacle i vodevil i gresca; de riure una estona (una cosa és debatre tot el dia sobre el sentit de l'humor i els límits

de l'humor i oh-oh-l'humor; l'altra és *riure*); de no prendre'ns seriosament a nosaltres mateixos (però a la feina encomanada, sí); de no parlar amb metàfores ni declamar aforísticament ni explicar-nos fent servir un argot impenetrable, sinó treballar amb humilitat i entusiasme i frases netes; i, en suma, de fer alguna cosa que estigués currada però que no fos elitista, que fos sublim però no cursi, emotiva sense ser ensucrada i profunda sense ser una llauna.

Crec que es va aconseguir, què puc dir. Com a director em vaig quedar amb les ganes de portar Dan Fante de manera oficial (va morir abans que arribéssim a contactar-lo) i Harry Crews (el mateix) i Billy Childish (al qual vaig anar convidant any rere any d'una manera tan litúrgica com progressivament desproveïda d'esperança) i Mark Kozelek, entre altres, però, alhora, em sento orgullós i afortunat d'haver pogut organitzar aquest *music hall* insòlit durant aquesta gairebé-dècada, convidant aquesta autèntica burrada d'artistes de primera divisió nacionals i

mundials, sense que em fessin fora del *backstage* per menjar-me tots els *vol-au-vents* o irrompés la policia enmig d'alguna cosa.

Això que teniu a les mans, el projecte *Cicatrius* (cap relació amb l'estupend grup punk Cicatriz; tot i que hauria *molat*), és una mica el teló del Primera Persona, l'últim gag perquè us l'emporteu a casa; l'escena postcrèdits, si és que sou *nerds* marvelistes. Gaudiu-ho per allò que és: un munt de talent local polifacètic i multigeneracional dansant –en una sola actuació no-prorrogable– al voltant d'un únic concepte, el de les cicatrius, però aportant la seva visió primerapersonal i una mirada i una experiència única, com ha sigut sempre tradició en aquesta casa.

El Primera Persona en ple desitja, finalment, agrair al CCCB, al públic, a la premsa que ens ha donat suport, i a tots els amics i apòstols els seus ànims constants, més enllà de l'estricta compliment del deure. No voldria acomiadar-me sense enviar, a títol personal, un «moltes gràcies, col·legues» molt sentit al Manel López, Susana Arias, Clara Duch, José Antonio Soria, Laura Galofré, Marta Millet, David Gómez, Irene Faciabén, Cristina

Sánchez, Jordi Garrigós, Cristian Sobrepera, Gabriel Porras, Patxu Gibert, Elm Puig, Irene Ruiz, Mònica Muñoz, Lucia Calvo, Sara Tibau, Víctor Parkas, Aïda Camprubí, Josep Casellas i a la resta de persones de l'equip (producció, so, imatge, escenari, *runners*, comunicació) que van proporcionar al festival la seva entitat única. A tots vosaltres: la propera ronda al frankfurt de la cantonada la pago jo.

Ara sí: la fi. Alison Statton & Spike + Stuart Moxham van cantar en la nostra edició del 2017: «think of salad days / they were folly and fun / they were good, they were Young». I això és tot el que cal dir del Primera Persona. Va ser una festassa, va ser divertit, i va ser bo mentre va durar, i ara ja no existeix. Hi haurà, sens dubte, altres festivals que seguiran el seu rastre o no, i us convidem a encaminar-vos-hi. Com va repetir una i altra vegada el nostre sistema de megafonia: «l'espectacle començarà d'aquí dos minuts. Si us plau, dirigiu-vos als vostres seients».

Kiko Amat, codirector, març del 2021

INTRO3

1. Primera Persona ha sigut una sala plena de miralls. I un far marítim. I un terrat amb neons i la ciutat il·luminada als seus peus. I un celler català enrajolat amb imatges d'oficis artesanals i un parc d'atraccions amb roda de fira. També ha sigut la façana d'una casa tallada transversalment, com la de 13 Rue del Percebe, perquè ens poguéssim abocar a la intimitat dels seus habitants. I, amb tot, ara que remenem les claus i ens disposem a tancar-ne per sempre la portalada feixuga, continuaria sense poder definir amb presses què caratxos ha sigut en realitat el Primera Persona.

Quan tot això començava, molt abans de l'esclat confessional a les xarxes socials, costava encara més d'explicar als periodistes, al públic i als convidats. Érem astrònoms renaixentistes cridats a Roma per exposar en què dintre consistia aquella seva guillardura. «Tanmateix, es mou», era el balboteig que es responia, més semblant al d'un borratxo de bar mirant les lletres del menú del dia, que no pas al d'un científic exposant les seves teories.

Totes aquestes coses que ha sigut el Primera Persona i que jo enumerava en les primeres ratlles, en realitat és el que van ser els

escenaris d'algunes edicions del festival, alçats amb cartó i amb plàstic i amb goma eva i amb fusta. Recordar-los és una manera de definir el festival, tot i que, encara ara, l'única manera de fer-ho és ensenyar vídeos i rescatar records. Suposo que el Primera Persona era el que va acabar sent: gent explicant històries de vida. Les seves històries de vida. Intransferibles com ressaques i empremtes dactilars. Envoltades d'objectes indescriptibles i músiques i vídeos i aplaudiments, això també.

2. Aquests escenaris eren possibles gràcies a la mateixa gent que feia possible el festival. Els equips de coordinació, de regidoria, de *runners*, de premsa, de llums, de càmera, d'acció (amb una menció especial a l'artista, la Laura) que ajudaven a vestir una mica aquesta idea boja de demanar a gent amb talent que es despullés en un escenari davant de quatre-centes ànimes.

Un dia, una de les persones, juntament amb en Manel, que hi va ser des del principi, m'ho va explicar molt bé. «Recordo aquella vegada

que, preparant la primera o la segona edició, buscàvem un “efecte especial” i va dir que podíem arregar Cola Cao i un ventilador. Llavors em vaig adonar que et podies divertir fent una cosa seriosa», em va dir la Clara.

Aquest efecte «especial» (no passaré per alt la polisèmia de l'adjectiu) de vegades era un ventilador. De vegades era un ratolí de peluix comprat a l'últim moment en un basar xinès. O una cacatua de plàstic que repetia el que li demanaves. També era, i parlo de l'esperit del festival, «rebre» els convidats dies abans i, amb la coartada que després se sentissin còmodes durant el seu xou, conèixer-los i riure amb ells. Perquè després en escena una estrella del pop australiana sabés que, dels nespres, al Maresme se'n diu *micacos* o perquè aquell altre autor jueu novaïorquès intimés (nivell muntem-un-bar-junts) amb un majordom (en realitat un col·lega exercint d'actor del mètode) que li havíem presentat el dia abans. També, per a altres coses menys anecdòtiques i més substancials.

Tot això, que imagino que després es notava al teatre, que convertia el Primera en una cosa difícilment definible en tres frases, era

important d'alguna manera. Perquè si li demanes a algú que t'expliqui la seva vida, a canvi li has d'oferir, si més no, una cosa molt senzilla: que sàpiga que el que t'explicarà t'importa de veritat.

Explicar aquestes coses ve al cas, també, perquè dels projectes vitals que et marquen sempre es diu allò de «va ser divertit mentre va durar», encara que perquè això passi sol anar bé que només «duri mentre és realment divertit».

3. Així que el Primera Persona intentava ser «especial» abans, durant i després. Cuidava els preparatius tant com l'escenari. Els nòrdics diuen que la llenya escalfa dues vegades: quan la reculls i la talles i quan crema. Amb el festival passava una cosa semblant.

El festival era, sobretot, els seus protagonistes, és clar. Una gent que no tenia tan sols una història interessant per explicar, sinó també les armes per fer-ho fent-te trencar de riure, d'una manera intel·ligent i nutritiva. Veritables *tusitalas*. Herzog, de la seva escola de cinema, en deia allò que era per «als qui han viatjat a peu o han estat zeladors en un asil mental. Per als qui tenen sentit poètic. Per als pelegrins. Per als qui

poden explicar un conte a un nen de quatre anys i mantenir-ne l'atenció. Per als qui senten un foc dins seu». I la majoria dels convidats, per què negar-ho, eren així.

Ho feien mitjançant l'anècdota i no des de la teoria, des del concret per elevar-ho al general, des del rar (en el sentit d'excepcional en la seva classe i gairebé únic en la seva espècie) i des de l'escena vívida i viscuda. Per això es prestaven a convertir l'escenari en el seu pub d'adolescència, en el sofà de casa dels seus pares per parlar amb la germana, en un llit rodó. Per això, al final, ens confiaven a tots aquestes coses tan emocionants i, a parer meu, sovint tan veritables i il·luminadores (i preneu-me el micròfon de pressa perquè no continuï deixant anar paraules solemnes). Les seves epifanies amb acne, les seves patacades adultes, els seus desenganys i trompades amb la vida.

4. Els textos, cançons i vinyetes que trobareu aquí són un comiat i una invitació a què d'altres continuïn (explicant les seves històries i vivint-les per poder-les explicar). Tenen com a eix temàtic la cicatriu, perquè la cicatriu és el recordatori d'alguna cosa que va fer mal, i ens

va fer diferents, però també la prova que en realitat ho tenim controlat, que aquesta ferida ja no sagna.

La majoria són artistes d'aquesta ciutat, perquè vull pensar que el Primera Persona també va animar més gent a sentir que tenia una vida narrable o que mereixia quatre redoblaments de bateria. També en mereixien les històries dels fans del festival, les vostres, com bé ens deia la cançó que en Joe Crepusculo i en Manolo Vázquez ens van cedir com a himne del Primera Persona. La que sonava just abans de començar el festival. Quan la sala estava a les fosques. I quan tot s'acabava. Deia una cosa així: «Pot ser que no siguis la primera persona que trepitja la lluna. Pot ser que no siguis el primer que creua l'Atlàntic nedant». També deia, entre cors i teclats, que sempre hi haurà algú que vulgui escoltar com et van trencar el cor. I després: pot ser que, a simple vista, no t'hagin passat coses gaire grosses. Que les primeres persones que estan amb tu no siguin gaire importants. Però, vaja, digues que sí, sempre hi haurà algú que et vulgui escoltar.

5. Així, doncs, buida el pap, en novel·les i cançons i pel·lis i bars i

terrasses. Veiem-nos per allà. I quan ens preguntin: però què va ser això del Primera Persona? De pressa, resumeix-m'ho en deu segons!, contestarem, cantant a l'uníson, com en l'himne: «Na, na, na, nanananaaa; nananà, nananà, naananà».

Miqui Otero, 12 de març del 2021

ANNA
PACHE
CO

Anna Pacheco, nascuda a Barcelona el 1991, és periodista especialitzada en temes socials, feminismes i cultura popular amb perspectiva de classe i gènere. Els seus textos han aparegut en mitjans com *VICE*, *PlayGround*, *La Marea*, *El Salto* o *Público*. Actualment treballa com a periodista autònoma i col·labora regularment a *Carne Cruda* i *El País.cat*. També co-condueix el ciberlocutori de Radio Primavera Sound. Ha participat en l'antologia de textos feministes *Aquí estamos* (Editorial Akal, 2019) i és autora de *Listas, guapas, limpias* (Caballo de Troya, 2019), la seva primera novel·la de ficció.

ELS MATRIMONIS DEDUCTIUS M'ESPANTEN,
SUPOSO, I LES REDUNDÀNCIES DE VIDA,
I HE PASSAT TOTS AQUESTS ANYS PENSANT
EN AIXO. OPEREN EN MI COM EL CONTE DEL
LLOP. VEIG LES PARELLES I PENSO SI SÓN
INDUCTIVES O DEDUCTIVES. VAIG LLEGIR
AQUEST LLIBRE AMB DISSET ANYS,
ÉS TOT EL QUE PUC DIR.

**Certificat de
persona adulta**
ANNA PACHECO

He arribat fins aquí amb un cos, amb una cara, amb unes cames que m'habiliten el pas. Tots els sentits funcionen correctament: em fan veure-hi, menjar i sentir-hi, etcètera, quan jo ho dic. És admirable com funciono de bé, la qual cosa no significa que jo estigui bé. Significa que el meu cos atén al que dic. Està a les meves ordres, la qual cosa també implica que encara puc ser llegida com una jove. Quan el cos ja no obeeix de cap manera possible és que t'has fet gran o que has tingut un accident fatal, o potser una mica menys greu però, en tot cas, penós. Quantes vegades dec haver estat a punt de morir i senzillament no ho he fet? No ha passat. Existeixo i això és evident. Per això, ara mateix, el que sobretot passaria és que soc una persona a punt de fer trenta anys.

Bé.

Per descomptat que, d'alguna manera, m'importa pensar que encara tinc uns quants anys de marge per morir i ser considerada una morta jove. No és que aquest pensament et faci la vida més amable, però és

un estatus admirat per molta gent entre la qual jo, sens dubte, m'inscric. Suposo que pot ser patològic: «Te'n vas volent cridar l'atenció, però fent veure que no, com sempre», em diria la psicòloga l'exagerada, amb el cos calent al tanatori i tot, com si tot plegat fos un dispositiu que hagués muntat jo. I en aquell moment voldria clavar-li queixalada al genoll, però estaria cadàver, així que no podria. No podria. Diu Vivian Gornick que quan va complir seixanta anys va ser com si li diguessin que li quedaven sis mesos de vida. El meu compte enrere són els mesos que em queden per convertir-me en una persona de trenta anys equivocada.

El primer que hauria de fer per completar el ritu de pas a l'edat molt adulta, definitivament i inexcusablement adulta, seria entendre els rastres que hi ha de la meua vintena i saber què n'he de fer. Potser n'hi hauria prou amb comprendre què he estat fent tot aquest temps. En el cicle temporal esmentat he menjat hamburgueses d'1 euro i *ristrettos* en un banc i he anat a restaurants que m'han semblat molt bons amb coses comestibles titulades tàrtar de salmó d'alvocat o cruixent de nero amb parmentier. Algú diria que m'he refinat, encara que el que és just seria dir que m'he aburgestat. Al final d'aquest cicle crec estar tornant a una mena

d'inici, encara que, com passa en tots els retorns, no és mai exactament el mateix: surto de la feina atabalada, d'un dels meus cinc pagadors, i torno a consumir hamburgueses del menú infantil pensant que vull ser per sempre aquesta persona sola menjant-me un Happy Meal. Hauria de dir que quan em menjo un Happy Meal vull tornar al moment en què menjàvem Happy Meals. Hauria de dir que quan em menjo un Happy Meal m'he de comprar una o dues hamburgueses més perquè ara tinc el cos més ample i em quedo amb gana. Hauria de dir que quan em menjo un Happy Meal m'assec en una taula, al costat d'un endoll, mentre carrego un telèfon i observo les taules plenes d'adolescents sorollosos i llardosos i hi veig la possibilitat d'un futur i m'imagino els seus fills i després els fills dels seus fills i després més fills d'aquests fills i veig una gran quantitat de cares rares i irreconoscibles, unes cares del futur mentre jo mastego carn processada. Per insòlit que sembli és reconfortant. Observo aquests adolescents i comprovo que encara no tenen esquerdes per on se'ls filtra la llum i la foscor, observo aquests adolescents i sé que ells senzillament *són i estan*. La llum i la foscor que emana jo, tanmateix, ha de ser diferent perquè ja tinc una quantitat moderada d'anys i sé que ja hi ha llocs del

meu cos que expliquen les coses que m'han passat sense que hagi de fer o dir res. I això podria estar bé, però la major part de les vegades és completament vergonyós.

Un dia vaig comprendre que l'adulthood no era més que un grup de gent aplegada en una rotllana a la qual se li veuen totes les costures. Me'n vaig adonar en una calçotada, després d'una sobretaula amb força vi, cerveses i cigalons. Estàvem parlant de feines i dels bebès dels altres quan la meva amiga es va posar a cridar per culpa de la salsa romesco, per la *desorganització*, va dir, que havia comportat el trajecte fins allà i un embolic amb la *puta salsa romesco*. Un embolic que, per descomptat, no va ser capaç de precisar. Va apel·lar a la irresponsabilitat del grup, a una certa desafecció d'alguns dels seus membres, va assegurar que tot això l'havia *desestabilitzat* i, després, es va fixar en una dona –francament, ningú no sabia ben bé qui era aquella persona– i va dir que les seves maneres l'exasperaven, tot i que en aquell moment tampoc no va saber concretar quines eren aquelles maneres. Tot seguit la meva amiga es va posar a plorar de borratxa, no seria l'última vegada. Tots vam entendre

que no plorava per la salsa romesco ni pel subjecte desconegut. Estàvem accedint a la intimitat, a tota la seva tristesa aclaparadora. Va ser terriblement incòmode. Tot d'una ens van venir ganes de sumar-nos al seu plor, encara que, al cap de poc, es va imposar un cert distanciament, perquè un dia en què tothom sembla estar content, ningú no vol gent tan trista.

El que vull dir és que un dia estàs parlant amb algú i sembla que està bé i llavors passa alguna cosa i saps que està deprimat per aspectes molt concrets de la seva vida. Ens passa a tots. Constantment. En aquest precís moment ja no es pot dissimular: els dolors (anhels, culpes, expectatives) de l'altre se't manifesten amb caràcter retroactiu, encara que tu no els volguessis veure, de manera que ara només cal saber què n'has de fer.

En qualsevol cas, vull pensar que això va de convertir-me en un ésser humà de trenta anys. Hi estic disposada i tinc la millor de les intencions. Si vull ser un adult operatiu, m'hauria de fer una carpeta a l'escriptori i resoldre tots els temes amb l'Administració, reclamar fins l'última factura, situar el certificat de domiciliació del banc, l'alta d'activitat model 037 i l'últim rebut d'autònoms al corrent de pagament. Ordenar

la burocràcia pot ser una manera de completar el cicle d'una manera reeixida, almenys administrativament. Això i portar sempre un telèfon amb bateria. Això i no posar-me a plorar davant els abismes de l'altre, que són en el fons els meus.

01. Autoavaluació mèdica

Accedeixo al meu certificat mèdic per corroborar el meu estat de salut, atès que vull completar el cicle tenint-ho tot ben lligat. Jo em trobo bé i tot funciona, però com ho sap, una, que està realment bé per dins? Arran del meu comportament amb el sistema de salut pública, he tractat d'establir un patró i el resultat és que només sé anar al metge d'urgències. Cosa que no implica que sigui una persona que col·lapsi urgències, només hi vaig quan jo, d'alguna manera, col·lapso. Estic d'acord amb el meu propi comportament, no sempre es dona això.

Qüestions d'indole diversa m'han dut, en els últims anys, a urgències. Les més freqüents: accidents de trànsit i dits infectats de pus per menjar-me les ungles, la qual cosa es diu clínicament panadís, un dolor

terrible, desitjos inesperats que m'amputin l'índex i l'anular, projeccions alleugeridores d'una vida millor sense dits. Si no hi hagués dits per ingerir, potser m'arribaria a menjar alguna altra part de mi? Accidents i dits podria ser un bon resum d'alguna cosa, però tampoc no sabia dir de què. D'altra banda, de petita, la psiquiatra, la narcocapitalista de la Seguretat Social, em va receptar Besitran, un medicament prescrit per a trastorns d'angoixa, ansietat social i trastorn obsessivocompulsiu. Intento buscar en l'historial la quantitat de pastilles que vaig ingerir de petita però no hi consta. Em vaig passar una setmana preguntant als meus pares quantes pastilles contra l'angoixa vaig prendre però a ells tampoc no els consta. Em dic que mirar de trobar aquesta dada ara mateix és possiblement un trastorn obsessiu d'allò més angoixant. M'exigeixo aturar-me. Em convenço que això no és imprescindible per tancar el cicle. El psicòleg de la privada, el privat, més endavant, em va retirar les pastilles i va recriminar als meus pares perquè no ho tornessin a fer. El què?, van dir. Portar-la al metge i fer-li cas?, van protestar. Per a això, per a aquestes coses, sempre millor privada, va dir el privat.

Primer autoaprenentatge que els caps dels pobres no importen a ningú. Si el meu importava una mica més era perquè hi havia gent més pobra que nosaltres. Decideixo que, per completar la meva autoavaluació, he d'escriure a la psicòloga l'arriscada, a la qual em vaig arrossegar

ploranera a la vintena, la que vaig pagar per primera vegada de la meva butxaca, la que em va obligar a dir-li a tothom el que pensava de les coses i de la vida amb resultats, lògicament, nefastos i explosius. Això que m'has fet fer, li vaig dir. Ara estic emmerdada. Preferiria no saber què pensa la gent de mi i que els altres no sabessin el que penso jo d'ells.

Certifico que estic correctament. Alta voluntària.

02. Registre oficial de compatibilització de feines

El buròcrata de mans fortes m'inquireix sense apartar la vista de l'ordinador.

— Així doncs, senyora, afirma que pot compatibilitzar aquesta feina amb la resta?

— No és que pugui — insisteixo, jo, sense poder deixar de mirar les mans fortes que té —, és que ho he de fer.

— Però ens ha de dir que pot.

— És que *no puc no fer-ho*, a veure si m'explico. Amb el sou que vostè em paga em veig obligada a tenir altres feines i *compatibilitzar-les*. Comprèn el que li dic?

El buròcrata de mans fortes apunta alguna cosa a l'ordinador que

no aconseguixo intuir què és. Continuo, d'altra banda, absorta en què el buròcrata de mans fortes té unes mans excel·lents, són massa, fins i tot, per a una feina d'oficina. Li sobren mans. Jo asseguraria que està sobrequalificat pel que fa a les mans.

— Fantàstic! — diu després d'apuntar unes tres o quatre coses —. En tot cas, senyoreta, necessito que m'empleni aquest jurament dient que vostè es compromet a fer-ho i el dipositi en el registre oficial. Comprèn el que li dic? Ho necessitem ara mateix. Ens obliguen a tenir-ho.

— Però vostè segur que comprèn que és ridícul que jo hagi de jurar-li que puc compaginar-ho amb altres feines perquè és evident que no em queda cap més opció que fer-ho, oi? Vostè ho sap tan bé com jo que no podria viure només amb aquesta feina.

— No és una decisió personal, cregui'm. Necessitem comprovar les hores que dedica a cada feina.

— És que, en tot cas, m'ho hauria de jurar jo. M'hauria de jurar a mi mateixa que seré capaç de trobar altres feines i compatibilitzar-les. Ho entén? Vostè, això m'ho està demanant pel seu gaudi personal?

— Ens obliguen a tenir-ho.

— Quantes coses més l'obliguen a tenir a les seves mans desproporcionades? — Aquesta línia de text, en la qual es descobreix això

de les mans, no se sap mai si s'arriba a verbalitzar.

— Miri, si vol, pot fer el jurament i fer veure que és com per a vostè i després lliurar-nos-el a nosaltres i aquí no ha passat res.

— Però quantes simulacions més em demana que faci? No s'adona de com és d'humiliant!

Ara el buròcrata de mans fortes anota alguna cosa a la pantalla. Està anotant alguna cosa com si fos urgent, com si jo hagués dit una cosa digna de ser escrita. He dit simulacions? He dit simulacions. Segueix sense mirar-me i, amb prou feines, intento assabentar-me del que anota allargant la vista per sobre de la seva pantalla, però no me'n surto. Em torno a adonar de la sobrequalificació inenarrable de les mans que té i penso que potser anota per anotar, pura gimnàstica. El buròcrata de mans fortes sap perfectament que és el buròcrata de mans fortes. I no vol ser, en el fons, un buròcrata, de la mateixa manera que jo no vull fer aquest trist jurament. Estem donant toms sobre el mateix, aquesta possible connexió hi ha un moment que m'entendreix. Però el tipus envia a imprimir alguna cosa, l'estúpid. Sense ni tan sols mirar-me, em fa lliscar al davant un foli amb només tres línies. Em fixo una vegada més, ridículament, en

les mans vigoroses que m'acosten l'imprès. Són, cal que torni a dir, unes mans rotundes, exactes. Ens freguem. Una mica. Prou.

«En les seves relacions interpersonals es mostra força reservada, emocionalment freda o allunyada, crítica i poc participativa; lleugerament dominant, dins de la consideració de normalitat; visiblement reflexiva, prudent, seriosa i molt poc entusiasta.»

El buròcrata de mans fortes m'ha imprès l'expedient mèdic de la narcocapitalista de la Seguretat Social. Com s'atreveix. Interpreto aquest moviment com una ofensiva molt hostil. Li dic que només tenia onze anys i que em sembla inacceptable que l'Administració pública estigui connectada d'aquesta manera tan indiscreta. Una dona de mitjana edat, a la cua, assenteix. El buròcrata de mans fortes, silenciós, m'assenyala les paraules en negreta –ha posat negretes al text– i una, a més, no té sentit. Ha ressaltat tots els adjectius i els adverbis de quantitat en negreta i una única conjunció maldestra, m'enfado amb mi per estar atenent aquesta nimietat amb l'escàndol que tinc muntat (i la cua, que no para d'augmentar). Si més no, m'he aconseguit oblidar d'aquestes mans, tan

concretes i definitives. M'assenyala, el molt desgraciat, la frase «molt poc entusiasta». El seu dit índex dona copets damunt les paraules. Em sembla que entenc el que diu, encara que no parli. Que em falta entusiasme, dic en veu alta, sona com una pregunta, busco la complicitat de la cua, ara convertida en públic. Que em falta entusiasme des del 2003, repeteixo, emfàtica, com fan les mares. Soc pràcticament una senyora dient això en veu alta, ho dic només per a mi. Que em falta entusiasme, repeteixo una vegada més, però aquesta vegada més fluixet i cada vegada més capcota.

— Em podria fer el favor de signar el jurament de compatibilització de feines, ara?

El buròcrata de mans fortes em lliura un model de full i jo el recullo i toco el dos d'aquí i crec que vaig parlant sola i parlo dels meus drets, mentre busco contacte visual amb la resta de gent.

Al final de la vintena, una certifica que tot això de la feina és i serà un enfarfec. Per a uns més que per a d'altres. Pels segles dels segles.

03. Certificats de matrimonis

Aquí passen dues coses: em casaré i no em casaré. Per sota d'aquesta cosa en passa una altra: la meva educació sentimental està basada en llibres de noies de Montena — els de les pàgines rosa, *Estoy harta de ser buena, ¡Pero qué cansado es ser mala!, ¿Cómo te has atrevido a leer mi e-mail?* i un títol, sens dubte, més suggeridor, *¡Menudo día! Imprevistos, incidentes, pánico, carcajadas para un intercambio imposible*. Estic feta de literatura juvenil, a hores d'ara negar-ho seria inútil; i també, i contra tot pronòstic, del llibre *Amor i pedagogia*, de Miguel d'Unamuno. A saber, sé perfectament, gràcies a don Avito, que hi ha matrimonis inductius i deductius i que podria estar entrant, de ple, en la fase dels deductius. És una fase llarga, aquest seria només el principi. Els amors que «et fereixen les cordes del moll de l'espina», és a dir, els que et deixin obnubilada per la manera que té de caminar i et fan perdre fins un peu, podrien haver passat, podrien estar passant, de fet; podria ser que jo estigués recollint els últims espeternecs d'aquests amors que et deixen fregida. O, potser no, encara no. La fase dels matrimonis deductius seria una cosa així:

En altres casos s'esdevé que en arribar a una certa edat l'home experimenta un buit inexplicable, que li falta alguna cosa, i sentint que no està bé que l'home estigui sol, es llança a buscar un vas viu per abocar-hi aquella redundància de vida que mitjançant la sensació de mancança es revela.

Els matrimonis deductius m'espanten, suposo, i les redundàncies de vida, i he passat tots aquests anys pensant en això. Operen en mi com el conte del llop. Veig les parelles i penso si són inductives o deductives. Vaig llegir aquest llibre amb disset anys, és tot el que puc dir. Potser, diria la meva psicòloga l'exagerada, això explica el fet que «no tanques les portes mai». Li encantava parlar de portes. Perds els peus i et deixen fregida per si després te'n faltés, d'això, o més ben dit, perquè després no te'n falti. T'espanta el buit, t'agrada l'amor. I a qui no? Acumulació per inducció per evitar, costi el que costi, la deducció. És insostenible! És antiecològic!, em diria l'exagerada. Pren-te un respir. Tot va bé!

Certifico que he tingut xicots formals des dels setze anys i que em casaré amb el meu marit.

04. Certificat d'autoresponsabilitat per defunció

Qüestions importants sobre la bosseta de cendres de la meva amiga morta. Ja fa quatre anys que una mena de procrastinació o externalitat em té com a posseïdora d'una bossa de cendres en un calaix de la meva habitació. Vaig assegurar, davant de tothom, els dies posteriors a l'enterrament, que me'n faria un collaret, que havia vist a internet que això es feia; o bé que escamparia les cendres en terra fèrtil juntament amb unes quantes llavors i així creixerien les flors i seria una manera simbòlica de fer reviure el mort. Em vaig veure a mi mateixa explicant això, amb indicis d'una fe nova. Tothom va assentir en silenci, amb un convenciment, cal dir-ho, lleuger. Cadascú pensava fer el que s'escaigués amb la seva bosseta de cendres: anar a una platja, viatjar a l'últim lloc on va anar i va ser feliç, visitar el seu poble d'estiu, escampar-les allà on va estudiar anglès i treballava fent creps. La bosseta és petita, perfecta, portàtil, vellutada. Però pel que fa a mi, no he sigut capaç de fer-ne res. No he pogut executar cap dels dos plans: la idea del collaret va ser descartada immediatament, perquè jo no porto mai collarets. La idea de la plantació es va descartar per dos motius que em van incapacitar

doblement: primer, quina era la seva planta favorita? No hauria anat pas malament saber-ho. Que potser tenia cap sentit plantar, per exemple, margarides si ella, per algun motiu desconegut i misteriós, odiava les margarides? Estem plenes d'associacions improbables. Potser ella odiava les margarides, la buguenví·lia, o els geranis. Potser l'entusiasmava l'àloe vera. Impossible de saber i molt precari haver de preguntar-li-ho a algú, a hores d'ara. Segon: què faria si se'm moria la planta? Per excés de reg o bé pel contrari. Seria com matar-la dues vegades. M'hi vaig negar. Vet aquí, doncs, que la meva amiga morta continua dins el mateix calaix on la vaig deixar en el seu moment, un calaix de la tauleta de nit. Les cendres d'un ésser humà mort són sorprenentment semblants a l'argila grisa que s'usa per als tractaments facials, que em poso ara, que gairebé tinc trenta anys. La gent de trenta anys un dia es veu la pell i decideix que la vol cuidar. Quan la meva amiga encara no s'assemblava a l'argila grisa, a mi la pell no m'importava gens. Ella era esvelta i tenia les cames llargues. Ningú amb dos dits de front hauria imaginat que aquella noia acabaria assemblant-se a una bosseta d'argila grisa. Alguna vegada he pensat a barrejar argila i cendres i crear una nova massa compacta i després untar-me la meva amiga morta per tota la cara, infiltrar-me-la pels porus

de la pell, incorporar-la a l'interior del meu flamant cos de persona de trenta anys i que així, de passada, el conegui i em digui com ho veu i si creu que he canviat molt i que regiri ella mateixa per aquí dins això de les pastilles per a l'angoixa per si en queden restes i que me les torni a aplicar, perquè tot continua sent mig angoixant a aquesta edat també i, potser, després, només per saber-ho, buscar a Google quant temps trigaria a expulsar del meu organisme, o a absorbir, l'últim gram de cendra-argila, o el que és el mateix, quant temps podria viure amb ella dins, concretament amb ella dins de la meva cara, potser dipositada al nas, o fins i tot a la barbeta mateix. Ateses les circumstàncies, segur que li faria una certa il·lusió.

Respecte d'això, certifico que ja ha passat. Alta irremeiable amb efectes prolongables.

LLUÍS CABOT+ CLARA VINALS

Lluís Cabot, nascut a Palma el 1990, és compositor de cançons pop i d'altres coses més estranyes. Sempre entre Palma i Barcelona, on es va llicenciar en Filosofia, i es va graduar en música moderna i altres coses menys acadèmiques. Membre del grup de pop mallorquí Da Souza. Entre aquest i el seu projecte en solitari, ha publicat 4 LP i 4 EP els darrers set anys.

Clara Viñals, nascuda a Lleida el 1990, és compositora, guitarrista i cantant del grup Renaldo & Clara, amb qui ha publicat, des del 2009, diversos EP i els àlbums *Fruits del teu bosc*, *Els afores* i *L'amor fa calor*. Ha col·laborat amb artistes com Xavier Baró, Juli Bustamante, Scott Mannion o Jonathan Bree.

**I PENSO EN LA HISTÒRIA
I EN LA NOSTRA HISTÒRIA:
ELS BONS MOMENTS I ELS ANYS DOLENTS.
I EN COM DESPRÉS D'UN TEMPS
TOT ÉS DIFERENT
RELATIVAMENT.
AI, AI, AI,
QUIN MAL QUE FAN
AQUESTES FERIDES
QUE MAI ES TANCARAN.**

AI AI AI (CICATRIU)

Youtube

MÚSICA I LLETRA:

Lluís Cabot

PRODUCCIÓ:

Lluís Cabot i Víctor Ayuso

GRAVACIÓ I MESCLA:

**VÍCTOR AYUSO (A ZAMENHOFF,
LLEIDA, DESEMBRE DE 2020)**

MÀSTER:

Víctor García (a
Ultramarinos Mastering,
Barcelona)

**VEU, GUITARRA, GLOCKENSPIEL,
PERCUSSIÓ I MIDI:**

Lluís Cabot

VEU:

Clara Viñals

PIANO:

Hugo Alarcón

**LLUÍS CABOT
I CLARA VIÑALS**

A una platja deserta
de l'Antiga Grècia,
el vent em desperta,
la sort em somriu.

Vaig ple de ferides
de futures vides
i entre les ferides,
una cicatriu.

I pens en la història
i en la nostra història:
els dies bons i els moments dolents.
I en com després d'un temps
tot és diferent
relativament.

Ai, ai, ai,
quin mal que fan
aquestes ferides
que mai es tancaran.

Ai, ai, ai,
un sol d'estiu
i entre les ferides
la nostra cicatriu.

En el futur obscur
de Nova Moscú
em desperta el soroll
d'algú que riu.

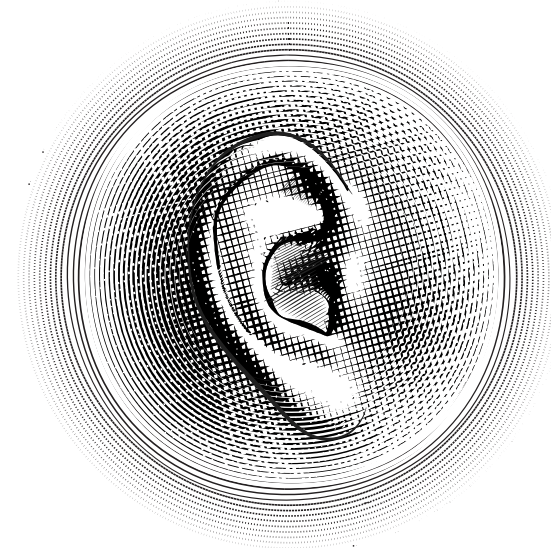
Em veig les ferides
de vides passades
i de passada,
la cicatriu.

I penso en la història
i en la nostra història:
els bons moments i els anys dolents.
I en com després d'un temps
tot és diferent
relativament.

Ai, ai, ai,
quin mal que fan

aquestes ferides
que mai es tancaran.

Ai, ai, ai,
un sol d'estiu
i entre les ferides
la nostra cicatriu.

Spotify

MARIA

CLIMENT

Maria Climent Huguet viu a Amposta, ciutat on va néixer el 1985. És llicenciada en Traducció i Interpretació i també va estudiar guió d'humor. Actualment es guanya la vida fent de *community manager* i de traductora. Col·labora regularment escrivint al *Tarragona Digital*, *La Conca 5.1* i la plataforma digital de cultura *Catorze*, mitjà on també imparteix tallers d'escriptura. *Gina* és la seva primera novel·la.

AQUELL MATEIX DIA PER LA NIT JA EM VEIEU AL
LAYABO DE CASA PUNXANT-ME SOLA, QUE EN TOT
AQUEST TRAFEC (DIC TRAFEC PERÒ VULL DIR
DOS ANYS D'EMBOIRAMENT MENTAL I FEREDAT
FINS EL DIAGNOSTIC) EL PIS COMPARTIT
AMB AMIGUES S'HAVIA DISSOLT. A VEGADES
L'EDAT ADULTA POT SER MÉS CRUEL QUE
L'ADOLESCÈNCIA.

Si tens sort
MARIA CLIMENT

Que la vida et durà bastant per on vulgui no t'ho explica ningú, però sí que recordo que mon iaio de vegades deia que, a banda de l'esforç que es dediqués a fer les coses bé, també era necessari tenir una mica de sort.

Jo vaig fer sort en moltes coses, com l'espai temps en què vaig néixer i tot el que això comporta, i menys sort en d'altres una mica més banals. Per exemple, tenir les orelles de pàmpol. Quan havia de néixer es veu que hi havia certa expectativa sobre com tindria les orelles ja que, com bé sabeu, això és un distintiu que s'hereta, com els deutes, l'alopecà o els títols nobiliaris. I per això el dia que vaig néixer va venir ma tia Elvi a mirar si la genètica havia sigut misericordiosa amb mi o si m'havia passat com a ella i a mon pare. Va sortir contenta de l'hospital, però poc li va durar l'alegria perquè el següent dia que ens vam veure ja se m'havien desenganxat.

Bé, tampoc descobriré res de nou ara. Les manies i els complexos es van acumulant i carregant a les butxaques des que prens consciència

del propi cos i de quin lloc diries que ocupa dins dels cànons de bellesa del teu entorn mentre et fas gran i la cosa fa pujada, vull dir mentre et vas apropant al cim de la plenitud de la vida i, un cop ets amunt i comença a fer baixada, vas llençant-los, un a un, a mesura que els vas trobant absurds. Bàsicament perquè tens altres problemes.

Jo no me'n vaig assabentar fins poc abans de la primera comunió, d'això que els passava a les meves orelles, i si no hagués sigut pel crio aquell que un dia a l'hora del pati va cridar «i tu què mires, aurelluda?» i resulta que m'ho estava dient a mi, potser no ho hauria sabut mai. Així que vaig agafar aquesta pedra i va ser la primera que em vaig posar a la butxaca. Després van venir les ulleres que em van haver de col·locar per miop als nou anys i que no em desagradaven fins que el xiquet més guapo de la classe (o això em semblava a mi) em va dir: ara ets lletja, amb ulleres, ja no vull jugar més amb tu. Pam, segona pedra. A l'altra butxaqueta.

Quan ets jove aspiras a tot, aspiras a la perfecció. Pots ser lletja però et pots apuntar a un gimnàs, pots passar gana, pots aprendre a maquillar-te, canviar de *look*, depilar-te el cony, fins i tot pots esforçar-te amb els

estudis per intentar convertir-te en una eminència en el camp que més t'estimis i suplir així tanta mancança d'autoestima com es pugui. Tot és possible mentre ets a l'època de l'institut, mentre ets en edat encara de fer-te un tip d'acumular pedretes i posar-te-les a les butxaques.

Jo als divuit anys ja m'havia partit les dues dents del davant en un incident estúpid que ara no ve al cas, així que vaig abaixar-me el llistó ràpidament i brusca pel que fa a les pròpies expectatives de bellesa, diguem-ne. Sé que un matí dels que anava sense dent vaig deduir: bé, potser tindràs un *nòvio* més lleig del que t'esperaves, ara, Maria.

Però pocs anys després va haver-hi un altre dia –us parlo de quan ja no tenia sensibilitat a la cama ni al peu esquerre– en què, mirant-me a l'espill de l'habitació, vaig sentir-me dir, en veu prou alta perquè també em sentissin les altres des del menjador: «Xiques, trobo que avui me faré una cua alta per sortir». Ara no volia ser guapa; ara volia ser valenta.

És que jo el cim de la plenitud de la vida el vaig fer prompte (si es pot considerar que els vint-i-sis anys sigui prompte). Calculo que devia ser el dia abans que em passés això que us explicaré ara, perquè a partir de llavors les expectatives de la vida també van començar a fer baixada.

Un dia estava asseguda a l'escriptori de l'oficina on treballava, davant l'ordinador, i en apropar-me les costelles a la taula, allò que jugues avant i enrere amb la cadira d'escriptori amb rodets, no la vaig notar; la taula, dic. No em sentia el tronc. I, en aixecar-me, em vaig adonar que la cama esquerra, tampoc. Aquella sensació en aquell moment en què només m'importava que es fessin les sis de la tarda per tornar al meu pis compartit amb les amigues i fotre'ls pressa perquè s'acabessin d'apolainar i anar a fer cerveses per Gràcia no em va preocupar en absolut. Passa que va acabar sent una malaltia greu i sense cura. Esclerosi múltiple. Una malaltia neurodegenerativa que mentre jo estava immòbil de l'esglai es va encarregar de treure'm la jaqueta, posar-la cap per avall i saccar-la fins que va caure l'última pedreta de merda que m'havia col·locat a les butxaques, segurament dies abans perquè no m'entraven uns pantalons antics o perquè m'havia començat a traspuntar la papada. Veigues tu.

No només això. Resulta que el tractament (el primer tractament) consistia a punxar-me unes injeccions autoinjectables. Quan m'ho van dir, dos anys després (el diagnòstic, segons com, triga una mica)

«vine que t'ensenyarem a punxar-te perquè t'ho hauràs de fer tu mateixa a casa cada dia a partir d'ara», per a mi va ser com si m'haguessin dit vine que t'ensenyarem a volar, a travessar parets sense portes, a tornar-te invisible o a qualsevol cosa que desafies les normes de la física tal i com la coneixem. Era impossible.

Però vaja, no ho va ser. Aquell mateix dia per la nit ja em veieu al lavabo de casa punxant-me sola, que en tot aquest tràfec (dic tràfec però vull dir dos anys d'emboirament mental i feredat fins el diagnòstic) el pis compartit amb amigues s'havia dissolt. A vegades l'edat adulta pot ser més cruel que l'adolescència. Fer-te gran et separa de les amistats.

Potser per a algú altre fer-se gran és una transició suau, una pendent amable, o potser deu passar quan tens un fill, quan t'has de posar a treballar com un desgraciat perquè a casa no hi ha un duro o quan se't mor la mare i tu encara no has après ni a sargir forats. En el meu cas això de fer-se gran va passar quan em van cantar la cartilla de tots els mals pels quals acabava d'adquirir mil cinc-centes paperetes. Tots ens podem morir de moltes coses, i el que és natural és que anem perdent facultats poc a poc, d'una manera poc perceptible al dia a dia, el que passa és que

es veu que si tens esclerosi múltiple perds facultats a estocades. És a dir, a brots. Ara un brot et deixa sense sensibilitat a la mà dreta, ara un brot et fa veure doble, ara un brot et deixa coix, ara un brot et fa pawlar mawlamment. Normalment, els primers anys de la malaltia recuperes a poc a poc aquestes facultats que els brots t'arrabassen, però ja t'avisen: quan fa molts anys que tens la malaltia, s'acostuma a entrar en una fase progressiva en la qual ja no les recuperes. Però hi ha tractaments, i cada cop en van sortint més, no pateixis, ara està molt més controlat que anys enrere.

Ara ja ha passat temps. D'aquí a poc farà deu anys, d'aquell dia que vaig arrambar-me les costelles a la taula d'una oficina que ja no existeix i no me les vaig notar. Després del suplici fins arribar al diagnòstic, vaig estar sis anys punxant-me a la panxa, a la part de baix de l'esquena, just abans que comenci la molla del cul, i a les cuixes, dalt dels genolls. Les injeccions, no us enganyaré, em feien mal. Prefereixo una vacuna o una citologia cada vespre, perquè us en feu una idea. I a més, m'esgarriaven. Havia de prémer un botó d'un aparell que semblava un bolígraf gegant i d'allà sortia una xeringa disparada cap la

pell. L'acte reflex et duia a voler apartar-te'l del cos, però havies d'aguantar els trenta segons que durava l'experiència. Després, quan acabaves, la pell s'inflamava, s'enrogia, coïa, s'enquistava i feia mal durant tres dies. Per això s'havia d'anar rotant de zona.

Al principi, quan pensava que aquell moment terrorífic era el que m'esperava cada vespre de la meva vida «anant bé», tal com m'havien explicat, no volia viure. No volia anar als bars, quedar amb amics, parlar amb ningú, fer-me el sopar. És una mica difícil acceptar que en el millor dels casos t'enclavaràs una xeringa amb un líquid que cou cada nit de la teva vida; que aquesta és la part bona de la malaltia, perquè la dolenta és que potser, si no tens sort, en uns anys seràs coixa o aniràs en cadira de rodes, o perdràs visió, o t'escanyussaràs quan mengis. Costa una mica d'assimilar. Penso: això m'està passant a mi? La que té totes aquestes paperetes de l'horror soc jo? Per què em pregunten constantment els neuròlegs si controlo els esfínters? Em moriré de disfàgia? Costa una mica d'assimilar, sí. És complicat d'imaginar-se a un mateix malament. Suposo que sobretot si has nascut perquè les coses et vagin bé, que és el que jo em pensava. Que no esperava que se'm girés la truita, vaja, sent jo

una privilegiada com era. Per què m'havia tocat a mi. No hi comptava. No era just. I tot un seguit de tòpics amb els quals em vaig recrear una temporada llarga.

A la primavera de 2019 es va casar la Rosa, una de les excompanyes de pis. La nit abans de la boda, com cada nit, em vaig punxar a la panxa. Aquest tractament estava molt bé perquè no tenia efectes secundaris, podia quedar-me embarassada (si podia), i no m'immunodeprimia. L'única cosa que feia era que et deixava la zona fibrosa, sense greix, com els avantbraços d'un heroïnòman. Quan ja no et queda gens de greix a la zona, bàsicament el que fas és punxar sobre quist. Doncs bé, aquella vespra de boda la meva panxa va dir prou perquè en punxar-me se'm va desplegar un hematoma una mica esgarriós. Al cap d'una setmana vaig provar de punxar-me a l'altre costat del melic: va passar exactament el mateix. De manera que vaig estar dos mesos amb la panxa feta tota ella un quadre de Jackson Pollock, que va acabar deixant dues cicatrius, una per banda. La de l'esquerra té un aire a la taca de Gorbaxov.

El cas és que ara, que ja em prenc una altra medicació amb més efectes secundaris després de valorar amb la neuròloga que era impossible assumir més injeccions de Copaxone, el balanç de nou anys de malaltia és el següent: un total de quatre anys, sempre amb intervals, de pèrdua de sensibilitat al peu esquerre i a la mà dreta; una rampa a la cama dreta quan abaixo el cap; la rampa de l'esquena en abaixar el cap només va durar els primers mesos; un any sense sensibilitat a la cama i costelles de la part esquerra; picors totalment aleatòries en diverses ocasions a les costelles o al braç esquerre, picors per cert que no passen en rascar-te, és com si piquessin per dins; fatiga que apareix també de manera absolutament aleatòria i que m'obliga a deixar de fer el que estigui fent i mirar el sostre durant unes quatre hores; una paranoia boja cada vegada que m'ennuego perquè immediatament penso «ha començat ja la disfàgia?». Del tractament actual: una immunodepressió que em converteix en carn de virus (bon moment per ser-ho, sens dubte); i del tractament antic: dos clots a les cuixes on calculo que cabrien un kiwi o

un hàmbster, una part baixa de l'esquena on les estries postadolescents queden ara sobre una pell castigada, envellida, enclotada i enquistada, i les dues cicatrius a banda i banda del melic que em recorden que ho vaig aconseguir.

Que vaig aprendre a punxar-me i a aguantar-me el dolor tota sola en un lavabo; que vaig voler tornar a anar als bars i a fer-me el sopar per les nits; que em va importar una merda sobirana no tenir unes orelles perfectes, una dentadura perfecta, un cos impecable. Que no em vaig voler morir mai més.

CARLOS PALEO

Des que va publicar el seu primer llibre de poemes, amb dinou anys, Carlos Pardo, nascut a Madrid el 1975, és un dels poetes espanyols més destacats de la seva generació. En la seva obra més recent explora les afinitats entre la novel·la i l'autobiografia, com en el cicle que conforma *Vida de Pablo* (2011), *El viaje a pie de Johann Sebastian* (2014) i *Lejos de Kakanía* (2019), publicat per l'editorial Periférica. És crític literari de narrativa a *Babelia*, *El País*.

**TRANSMETRE LA PUNXADA D'AQUELLS
SENTIMENTS INEXPRESSATS ÉS DIFÍCIL.
ABANS HE DIT «PUNYENT». TOTS HO HEM
SENTIT I HO SENTIM, PERÒ DES D'UN INTERIOR
INCOMUNICABLE. SENTIM QUE ENS DESSAGNEM
PER NO RES I PER NINGÚ.**

**Sentiment i
masoquisme**
CARLOS PARDO

Vaig passar bona part de l'adolescència als carrers que envoltaven la casa de la que aleshores identificava com la «meva estimada», tot i que probablement ella no sabia pas res d'aquesta experiència solipsista.

La meva estimada vivia amb prou feines a tres-cents metres de casa meva, però a l'edat en què som ganduls fins i tot per travessar la cantonada, per anar a comprar o per recollir les medecines de la mare a l'ambulatori. És a dir, la casa de la meva estimada pertanyia a una banda exòtica del barri i, com que no creia que hi pogués justificar la meva presència, allò em feia vulnerable.

Una vegada i una altra, en una gran avinguda amb nom de frare, arbres nobles, trànsit i una escola de monges, passejava espaiant els minuts

abans de tornar al punt fix: una volta a l'illa de cases, una zona de xalets, una altra i una altra i, novament, casa d'ella, com per atzar.

Un dia em vaig atrevir a espiar-la des d'un carreró del darrere (un carrer estret amb nom de filantrop suís). Em vaig enfilat a un mur, al costat d'una bardissa. Intentava endevinar la dimensió domèstica de la «meva estimada» rere un pati interior ampli, verd de gespa i una piscina comunitària de la qual amb prou feines es veia el blau cian gomós d'una lona protectora. Si havia comptat bé, casa seva tenia una terrassa breu on els seus pares acabats (l'home de barba pèl-roja que aquell dia fuma una cigarreta assegut i amb l'esquena recta), a mitjan primavera, ja devien esmorzar.

Aquesta visió estàtica pot donar una idea falsa d'alguna virtut analítica que no tinc. En concret, perquè no la vaig tornar a espiar des d'aquell carreró del darrere ni d'una manera tan descarada. No tan sols per la possibilitat que algú, potser ella mateixa, em sorprengués sense tenir cap excusa, sinó per la meva incapacitat d'estar quiet durant el que

eren moments «punyents» de dolor sentimental, una perillosa sensació compartida amb *coaches* i poetes actuals, com també per alguna de les meves cançons preferides. Si mirava de cara l'objecte del meu desig, aquest em destruiria. Llavors, com dic, feia la volta a la casa, l'illa de cases, el barri, i em tornava a llançar en lenta espiral sobre casa d'ella amb un cert ofec, fins a la seva finestra.

Quina devia ser la cambra de la meva estimada? Aquella de la planta alta? Unes golfes? Com devia tenir decorada l'habitació i quin color hi predominava? Un pòster de Rob Lowe? Em deuria veure, ella, mentre me la mirava, dues voreres més enllà, un dissabte d'octubre?

De vegades, en la confusió de la meva cambra de moqueta tronada (amb una finestra petita de segon pis que donava a un pati interior estret), la meva gata i la meva estimada es convertien en la mateixa entitat astral i castanya, gairebé pèl-roja. I jo viatjava a través de les ones de l'èter, pati amunt, fins al vuitè i, després, planant per les voreres, fins a l'habitació desconeguda d'un xalet on la meva estimada em tractaria amb la mateixa intimitat que la meva gata.

Potser caldria insistir en el fet que no hi vaig parlar mai. Ho dic perquè poques vegades complim amb les expectatives del lector, de naturalesa resolutiva: es llegeix buscant un encadenament del qual la vida, normalment, està mancada. Així, doncs, aclareixo que és molt probable que la meva estimada no intuís la meva obsessió. I, per descomptat, és summament incert que la meva estimada em veiés durant les meves passejades matinals. Tanmateix, el que és fonamental no és pas això. No escric una història d'amor, sinó una història d'un dolor sempre intransferible. Un mal autoinfligit.

Transmetre la punxada d'aquells sentiments inexpressats és difícil. Abans he dit «punyent». Tots ho hem sentit i ho sentim, però des d'un interior incomunicable. Sentim que ens dessagnem per no res i per ningú. Si hagués de comparar aquella sensació amb una altra de més adulta i allunyada de les expectatives sentimentals, seria una pastilla d'MDMA a la qual li traguéssim la sensació de pau.

Vaig deixar l'institut, vaig anar a estudiar fora, vaig tenir xicota. I quan vaig poder, vaig escriure un poema a la meva estimada en el qual em venjava del seu silenci.

El poema recreava una escena fictícia i acabava amb una lliçó d'autoajuda arrogant: deia a la meva estimada que era «molt menys» que jo. No tan sols menor que la meva persona, sinó que el meu desig (una cosa que, aleshores, em semblava un insult). Aquest poema va aparèixer en el meu primer llibre. Encara me n'avergonyeixo.

Uns quants anys més tard li vaig escriure un altre poema, però aquesta vegada basat en una experiència real amb la meva estimada, per bé que des d'una perspectiva igual de deshonest. A més, dir «amb» és exagerat. L'havia tornat a veure, però a distància. En un autobús de línia, de camí cap a la feina en una llibreria petita de la qual em farien fora al cap d'un mes. En aquell autobús, una altra vegada a l'octubre, en aquells barris senyorials als quals havia tornat entrada la trentena (a viure amb la meva mare, en la petita cambra de moqueta gastada; perquè tornava de la província amb una mà al davant i una al darrere i aquella feina de llibreter era la meva salvació), em va semblar reconèixer, en aquell autobús de número familiar, o clarament vaig reconèixer, uns quants seients més endavant, parlant per telèfon, la veu greu de la meva estimada.

Mentrestant, havien passat diverses coses: l'amor havia arribat dues vegades, el que en les cançons anomenen «l'amor vertader». Se n'ha escrit molt, sobre aquest. Obviem-ho. Això no obstant, el rancor envers la meva estimada pervivia, un rancor que algunes vegades em feia somniar-hi, tot i que aleshores, més que una persona, encarnava l'arquetip d'una carència. És cert, com diuen, que la pulsio autobiogràfica depèn en bona mesura d'un sentiment d'abandonament primerenc? En els somnis ella sempre em parlava amb la seva veu barítona. I hi afegia un punt de vista de comprensió i de transcendència que no hi havia hagut mai en la vida real. Era la mare, la cuidadora, l'amiga? El que vivia al costat del meu «amor vertader»? Era l'ànima bessona, l'absència de la qual és en l'origen de la pulsio autobiogràfica.

Així que, a distància, al seient del darrere d'un autobús, ploma en mà i quadern sobre els genolls, li vaig escriure uns versos en què me'n burlava amb ironia sòbria i assenyalava que l'ara més exestimada que estimada s'havia operat els llavis i estropellat la fatxa.

D'on ve aquest ressentiment? Neix del desig. Què és el desig en un nen de deu, onze o dotze anys? I què passa amb aquest desig quan el nen és adult? És improbable que abans dels dotze jo tingués una pulsio sexual gaire desenvolupada, però no puc concebre ni recordar la meva vida sense aquells moments de paràlisi. La por del «caçador caçat».

Una fredor recorre el cos: el desig de transcendència. La necessitat de fondre's amb/en algú concret es torna tan insistent que ens apartem en un racó, amb mal de cap i un entumiment al pit. El temps s'obre i s'atura en el nucli del cos. Fa mal, però és un indret d'intimitat. Gairebé una definició: soc el meu desig.

Recordo aquest dolor en altres episodis.

En la sala d'estudi els mals estudiants llegeixen apunts. Amb samarreta de bàsquet, el mite eròtic de l'institut, filla de britànic i espanyola, també fingeix que estudia. És impossible suportar la intensitat de la seva bellesa en samarreta de tirants.

Més endavant, a la universitat, visc amb la meva xicota. Ens acabem de traslladar a un pis nou menys estudiantil. No ho sabem, però a la nostra relació li queda menys d'un any. A la tardor saltarà pels aires, quan m'enamori d'una persona amb qui no creuaré més de vint minuts de conversa, però que em torna a recordar l'arquetip del meu abandó.

La meva xicota estudia en una biblioteca i jo m'he quedat a la nostra casa nova amb aire de classe mitjana per corregir poemes. La noia que neteja l'edifici està a punt d'arribar a la nostra planta. Neteja amb malles, taral·larejant. Jo estic aturat a la porta, rere l'espiell. Aquest desig i la seva impossibilitat també fan mal.

Uns quants anys més tard, pateixo un gran conflicte sentimental: m'he enamorat d'una persona més feta que jo. Ella em demana que sigui jo mateix, però la meva única manera de ser jo mateix, enamorat, és lliurant-me a l'altre, amb l'esperança de jo mateix ser un altre. D'això en soc conscient, però també de la tara que suposa aquesta tendència.

Dins meu es barallen dues visions del món: una projecció romàntica i la realitat de la persona que trobo i em canvia (canvia fins i tot la meva projecció). Totes dues defineixen allò que anomenem «amor vertader», però són irreconciliables.

La meva nova estimada, la meva futura esposa, travessa el carrer: la veig des del balcó del forat on pernocto. Té un xicot guapo, amb carisma i més alt que jo. Camina sense aixecar la vista cap al meu balcó, té les extremitats fines i lleument còniques. He de tocar aquells braços, però després no sabia què fer. No puc suportar no estar amb ella, fins i tot no envellir amb ella. El dolor és tan intens que ja no em podré moure del balcó durant tot el dia, tot i que és improbable que la meva nova estimada torni a passar-hi per sota.

Poso música i m'aboco.

Canvio de cançó i m'aboco.

En els moments en què pugen el desig i la trama dolorosa de dopamina flirtejo amb la idea de llançar-me pel balcó. Però visc en un primer, damunt de la discoteca on m'acaben de contractar.

Es fa de nit i continuo abocant-me al balcó, puntualment.

Després, de matinada, baixo a treballar.

Últim exemple. Tinc set anys. Viatjo amb la família. Tots cinc germans, al seient del darrere d'un Supermirafiori. El petit, que soc jo, damunt d'en Javier. El pare condueix, la mare fa de copilot. Viatgem cap al lloc del nord on passarem el Nadal. Plou i els vidres s'entelen. He descobert el plaer de dibuixar en un vidre entelat. Vull escriure el nom de la meva petita estimada (que tampoc no coneix el meu amor). Amb prou feines tres lletres. Però no podria suportar la vergonya de ser descobert.

Cada vegada que parem en una gasolinera, penso en què passaria si la meva estimada de tres lletres aparegués, per atzar, en una edat en

què l'atzar no existeix. Caminaríem per la carretera agafats de la mà. De vegades la veig abocada a una finestra de les ciutats que travessem. I fins i tot ve cap a mi amb pantalons texans i samarreta blava en un irreal camp de blat daurat i estiuenc.

Probablement he escrit el text anterior per no parlar de la vida en parella. No tan sols d'una ruptura, sinó de la violència de la parella. No de la violència física, sinó de les violències inherents a la parella. Les que, analitzades amb lucidesa, confirmarien un llibre de crítica sociològica sobre la violència estructural de la monogàmia. En particular, se sol dir de la parella monògama heterosexual, tot i que les projeccions de l'amor romàntic ens travessen a tots i totes. Les ferides del masoquisme. El plaer secret de la fidelitat. El deliri morbós del cuidador. Netejar la teva falla primordial, aquell fracàs que ens precedeix. La pervivència en la parella de tot allò que la nega: l'imaginari d'un amor compartit i transcendent, la por de l'abandonament. Deixar-ho. Tornar. Deixar-ho. Fer mal a aquells que creus obligatori fer feliços. Ser perdonat. Acceptar aquest mal en un mateix i no ser capaç de viure sense. Deixar de ser un mateix al preu de

torturar una altra persona. Convertir l'altra persona en un principi de realitat. Dependre del principi de realitat que s'ha projectat en una altra persona. Amb sort, que l'amor et porti a la superació de l'amor i t'alliberi de les seves falsificacions perverses.

Ara mateix és tardor i la gent, com és evident, passeja amb mascareta. Jo també passejo. Exerceixo una violència subtil sobre mi mateix. Passejo sol fins a cansar les cames (les cames xifren la seva felicitat en aquest trist estar cansades). Crec que pateixo el dol més llarg de la història. Un dol per al qual fa molts anys que em preparo, abans i tot que ens comencéssim a insultar en públic, davant dels amics, o que ens mentíssim per conservar una cosa pròpia, en secret. Un dol iniciat el dia que vaig conèixer la meva dona. Convivim amb aquesta sensació de fi. Perquè els començaments, tan entusiastes, són un malentès. Té més a veure amb l'assumpció d'una decadència llarga que amb el *flirt* del començament, l'amor? Una ètica dels fins? Per què aquesta recurrència estúpida? Per què ens sabotegem en tant que espècie? Perquè estimar, en contra del que es diu, és apostar pel final.

45

Cicatrius
PRIMERA PERSONA

ARROCHA TRAVÉ

Aroha Travé, nascuda a Terrassa el 1985, és col·laboradora domèstica a Ediciones La Cúpula, on ha treballat d'il·lustradora, escolaneta i persona humana exemplar. El seu vibrant estil de dibuix, que beu amorrada de les veus més indòmites de l'*underground*, s'ha deixat veure a les pàgines de la revista *Voltio*, tot i que el seu debut autèntic va ser *Carne de cañón*, un tebeo graciós i ferotge ple a vessar d'éssers patètics, entranyables i una mica malparits, que la va fer mereixedora el 2020 del premi ACDCòmic al millor autor/a emergent i els premis a autora revelació atorgats pel Saló del Còmic de València i pel de Santa Cruz Còmic.

CICATRIZ

AROA TRAVÉ

A VECES VENÍA OTRO AMIGO QUE LOS LATINOS PENSABAN QUE ERA UN "HERMANO". TE COBRABAN POR JUGAR EN LA PISTA PERO A ÉL LO DESABAN JUGAR GRATIS PORQUE CREÍAN QUE ERA LATINO.

MENOS MAL QUE NUNCA LE DIERON DE HABLAR...

LO TRISTE ES QUE SI HABÍA UN LATINO EN MI GRUPO DE AMIGOS. UN ARGENTINO CON CARILLA DE DIAMER QUE NUNCA VENIA AL "CÉSPED" Y SU PROCEDENCIA SOLO SERVÍA PARA QUE MI HERMANO LO LLAMARA "SUDACA".

AQUEL 15 DE NOVIEMBRE DE 2005 SOLO ESTABAMOS MI HERMANO, MI MEJOR AMIGO, EL RAPER SOLOITARIO, SU PERRO RICHARD Y YO CON ESE ESTÚPIDO CORRO OREJERO CON CUERNOS. HABLÁBAMOS DE VIDEOJUEGOS COMO SI NOS FUERA LA VIDA EN ELLO CUANDO VIMOS APARECER A AQUELLOS MANGUIS A LO LESOS...

YO NO SABIA NADA DEL OTRO CHAVAL PERO EL HERMANO DE EL C... ERA TODA UNA LEYENDA. ÉL ERA PELIGROSO PERO A SU HERMANO (QUE ERA UN ORIO DIMITO CON UN TAMBOR) SE LE TEMÍA POR TODA LA CIUDAD. YO ESCUCHABA TAMBORES Y ME CAGABA VIVA.

ERA COMO UNA ESPÉCIE DE BILLY EL NIÑO Y TENÍAMOS AL CHALAO DE SU HERMANO GRITANDO PALO EN MANO EN LA CALLE DE ENFRENTA...

2020. HAN PASADO MUCHOS AÑOS. MUCHAS COSAS. MI MADRE SALIÓ DEL POZO. DESCUBRIÓ LA NATUROPATÍA, VOLVIÓ A REIR CON TANTA FUERZA QUE SE LE CAÍAN LOS PEOS (COSA DE LA QUE NO PUEDO BURLARME PORQUE HE DESCUBIERTO RECIENTEMENTE QUE ES HEREDITARIO)

* "ERNIMANS" = EMANEMS

¡DALE UN BESICO A TU MADRE, ANDA!
¡GORDI! ¡MI GORDI PRESIOSO!

¡QUE NO TE VOY A PEGAR NA, TONTA!

SUPONGO QUE AL FINAL INTENTAMOS BUSCARLE UNA RAZÓN A LAS COSAS. A VECES PIENSO QUE AQUEL CASTAÑO QUE ME LLEVÉ EN MI GORRO DE GILI-POLLAS FUE POR ALGO

ME GUSTA PENSAR QUE AQUELLA SITUACIÓN ESTÚPIDA Y LA CICATRIZ EN MI SIEN SIRVIERON AL MENOS PARA QUE MI MADRE PUDIERA LIMPIAR SU HERIDA Y PONERLA TAMBIÉN A CICATRIZAR. ME PREGUNTO CUANTO TARDARÉ LA HERIDA DE VER A MI MADRE SUFRIR EN CICATRIZAR

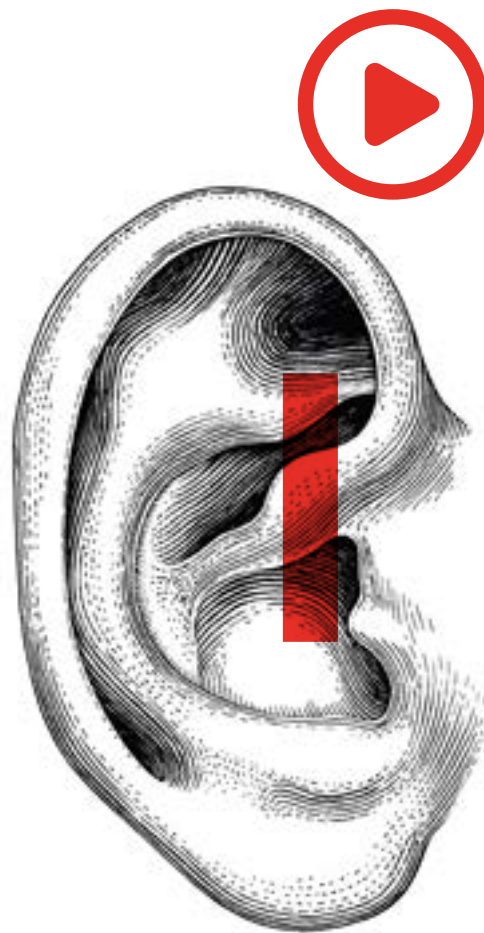
L'HIERREU
ESCAMPA

Crescuts a l'escena punk de la Plana, Guillem Colomer i Carles

Generó formen l'estiu del 2010 el grup L'Hereu Escampa. Aquests dos amics agafen com a referència el model emo-punk facturat als anys noranta a l'hora de confeccionar el seu llibre de ruta.

L'apassionada energia que transmeten en directe i la concepció com a duo de bateria i guitarra els diferencien de la resta de bandes. Han publicat els discos *L'Hereu Escampa* (2011), *Llamp de Déu* (Famèlic, 2013). *Pren la matinada* (2017) és el seu darrer disc, ple de nous matisos i de maduresa tant emocional com musical, i segueix sense incloure baixista.

UN RAIG DE LLUM QUE M'IL ◆ LUMINA
EL MAGNETISME ES PRESENT
LA GRAVITAT D'UNA NIT D'INSOMNI
QUÉ ES EL QUE PUC VEURE (AQUÍ)?
QUÉ ES EL QUE HI HAURÀ (DEMA)?
LA BASSA ES BUIDA D'AIGUA (NO POT SER)
EL TERRA ES BEN SEC
TENS EL TEMPS, TEMPS AL TEMPS

TENS EL TEMPS

L'HEREU ESCAMPA

Youtube

COMPOSTA:

A Vic per Guillem Colomer (bateria) i Carles Generó (guitarra i veu)

LLETRA:

Carles Generó

GRAVADA, MESCLADA I

MASTERITZADA:

Ernest Gómez amb el suport de Daniel Pérez a La Paz, L'Hospitalet de Llobregat a finals del 2020.

Amb el suport incondicional de Hidden Track i Beauty Fool Records

Spotify

És l'escalfor de la brasa un cop s'apaga el que
em manté flotant sobre aquest aire
És un ocell que vola sense ales
o és potser, el fum el que em despista No
veig res, no sé què és
No s'encén, no ho entenc, no pot ser
Un raig de llum que m'il·lumina el magnetis-
me és present
la gravetat d'una nit d'insomni
Què és el que puc veure (aquí)? què és el que
hi haurà (demà)?
la bassa és buida d'aigua (no pot ser) el terra
és ben sec
Tens el temps, temps al temps
tots els moments que em són presents el cor
encès fumeja latent

*El temps com a element cicatritzant, el foc com a agent cicatritzant. Partim de la base que aquests dos elements ajuden a curar ferides, un de manera més emocional i l'altre, més física. Aquesta és una cançó que teníem fa temps entre mans i que va ser la primera que, com a banda després d'un parèntesi vital, vam compondre. Ens ha servit com a element cicatritzant d'allà on érem musicalment/vitalment i a on anem ara, deixant el temps per guarir-nos i mantenint una flama viva, que ens dona empenta, però no ens crema.

Rocío Quillahuaman va néixer a Lima el 1994 i va estudiar Comunicació Audiovisual. Ha treballat en diversos sectors de l'audiovisual des que es va graduar: producció audiovisual, redacció i edició de vídeo per a diverses empreses com *PlayGround*, Grupo Zeta i Gestmusic. Fa un parell d'anys va començar a dibuixar *fan arts* de broma, però se li'n va anar de les mans i fins avui ha dibuixat més de tres-cents retrats, que ha pogut exposar a Madrid, Barcelona i Galícia. Actualment es dedica a fer animacions humorístiques per al seu compte d'Instagram, on té més de 130.000 seguidors, i per a *Yorokobu* i Amazon Prime Video España. També ha col·laborat amb diverses marques com Primavera Sound Festival, Nike, Filmin i d'altres.

**JO NO SOC ESPANYOLA, ÉS A DIR
QUE NO TINC ASSUMIT EL SIGNIFICAT
DE LA FRASE «ET FALTA UN BULL»,
COM EL TENIU TOTES VOSALTRES.
QUAN LA VAIG SENTIR, VAIG ENTENDRE
QUE M'ESTAVA DIENT IDIOTA, INGENUA,
BLEDA, INNOCENT, PIXAMANDURRIES**

ROCÍO QUILLAHUAMAN

M'arrenco tots els cabells blancs que em surten. Ho faig des que una amiga em va explicar que si te'ls arrencaves no passava res i que allò que m'havia dit la mare que quan te n'arrenques un te'n surten vint no era veritat. Fa uns quants anys que ho faig perquè me'n van començar a sortir quan era molt més jove que ara i em satisfà la sensació d'arrencar-los. No em molesta la seva presència, només m'agrada arrencar-los i prou. Però a mesura que passaven els anys, cada vegada n'hi havia més i més, suposo que perquè el que em va dir l'amiga era mentida i la mare tenia raó. Però ja no em puc fer enrere. En tinc molts, de cabells blancs, molts. No conec cap noia de la meva edat que tingui tants cabells blancs com jo. He anat preguntant a veure si alguna confessava que també se'ls arrencava, però, encara que jo m'obri en canal davant seu i expliqui el mal que em fa el cap després d'haver-me arrencat quaranta cabells blancs en una tarda, totes ho neguen. De vegades m'avergonyeixo del poc cabell que tinc (fruit d'arrencar-me'n tants de blancs) i em sumo a les seves queixes de l'«ai sí, tinc poc cabell per l'ansietat». Culpar l'ansietat està més acceptat socialment i és més *cool* que parlar de la meva obsessió d'arrencar-me cabells blancs perquè sí.

També tinc molts piquets vermells a la pell: a la cara, al pit, a l'abdomen i a l'esquena. Si no saps què són, segurament deus ser una persona molt jove o algú amb un cos que es correspon a l'edat que té. Els piquets vermells apareixen quan et fas gran. És una notificació de la vellesa. Jo en tinc des de fa molts anys, però que ningú no es preocupi, no me'ls arrenco com els cabells blancs. La presència d'aquests piquets vermells, com la dels cabells blancs, demostren que soc una persona gran, malgrat tenir vint-i-sis anys, que és ser fastigosament jove. Vint-i-set potser ja no, però vint-i-sis, sí, vint-i-sis encara és ser fastigosament jove. Però jo sempre m'he sentit més gran del que soc, els cabells blancs i els piquets vermells, doncs, em fan sentir en harmonia amb mi mateixa. Com si el cos em donés tota la raó i em digués: «Sí, ets una vella».

Tots aquests cabells blancs i aquests piquets vermells, representants de la meva vellesa, van crear una xarxa de connexió de dolor extrem quan va passar el següent: vaig explicar a una persona que havia trobat una cosa que m'agradava fer i que hi havia gent que em volia pagar per fer-ho. Estava il·lusionada, perquè la persona no era una persona qualsevol, era una persona que admirava i respectava i a la qual tenia molt d'afecte. Per això em va sorprendre que la seva resposta fos dir que «em faltava un

bull». Un bull, però tu m'has vist?, hi pot haver algú de vint-i-sis anys més bullit que jo?

Jo no soc espanyola, és a dir que no tinc assumit el significat de la frase «et falta un bull», com el teniu totes vosaltres. Quan la vaig sentir, vaig entendre que m'estava dient idiota, ingènua, bleda, innocent, pixamandúrries. Quan ho vaig mirar al google, unes quantes hores després, em vaig posar una mica més contenta d'haver descobert que tenia raó (m'encanta tenir raó), però també em va saber greu perquè, bé, em considerava tot això algú que em queia bé.

El moment en què m'ho va dir era un bon moment de la meua vida. Feia més d'un any que estava preocupada per no tenir feina ni una àvia que em regalés un pis al barri de l'Eixample. Per accident, vaig fer una animació rient-me de la gent creativa de Barcelona que es va viralitzar prou perquè em sortissin propostes de feina per fer més animacions enfotent-me de més gent. Quan em va sortir feina i vaig descobrir que riure's de Barcelona era molt rendible, em vaig començar a il·lusionar una mica per tot plegat.

Sempre li treia importància, una mica avergonyida del fet que fos un accident i no pas res planificat, però la veritat és que m'alegrava de veure que la gent que m'estimava se n'alegrava per mi. Suposo que vaig ser ingènua de pensar que tothom que m'estimava abans que les coses m'anessin «bé» en el pla laboral m'estimaria sempre, malgrat que les coses m'anessin «bé». Fins aleshores desconeixia que tenir èxit laboral fos un obstacle perquè et continuessin estimant. En aquest aspecte, em faltava un bull, per descomptat. O dos. O tres o cent.

«Et falta un bull» em persegueix des del 2018, que va ser quan va passar. Aquesta frase em ronda cada vegada que rebo una trucada de feina, llegeixo una proposta laboral al correu electrònic, responc preguntes en una entrevista o faig una xerrada. La tinc al costat fins i tot quan poso aigua a bullir, literalment, per fer-me un Yatekomo. Encara que li hagi volgut treure importància, no hi ha manera que aquesta frase deixi d'aparèixer en els moments en què les decisions que prenc em fan sentir més insegura. Continuo treballant en el lloc pel qual se'm va dir que em faltava un bull i, tot i que hi estic molt còmoda i m'agrada molt,

quan soc conscient de com estic de satisfeta de ser-hi, allà, una veu torna i em diu: NO TE N'OBLIDIS, ET FALTA UN BULL.

La nit que aquella persona em va dir la frase reconsagrada, estàvem asseguts en una taula amb més gent que estimava, és a dir que la humiliació va ser més gran. Recordo perfectament quan ho va dir i com ho va dir. El to de la seva veu, el silenci que va venir després, com vaig continuar parlant com si no m'hagués afectat gens. Com si els cabells blancs no se m'estiguessin rebolcant pel cuir cabellut ni els piquets vermells no m'estiguessin cremant. Recordo bé com ningú de la taula no va dir res, però uns quants dies després, tots sabien perfectament del que parlava quan els vaig explicar el que havia passat, preocupada per si s'havien tornat sords i cecs, just en aquell moment de la conversa.

De vegades, tenir bona memòria és una merda. I jo tinc una memòria excel·lent, és a dir que estic ben fotuda. És una merda, perquè crec que recordaré sempre tots els detalls d'aquell moment, encara que vagi a teràpia fins que em mori. Arribarà el dia de la meva mort, el meu últim dia,

i em vindrà aquella maleïda frase al cap, amb tots els detalls odiosos que l'acompanyen. Estaré a punt de morir i continuaré guardant rancor a la persona que em va dir allò i a tota la gent que era a la taula i no va dir res per defensar-me i moriré cabrejada, encara que hagi cregut superar tot el rancor, obsessionada amb el fet de donar sentit a tots els diners que em vaig deixar en la teràpia. La meva bona memòria també em torturarà en el llit de mort, recordant-me que he superat coses pitjors i que va ser ridícul perdre tant temps buscant «faltar un bull» al google per conèixer-ne el significat a tots els països, perquè potser a l'Uruguai volia dir «ets l'hòstia».

De vegades, la dic moltes vegades seguides perquè perdi poder i significat. Em falta un bull, em falta un bull, em falta un bull. Com quan escoltes molt una cançó, l'acabes avorrint i no la vols escoltar mai més. Mentre la repeteixo una i altra vegada, penso: potser era una broma, potser no va voler dir això, potser era un afalac? Potser no es referia al fet que em faltés un bull a mi, sinó als del lloc que m'havia triat a mi i a les meves animacions, és a dir, que els faltava un bull per haver-me

escollit. No, la veritat és que repetir molt la frase i desmantellar-ne el significat no em funciona mai. No acabo avorrint la frase, com em passa amb les cançons, sinó que m'acabo avorrint a mi mateixa.

Amb el pas del temps em vaig adonar que la frase havia deixat de sonar amb la veu de la persona que la va dir i que havia començat a sonar amb la meua mateixa veu. Suposo que això és el que passa amb les frases que et marquen i que et repeteixes mentalment molt sovint. Les repeteixes tant que deixen de sonar com sonaven quan es van dir i comencen a sonar com te les diries tu i, si no et caus gaire bé com sol ser el meu cas, sempre sonen molt pitjor de com van sonar en realitat.

Quan tenia vint anys, una altra persona que estimava molt em va dir que quan estava borratxa li queia millor. I segurament ho deia seriosament, perquè jo sempre he sigut una noia molt tímida i les poques vegades que bevia, m'alliberava de tota timidesa i feia coses que sobria no hauria fet mai. Parlava amb desconeguts que no volien parlar amb mi o em posava a ballar al mig de la pista, amb coneguts o desconeguts, fins a caure de

cul i l'endemà tenir un blau gegant a la cuixa. Ara puc entendre per què li podia caure millor quan estava borratxa: li queia bé la gent que feia el ridícul.

Durant molts anys vaig beure alcohol només per aquest motiu. Vaig assumir la frase com una realitat, perquè me la repetia cada vegada que estava envoltada de gent. Realment creia que cauria millor a tothom si estava borratxa. Em va passar el mateix que amb l'altra frase, se'm va ficar al cap per torturar-me. I encara avui, tot i que menys que abans, aquesta frase em ve a visitar. El seu moment preferit és, evidentment, quan quedo amb algú en un bar i s'ha de demanar alguna cosa. En aquell moment la frase em torna a colpejar amb la mateixa força que la primera vegada que la vaig sentir, així doncs, si és la primera vegada que quedo amb algú, sempre em solc demanar una cervesa, vi o un vermut. I, si pel que sigui, em demano alguna cosa que no tingui alcohol, no puc evitar pensar que potser no donaré el millor de mi mateixa i que la trobada serà un fracàs absolut.

Estic segura que cap de les dues persones són conscients del que em van dir i, ni de bon tros, de fins a quin punt m'afectaria. També estic segura que és possible que en el fons siguin bones persones, tot i que continuïn dient frases cruels i insensibles, així a la lleugera a altres persones. També soc conscient que és possible que jo també hagi deixat anar frases que han marcat altres persones, sense haver-me'n adonat (tot i que ho dubto). Però del que estic més segura és que aquestes frases han deixat de ser seves i ara són del tot meves. Encara que em continuïn seguint i turmentant en els meus moments més febles, ara jo tinc més control sobre aquestes frases que els seus autors mateixos. He sigut jo qui els he donat vida anys després que ells les creessin, qui les ha fet servir per crear animacions i bromes i ha fet riure molta gent a costa d'elles. Sobretot vull creure que tinc un cert control sobre el mal que em van fer i que la cabrona més cruel i insensible soc jo, capaç de frivoltzar-les si em dona la gana per fer bromes i de triturar-me amb frases pitjors i més creatives, moltíssim millor que ningú i, per descomptat, molt millor que ells.

SILVIA CRUZ LAPENA

Silvia Cruz Lapeña va néixer a Barcelona el 1978, però es va criar a Còrdova. És periodista i cap d'Actualitat de l'edició espanyola de *Vanity Fair*. Ha exercit com a *freelance* la meitat de la seva carrera. Ha publicat als principals mitjans generalistes (*La Vanguardia*, *El País*, *El Mundo*), així com en premsa no diària (*Altair Magazine*, *Letras Libres*) i especialitzada (*Rockdelux*, *Deflamenco*). És autora de dos títols de no-ficció publicats amb Libros del KO: *Crónica jonda*, un viatge pels principals festivals de flamenc d'Espanya, i *Lady Tyger: es mi cuerpo y es mi vida*, perfil de la primera boxejadora que va aconseguir llicència per boxejar a Nova York. En ràdio, ha dirigit per a Podium Podcast *Crónicas jondas*, una continuació sonora del seu primer llibre; ha format part de la tertúlia cultural de *24 Hores* de Radio Nacional de España i ha col·laborat amb el programa *A vivir*, de la Cadena SER.

EL RESULTAT VA SER DOLORÓS I DURANT
UNS QUANTS DIES, INCOMODE. TAMBE EM VA
SEMBLAR MOLT GARRIPA: VAIG BUSCAR
UNA CICATRIU I NOMÉS VAIG OBTENIR UNA
SENTENCIA. PERO ES QUE NO HO SABIA, QUE EL
TOU DELS DITS ES DE BON CURAR, SOBRETOT
SI LA CARN SEMBLA MANLLEVADA, DE TAN
VERDA QUE ES ENCARA.

Néixer d'un trau

SILVIA CRUZ LAPEÑA

Eren les quatre de la tarda i era estiu. I jo tenia deu anys i una mandolina a les mans. No volia jugar, anava de debò. L'oci, en una casa on mai ningú no s'havia llevat més tard de les set del matí, no estava mal vist, era pecat. Per això, el que buscava aquella tarda en l'única estona ociosa que els de casa es concedien, la migdiada, era dominar la mandolina, convertir-la en eina, fer-la meva. Si l'aprenia a fer anar, jo seria útil i m'hi deixarien jugar.

Vaig agafar una patata i la vaig pelar. Per què si la meta que m'havia proposat no era menjar-me-la? No ho sé. Però la vaig pelar i la vaig rentar, potser perquè tots els de casa meva són diligents i una és, a banda d'ulls clars-cabells foscos, el que veu a casa seva. Un cop seca, la vaig agafar disposada a fer talls com els que feia la meva iaia. Com que aprenc de pressa, a la tercera lliscada, vaig augmentar el ritme. A la cinquena, ja ho feia sense mirar, amb els ulls posats en un testet ple a vessar de fúcsies que hi havia a l'ampit de la finestra i per això no vaig veure l'instant en què el tou del dit del polze es va trobar amb la ganiveta.

Segons els meus càlculs, si es donava el cas, el tall havia de ser fi, però la quantitat de sang que va sortir va canviar el to de l'escena que havia imaginat. Vaig prémer el dit amb un drap, mentre resava al retrat del meu oncle Pepe, el cadàver del qual va ser el primer que vaig veure a la vida, quan tenia vuit anys, i sempre li vaig agrair que allò m'hagués fet marxar la por dels morts per sempre i tan aviat. Però el dia de la mandolina no li vaig poder donar les gràcies: li vaig demanar que em permetés arreglar tota sola aquella sangada i no em va fer cas.

Així, doncs, al cap d'uns quants minuts, sense parar de sagnar, em vaig abocar a l'ull de l'escala i vaig dir «mama». Va ser un xiuxiueig, però potser la «mama» va ensumar la sang, perquè va baixar de seguida. Quan va veure el drap ensangonat, em va agafar la mà, em va mirar als ulls i va dir «no és res», mentre la meva àvia murmurava «algun dia ho serà», cosa que em va proporcionar un calfred i una clau de lectura quan, al cap de dos anys, vaig entrar per primera vegada a casa de la Bernarda d'en Federico.

El resultat va ser dolorós i durant uns quants dies, incòmode. També em va semblar molt garrepa: vaig buscar una cicatriu i només vaig obtenir una sentència. Però és que no ho sabia, que el tou dels dits és de bon curar, sobretot si la carn sembla manllevada, de tan verda que és encara.

La meva mare es diu Consuelo i va ser, és i serà carnissera. Estima la seva feina i és una de les trampes que m'ha llegat: que m'agradi el que faig. Per això, fins i tot ella de vegades creu que el meu ofici és un caprici que els altres –paguin malament, o bé o bé no res–, em consenten.

Que la Consuelo va ser, és i serà carnissera també m'ho recorda la cicatriu que li travessa l'avantbraç dret, un dels meus primers records, junt amb l'olor que desprèn de bressol amb llençols sempre nets. Era igual les hores que treballés, si manejava cabrits o netejava budells, la Consuelo sempre feia i fa olor de roses. Conec la història d'aquest tall des que tinc consciència perquè vaig demanar sentir-la sent molt petita i se'm va explicar com si no ho fos: sense escatimar ni una goteta de sang.

Se'l va fer a la seva primera feina, al Mercat de Montserrat de Barcelona, a «Ca la Sisqueta», la seva primera cap. El dia de l'accident la Consuelo tenia tretze anys i no estava assegurada. Són coses que se saben i es prefereix oblidar, fins el dia de la jubilació, quan un funcionari et llança una llista de greuges en forma de jornades senceres declarades com a mitges, que la meva mare va encarar com s'encara qualsevol mena de maltractament: justificant-te. «És clar que vaig fer coses en negre, era millor allò que res», va afegir rebotant una culpa que ningú no creu mai que sigui seva.

El trau va arribar un dia d'estiu. Un del 1967, l'any que Comissions Obreres va ser declarada il·legal i Cassius Clay es va negar a anar al Vietnam. No hi ha color entre el gest heroic d'aquell home internacional i la prohibició d'un sindicat patri, que ves a saber què podia fer aquells anys per les no-empleades d'una parada de mercat minúscula i plena de greix. Allà, cinc dependents competien per l'espai dient-se coses com ara «passa'm les botifarres» o «aparta't, nena, que passi», mentre atenien les clientes a crits: «Què més et poso, guapa?». La distància és tan gran que no hi ha lloc per a la demagògia: en Cassius feia Història, elles tallaven cansalada.

Entre ofertes i tirallongues de llonganissa, un braç púber va passar per davant de la pica coberta de capes de seu i plasma de diversos animals, a la percaça d'unes salsitxes, i el tallant de la Sisqueta va caure del cel com un ocell carronyaire.

«Es va obrir com una boca», m'explica la Consuelo i penso «que eloqüent».

«Me la van embolicar amb un drap», continua i afegeixo «per què no parlés, mama».

«Vam anar al dispensari del senyor Antonio, que animalot que era», riu i li recordo «ja ho sé, em va posar unes quantes vacunes».

«A mi, aquell dia, em va posar grapes», continua i murmuro «no m'ho vull ni imaginar».

«Se'm va infectar», avança i xiuxiuejo «pobre», volent ser roba de bressol per a ella.

«L'endemà, hi vaig tornar: com que no podia despatxar, em van posar a cobrar», somriu i jo escupo «fills de puta».

Durant anys, vaig veure aquell trau com un signe de fortalesa. Un senyal que a casa meva no tenim por de la sang, ni dels ganivets, ni d'esforços com el d'aixecar un quart de vaca a pols i fer-lo a bocins. Tampoc de treballar jornada doble per Nadal sense que et doblin el sou perquè «és millor això que res». I fer-ho a dos quarts de cinc de la matinada, l'hora en què es llevava la Consuelo, amb les parpelles pintades de blau, verd o violeta i aquella guspira que sempre li crema a les ninetes.

Jo no vaig poder fer el mateix. Soc de bíceps dèbil, per això escric, perquè no tinc força. Quan sent que ho dic, la Consuelo em ve a rescatar i diu: «Tu la tens al cor i al cap». I no menteix, però no és el mateix. Per això durant un quant temps vaig buscar una fórmula ràpida i heroica d'assemblar-m'hi. D'emular el seu tall i la seva fortalesa. Per això em vaig enfrontar a la mandolina, sense saber encara que aquell trau al braç, encara que no hi hagués intervingut cap ferro roent, era un marcatge.

Ho vaig tornar a intentar l'Any dels Ous. Potser només van ser uns quants mesos, però la penúria de la butxaca ho escurça tot menys el calendari. A causa d'aquesta escassetat, a casa vam menjar molts ous. Durs, remenats, en truita, però gairebé sempre ferrats perquè era més ràpid i més gustós i d'oli, per fortuna, sí que n'hi havia en abundància.

Va ser l'any que vaig aprendre a anar a comprar. A comprar de debò, amb tan pocs diners que allò no es podia ni anomenar pressupost. Entre ou i ou, la Consuelo treballava com una bèstia. Davant la manca d'opcions, va fer el cor fort i es va reinventar com a peixatera. Una vegada vaig acceptar una feina en una agència de comunicació i em vaig recordar molt d'ella: «són les mateixes eines, però no és periodisme», em deia i recordava que poc que es va queixar la Consuelo quan va adaptar el que sabia de ganivets per abordar un salmó en lloc d'un garrí.

Al cap de tres dies, ningú no hauria dit que allò del que aquella rossa sabia fer-ne xixina eren vedelles i pollastres. De fet, pot ser que a

l'entrevista de feina canviés «vedelles i pollastres» per «lluç i rap». A ningú no li va importar perquè al cap de dues setmanes coneixia tots els peixos, netejava, treia les escates i les espines a la resta de bestioles que li arribaven a les mans i continuava fent olor de roses cada nit quan ens abraçava.

Ni el meu germà ni jo no vam estar a l'altura dels seus esforços, però va aconseguir que aprenguéssim que créixer també era allò i que, passés el que passés, era millor afrontar-ho. Mirar de cara, parlar de cara i deixar que se'ns anessin allargant les cames sense mirar a terra. Ni tampoc al cel. Sempre de cara. Podríem semblar marcialis si no fos perquè cada lliçó i cada ou venien acompanyats d'una rialla i d'escalfor. Altres dies, d'una mala llet de campionat, també, perquè el malestar profund de l'esgotament físic no és una cosa que s'entengui fent *footing*.

Per sort, els laments de la meva mare duren poc i, si aquells anys, de les meves lectures, se'n va encarregar el Círculo de Lectores, de les instruccions, que ella també s'aplicava, sempre se'n va ocupar la Consuelo:

«Au, endavant.»

«No donis mai la partida per perduda.»

«No deixis que ningú et digui com t'has de vestir i què has de pensar.»

«No deixis que et tornin boja.»

Ai, aquesta última frase, quantes vegades m'hi vaig aferrar i, encara ara, m'hi aferro. Moltes més que a una de les poques que aquell any va proferir el pare:

«Els ous ferrats no es fan pas en calces, nena.»

No era un consell, el mal ja estava fet. Va ser un dia d'aquell Any dels Ous. Un migdia que vaig tornar de la piscina i encara anava en biquini, vaig fer el dinar per a tothom, tirant uns quants ous a la paella, un esquitx enorme d'oli bullent em va caure a la cama dreta. «Ja la tinc, la meva cicatriu», vaig pensar. Però no va passar, perquè a la cara de la mare, mentre el pare em curava, vaig veure un somriure i un gest que em deia: «Ja no tens edat de mandolines, nena». I la butllofa es va encongir.

On vaig néixer era el 1992 i la gent anava boja amb les Olimpíades. Però vivia al Sud, on no sé quin any devia ser, però la diversió principal d'aquell estiu era anar a tot arreu tots tres, en Jesús, l'Adela i jo, damunt d'un vespino. A peu, d'una discoteca a l'altra només trigàvem deu minuts. Però, qui ets en un poble anant a peu? Ell treballava al súper on la mare va muntar la seva parada a mil quilòmetres i vint anys després del tall a l'avantbraç. I sota aquell sol andalús i els fluorescents, la púber que servia les salsitxes al seu costat era jo.

La idea era ajudar-la, però vaig fer servir aquell encàrrec com vaig fer servir la mandolina: per fer veure que era útil i digna de confiança. Per tenir un sou i no tenir hora de tornar a casa. Una d'aquelles nits, sortint de treballar, en Jesús, l'Adela i jo vam pujar a la moto, abraçats, rient i amb les cames enlaire, ens vam llançar carrer avall. Quan en vaig baixar, vaig notar que una mica més amunt del turmell se m'obria un forat i una escalfor insuportable. Vaig apartar la xanca del tub

d'escapament, però era tard. Vaig dir ail i es va acabar aquí, perquè acte seguit vaig córrer a l'entrada de la pista de ball.

«Tant se val.»

«Si fos greu, em desmaiaria.»

«No siguis fluixa.»

«A qui puc preguntar com ho curo?»

«Quina roba em poso per treballar, no tenir calor i que no es vegi?»

«Quedarà senyal?»

Per sort, aquell va ser l'estiu de les malles, tot i que no sé si va ser una moda, ja que si allà les pel·lícules hi arribaven amb dos anys de retard, m'estimo més no pensar què passava amb la roba. Amb el que guanyava, en comprava a parells al mercat i, gràcies a elles, vaig aconseguir amagar la butllofa negra, inflada i dolorosa un parell de dies. Però un matí, rere el taulell, la mare es va ajupir per agafar alguna cosa de la nevera, em va fregar, vaig deixar anar un grinyol i la va descobrir. Vaig mentir. La seva mirada em va frenar de continuar amb la falsedat, també d'explicar-ho

tot. En va tenir prou amb sentir «la moto» perquè les seves parpelles, cobertes de verd, blau o violeta, s'omplissin de fúria i notés que la bombolla del turmell i les galtes em palpitaven de vergonya.

Vaig desitjar, tot i que la volia, que no em quedés marca. No vaig voler aquella cicatriu de cap manera, però no hi havia manera d'avortar-la. No volia aquell caprici aconseguit en temps d'oci mentre em gastava en música i cigarretes els diners que la Consuelo em pagava. Tenia gairebé la mateixa edat que la mare el dia que el seu braç es va creuar amb el tallant. Però la meva marca, feta de nit, trencant les normes i buscant diversió, no estaria a l'altura del seu abisme. Però que ningú no jutgi la mare, no va dir mai res de semblant, ni ho va insinuar. La meva mare balla, va fumar i sempre ha preferit prendre's el cafè als bars.

Era la seva boca grapada la que jo sentia. Una boca amb la qual havia somniat diverses vegades. Un somni en el qual jo naixia d'aquell trau, no del seu ventre.

La meva marca, la de veritat, va arribar quan ja no la buscava. Va ser en aquell supermercat. No m'avorria com sempre, m'avorria d'una altra manera. Vaig passar d'adolescent a vella en pocs mesos, i la meva manera de revelar-me va ser treballar més que mai, estudiar més que mai, rondinar més que mai. Per això, em negava a estar només a la parada on la Consuelo em va ensenyar a trossejar pollastres, tallar embotit i endevinar amb la mirada què volia la clientela. Un espai on ens havíem començat a barallar. Un lloc on m'havia oblidat de l'olor de bressol, i la meva mare ja no feia olor de roses.

Aquell dia vaig acabar les meves tasques i vaig sortir de darrere el taulell per anar a les prestatgeries a ajudar en Jesús. Vaig agafar una caixa de compreses, la vaig obrir amb el cúter i vaig reposar-ne i reposar-ne, mentre ell m'informava que no, que aquell xaval que m'agradava no tenia xicota. Vaig riure, encantada amb la notícia, i vaig anar a buscar una altra caixa i la vaig obrir a la gatzoneta davant la balda. El trau em va tallar l'alegria, que es va estroncar quan vaig notar la punxada de la fulla al genoll.

Em vaig tapar la ròtula per no veure-la. Llavors, vaig aixecar la mà i vaig veure el triangle obert, bategant i vaig sentir cridar en Jesús i com la boca del braç de la mare es comunicava –en un llenguatge privat, familiar, de pobres– amb l'osca de la meva cuixa. La Consuelo se'm va acostar, es va espantar, l'hi vaig veure a la cara, però no em va renyar, ni em va tocar. Va deixar que fos jo qui donés les ordres, demanés alcohol, cotó fluix... Fent gala d'una valentia mal entesa, vaig decidir curar-me jo. Em tremolaven les mans, els llavis i les cames, volia plorar i no ho vaig fer, em feia mal el pit i quina por que tenia. Aquell dia la Consuelo no va fingir que no passava res. Em sembla que totes dues vam saber que ja havia passat tot.

Va passar que el trau em va allunyar d'ella i de casa meva. Ja no volia el fred de la càmera, ni el perill del ganivet, ni matinar com un gall. Em vaig llançar a aconseguir un títol que cap d'ells no tenia i que vaig creure que em donaria una vida laboral molt diferent de la seva. No vaig voler caps i no en vaig tenir. Però de feina assalariada, tampoc, per això fins i tot jo mateixa penso de vegades que el que faig és un *hobby*. «La culpa també és teva, fas que sembli fàcil», m'adverteix la Consuelo i, quan ho diu, sento una fuetada al genoll i recordo els meus no-estius, els ous, aquell tub d'escapament, la sang, la mandolina i el moment maleït en què vaig convertir en un joc, de vegades en una història d'amor, tot el que toco i faig.

HIJOS DEL TRUENO

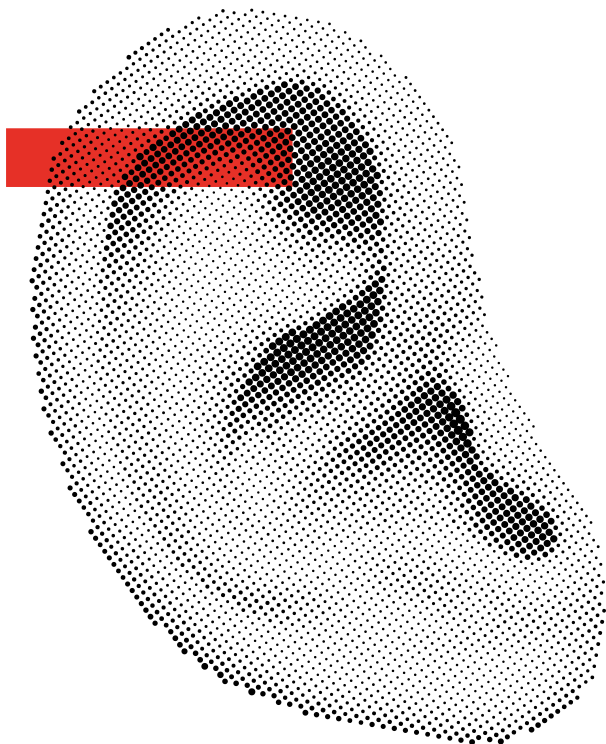
Hijos del Trueno creixen del soroll de Barcelona, un pop cec i gegant que destrossa l'Hotel Vela, l'estàtua de Colom o la Capitania General mentre somriu, balla i pica de mans. Vicente Leone i Daniel Granados (membres de Tarántula juntament amb Joe Crepúsculo) han format una nova orquestra de ball popular. Porten música mediterrània acumulada en tot allò que escolten, com una gran conquilla que ha gravat durant anys la remor i les marees d'una ciutat que canvia a cop d'onada. Rumba-ficció, havaneres i distòpia per dibuixar la banda sonora d'una ciutat que flota al costat d'un mar. I ho fan de la mà d'un gran elenc musical: Pau Julià (al baix, ex-Manos de Topo), Sara Fontán (violí), Guillem Caballero (als teclats, ex-Surfing Sirles), Pau Albà (percussions, membre de Les Sueques), Cristian Pallejà (trompeta, ex-Nisei), i les Tarta Relena (als cors).

VIBREN LES CICATRIUS AL COMPÀS DE LA
MEMORIA,
VIBREN LES FERIDES AL SO DE LA CONVULSIÓ.
AMB LES SEVES DESPULLES ORDENADES
LES PERSONES ES COSIRAN LES ESQUERDES
I MILIONS D'OSSETS QUEDARAN
ENTRELLAÇATS.
VIBRA QUE VIBRA LA CICATRIU...

VIBRA LA CICATRIU

HIJOS DEL TRUENO

Youtube

MÚSICA:
Hijos del Trueno
TEXT ORIGINAL:
Vicente Leone

Spotify

Vibra que vibra la cicatriu,
vibra que vibra el record.
Tremola davant la borrasca,
remena davant el turment.
Vibren les cicatrius al compàs de la memòria,
vibren les ferides al so de la convulsió.

Amb les seves despulles ordenades
les persones es cosiran les esquerdes
i milions d'ossets quedaran entrellaçats.

Vibra que vibra la cicatriu,
vibra que vibra el record.
Tremola davant la borrasca,
remena davant el turment.

Oh, fòssil, cicatriu de la vida,
pilot espacial que ha de venir
amb la sutura rotunda...
Arribarà el dia que tot es curarà,
no sabem quan...

Vibra que vibra la cicatriu,
vibra que vibra el record.
Tremola davant la borrasca,
remena davant el turment.

Tatuades les pells seques
amb encanteris antics,
esperem la sacsejada final
amb el cor brodat al cos.

SER. CHINARRO

ANTONIO
LUQUE

La incontestable carrera d'Antonio Luque està avalada per disset discos que li han reservat un lloc d'honor en la història del pop espanyol com a lletrista influent. La seva prosa, plena de costumisme i de folklore, s'ha publicat en llibres, com la novel·la *Exitus* (2012), en diaris, revistes i blogs, i ha tingut part de culpa de la reivindicació del castellà en els grups de l'escena independent. Sr. Chinarro és mordaç, rotund i crític, i per això és assenyalat, entre d'altres, com a portaveu de la seva generació. Des del seu primer disc, gravat als Estats Units amb la producció de Kramer, fins a

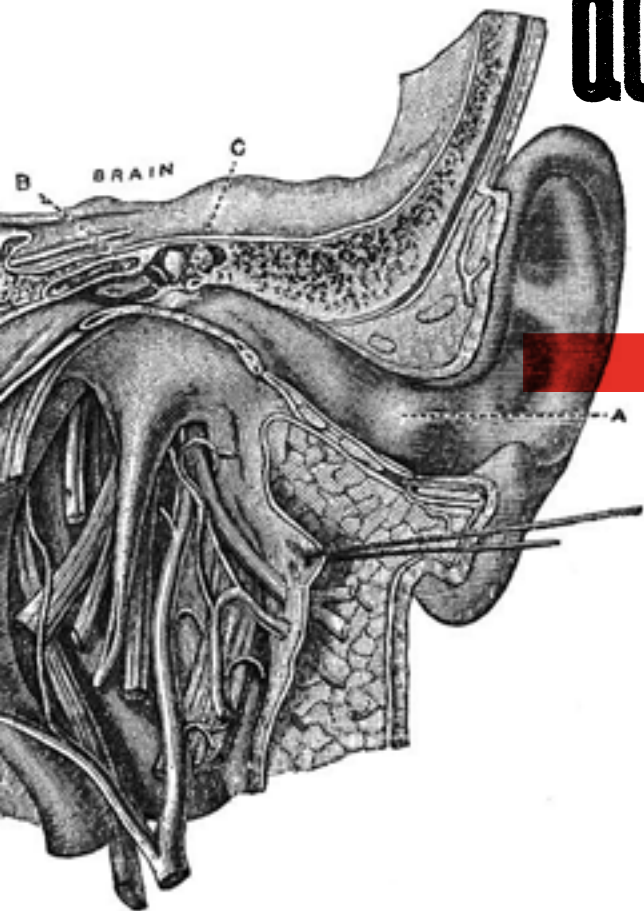
l'últim, ha mantingut una constant pel que fa a publicació i qualitat. El seu moment d'inflexió, el 2005, va tenir lloc amb el *El fuego amigo*, premiat per diferents publicacions com el millor de l'any, reconeixement que es va repetir i créixer amb el següent disc *El mundo según* (2006). El zenit de la seva creativitat va continuar amb *Ronroneando* (2008) i *Presidente* (2011), dues de les seves obres més reivindicades, i ha seguit editant amb regularitat i sense parar. El seu últim disc és *El bando bueno* (2020).

AMB EL "PARKOUR" O EL PATINET
COM ES DE CRUEL EL MON
QUE NO ET PASSI MAI RES DE MAL
LES FERIDES DE L'ESPERIT, TREMENDES
T'OFEREIXO LA MEVA EXPERIENCIA
SI ET PUC AJUDAR EN RES
CADA VEGADA QUE VEIG
AQUELLA CICATRIU TAN GROSSA

QUINA CICATRIU

SR. CHINARRO /
ANTONIO LUQUE

Youtube

Spotify

COMPOSTA, PRODUÏDA
I INTERPRETADA:
Per Isabel Fernández
MESCLADA:
Per Pablo Martín
GRAVADA:
Als estudis Pastora de Vigo,
novembre del 2020 per
Jose Vázquez

Allà hi veig la frontera
Rere la qual espera la mort
El trau del cap
Que va estar a punt de ser fatal
Tant de bo que sempre que caiguís
Et puguis aixecar amb prou força
Per continuar
Cada vegada que veig
Aquesta cicatriu
Grossa i prop del clatell
Quina cicatriu
En un no-res, la meva vida i la teva

Accidents absurds
Amb el *parkour* o el patinet
Com és de cruel el món
Que no et passi mai res de mal
Les ferides de l'esperit, tremendes
T'ofereixo la meva experiència
Si et puc ajudar en res
Cada vegada que veig
Aquella cicatriu tan grossa
I el futur tan lleig
En una relliscada
Quina cicatriu
Et podies haver mort

Ai, va anar de ben poc
No t'hi vas quedar
Un centímetre més enllà
Hi havia la fi
Quina cicatriu

JUAN MA

Juarma va néixer i créixer a Deifontes el 1981, un bonic poble enclavat a Los Montes Orientales de Granada. Li agrada dibuixar i escriure, de vegades. La major part de la seva producció es troba en fanzins autoeditats i tebeos o llibres ja descatalogats. *Me gustas pero dentro de un nicho* (Autoeditat, 2020), *Delito de odio* (Triiiturbó, 2019), *Historia inventada del punk* (Ondas del Espacio, 2017), *Romance Neanderthal* (Ultrarradio, 2016) o *Amor y Policía* (Ultrarradio, 2014) són alguns dels seus títols. Ara Blackie Books rescata la seva primera novel·la *Al final siempre ganan los monstruos*.

PARA SIEMPRE

JUARMA

VALENTÍN ROMA

Valentín Roma va néixer a Ripollet el 1970. En la seva joventut va ser futbolista professional amb l'Atlètic de Madrid juvenil durant diverses temporades. Doctor en Història de l'Art i Filosofia per la Universitat de Southampton, professor de Teories Artístiques Contemporànies a la Universitat Autònoma de Barcelona, ha comissariat exposicions d'art contemporani a Espanya i a l'estranger, des del Museu Picasso, la Fundació Tàpies o el CaixaForum fins a la Biennal de Venècia o la Kunstverein d'Stuttgart. Va ser conservador en cap del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) i, actualment, és el director de La Virreina Centre de la Imatge de Barcelona. Ha publicat diverses novel·les i assajos, entre els quals hi ha *Rostros* (2011), *El enfermero de Lenin* (2017) i *Retrato del futbolista adolescente* (2019).

PERÒ AL NOSTRE BARRI NO PENSEM A
LLARG TERMINI, ENS HEM CONVENCUT –ENS
VAN CONVIDAR A CREURE– QUE SI AVUI
SUPERES UN OBSTACLE, DEMÀ SERÀS
MENYS VULNERABLE. NINGÚ ES PREPARA
PELS PROBLEMES QUE ET SOTGEN A LA
CASELLA SEGÜENT...

Seqüeles

VALENTÍN ROMA

El mateix dia que vaig debutar amb la selecció espanyola de futbol sub-21, la Torre de Pisa es va inclinar cinc centímetres a la dreta. Els enginyers que s'encarregaven d'aturar-ne l'esfondrament van considerar aquest nou desplaçament com una senyal. Per això van redactar un extens informe amb càlculs i advertències, un dossier dedicat als companys morts al llarg dels anys, també llargs, d'investigacions geofísiques. Un cop aquella memòria es va haver lliurat a l'ajuntament, dos dies després, la torre es va tancar al públic.

Parlo amb coneixement de causa, com se sol dir, perquè aquella tarda jo estava a punt de pujar els famosos dos-cents noranta-quatre graons que separen la Piazza del Duomo del cel pisà. Però quan em disposava a pagar el tiquet amb un bitllet que guardava del nostre últim viatge a Itàlia, quan el meu company d'habitació va preguntar què hi fèiem, allà, podent estar amb la resta de futbolistes que jugaven a futbolins en uns salons recreatius, perquè ja se sap que els que ens dediquem al futbol venerem,

per damunt de tot, les tautologies; quan li vaig contestar això mateix i ell em va confessar que desconeixia el significat de «taurologia» i, a més, va afegir que tampoc no li interessaven els horòscops, tot i que va aclarir que era sagitari, enmig d'aquella xerrada que a estones sonava estrambòtica o de vegades raonable, van arribar un parell de cotxes dels *carabinieri*, es van interposar entre la taquillera i jo i van clausurar la Torre de Pisa «fins a nova ordre», una ordre que, per cert, va envellir de la mateixa manera que envelleixen els monuments antics i els vins d'aquella regió, ja que ningú no va poder entrar al monument fins vint-i-un anys després, el 2001, quan un amic meu regentava una taverna del barri vell de Bilbao i jo anava per allà «papallonejant», com diuen al barri, és a dir causant problemes als meus semblants.

Així, doncs, vam jugar el partit sense cap altre *hit* per afegir a la nostra memòria cultural, vam perdre dos a un, vaig vagar a mig gas l'últim quart d'hora, durant el qual el míster m'havia permès sortir al camp per poder explicar, a la gent del meu carrer, que havia debutat amb Espanya. Més endavant vaig arribar, queixós però a temps, a la taula on m'esperava el tortell de reis i una sèrie de viandes que ens havien enviat des del poble,

perquè segons els meus parents els catalans no saben fer embotits i tenen pans i formatges insípid i, encara que els recordis el fuet i el mató, el Serrat i el pa amb tomàquet, ells s'encaparren, cada Nadal, a enviar-nos en una caixa plena de llànties d'oli i fortor de cort de porcs, unes quantes dotzenes de xoriços i botifarres de patata, que els meus pares endrapen com si fossin naufragats, davant la nostra mirada desaprovatòria, trista i resignada.

Tot això ve a tomb perquè em van preparar una festa de benvinguda. Uns quants amics volien penjar la meva samarreta de la selecció al bar que freqüentàvem. Els en vaig intentar dissuadir, recordant-los que aquell no era el lloc més idoni, els vaig dir que hi tenia la seu un partit polític local, una agrupació formada per sindicalistes sorruts, obrers vells de mans rugoses i uns quants universitaris que assajaven la dissidència. Fins i tot els vaig advertir, perquè reflexionessin, del nom del bar: 1936. La majoria van pensar que m'intentava escapolir i el veí em va dir que a qui se li acut posar una xifra de nom per a un establiment d'oci. Li vaig assenyalar que no es tractava d'un número qualsevol, sinó d'una efemèride. Ell va contestar que l'única efemèride que celebràvem avui era el meu debut

internacional i que callés la boca i firmés la samarreta amb una dedicatòria que ensenyaríem als nostres fills quan els tinguéssim, però aleshores un altre veí li va clavar una clatellada i ens vam quedar uns quants segons en silenci, perquè teníem davant el fill de la peixatera, al qual avui sí que havien deixat sortir per commemorar que un de nosaltres sortia al diari, ja que la resta del temps és al pis dels sogres acompanyant la seva xicota embarassada de bessons, els quals irrompien al món, segons les ecografies, ben bé el mateix Dia dels Enamorats.

Resumint: algú va avisar que el temps corria en contra nostre i que semblàvem una assemblea sindical en lloc d'una colla d'amigatxos disposats a emborratxar-se. Un altre va proposar que la samarreta dedicada la tinguéssim tres mesos cadascun i que, un cop hagués fet una volta completa de la colla, la donéssim al museu del poble. Aquesta vegada no em vaig atrevir a assenyalar que en el nostre poble no hi havia, ni hi ha, cap museu. Tampoc no hi havia, ni hi ha, cinemes. Sí que van obrir-hi, fa un parell d'anys, una biblioteca pública.

Però me n'estic anant en raons. En realitat volia explicar que ens vam ficar en dos cotxes amb el maleter ple de begudes alcohòliques, que vam aparcar en una arbreda dels afores on feia un fred mortífer, que mitja hora més tard en vam marxar i vam tornar al 1936, tot i que ara que ho llegeixo, ara que sento com sona això de tornar a l'inici de la Guerra Civil amb les cerveses escalfant-se en el maleter i amb una samarreta d'Espanya a l'espatlla, no puc sinó donar-li la raó al veí: és una idea nefasta fer servir xifres en els noms dels bars.

Amb tot, quan vam obrir la porta del bar que donava al carrer, quan vam introduir-hi no tan sols una ràfega de vent hivernal que va fer que els vilatans es giressin, sinó també càntics laudatoris sobre qualsevol cosa, ja que a aquelles altures ens havíem oblidat del motiu de la celebració, vam notar que la tarda que havíem triat per reunir-nos era, igualment, una tarda pessima, de sobte tot un seguit de signes van interrompre l'estat d'ànim que invocàvem. Arribats a aquell punt, el fill de la peixatera va anunciar que havia de tornar amb la dona i els fills. Crec que va ser la primera i potser l'última vegada que els va anomenar així, perquè després de tota una sèrie de promeses incomplertes els sogres el van expulsar de

casa, els pares el van expulsar de la família i nosaltres el vam expulsar de les nostres festes. En una paraula, va començar a papallonejar pel poble, això sí, sense provocar problemes a ningú, més aviat se'ls causava, tots de cop i en grans quantitats, com si diguéssim, al cos i a la reputació propis.

La cosa és que vam entendre fins a quin punt arribarien a discriminar certes impertinències. O, dit d'una altra manera: la gent amb prou feines consumia, el televisor estava apagat i es mastegava una atmosfera lúgubre en la qual presagiàvem males notícies, que es van ratificar quan el cambrer ens va demanar que, si us plau, avui no era un bon dia per fer xivarri, avui havien obert sense saber ben bé per què, segurament perquè el noi que en aquell moment es debatia entre la vida i la mort ho hauria volgut així.

Ateses aquestes dades, algú va desar la samarreta i l'espanta-sogres que li penjava de la boca. Ens van narrar un accident de trànsit i se'ns va interrogar sobre si havíem vist o sentit les notícies de les emissores locals. Un núvol tèrbol es va instal·lar damunt l'estufa que escalfava el bar, damunt del telèfon, que reposava al costat d'una foto

d'en Durruti. No podíem marxar ni tampoc quedar-nos impassibles, vam demanar cafès amb llet i xocolates instantànies. Prop d'una hora més tard, quan dels deu amics que havíem sortit al començament, només en quedàvem tres, va sonar el telèfon. Era un cosí de l'accidentat que anunciava que el xicot en qüestió es trobava fora de perill. El cambrer ho va cridar a la barra com si proclamés la V Internacional. Un vell camarada del meu pare fins i tot es va senyar, tot i que després va fer uns gestos per fer veure que s'espolsava unes molles imaginàries del pit. Tampoc no li va caldre extremar-se, perquè de seguida van sonar petards i visques des del carrer. Al cap de poc vam sentir les campanes de l'església que tocaven a sometent. El mateix camarada va insultar el capellà buscant-se la reinserció en la laïcitat, després es va treure la boina i me la va llançar perquè l'agafés, per veure «com vas de reflexos, figura», va dir. El meu veí s'hi va interposar i va entomar la gorra convertida en disc volador –llavors ningú no en deia *frisbee*–, llavors se la va posar al cap i va intentar treure a ballar el veterà revolucionari. Segons ells interpretaven una polca bolxevic; a parer nostre estaven maltractant les danses regionals.

No puc dir que recuperéssim l'alegria on l'havíem començat, més aviat se'ns va desfer el nus que teníem a l'estómac i ens en va aparèixer un altre

al coll. Aquest es va fer palpable quan vam sentir la paraula *seqüeles*, quan el cambrer es va preguntar en veu alta, per les cicatrius de l'accident i per les marques que aquella tarda deixaria al poble.

Però al nostre barri no pensem a llarg termini, ens hem convençut –ens van convidar a creure– que si avui superes un obstacle, demà seràs menys vulnerable. Ningú es prepara pels problemes que et sotgen a la casella següent, tots ens congratulem de tenir una casella ara, un lloc per estar. En el fons, aquí no hi hem vingut a protegir-nos de la por ni a superar-la; en realitat hi arribem per congratular-nos del fet que aquesta mateixa por tampoc no hagi aconseguit definir-nos, potser ens ha mesurat en algun moment, però no ens ha estructurat. Això ho escric buscant alguna cosa que es podria anomenar una èpica de la derrota, mentre intento treure conclusions que ens enalteixin o que ens perdonin, ja que fora d'aquesta pàgina, en el lloc on vivim, segurament ho expressaríem d'una manera molt diferent, em sembla que no he sentit mai ningú fer servir la paraula *por* per parlar de si mateix: la por sempre la tenen els altres, fins i tot diria que la por sempre són els altres.

Torno a divagar, una mania molt pròpia dels gemegaires, els intel·lectuals i la gent amb massa temps lliure, tal com argumenta el meu pare. I ara que l'esmento, acabo de recordar que el pare detesta el Nadal. Segons ell, de totes les festes d'hivern, només li interessa el 14 de febrer, perquè és el seu sant i el dia que es va casar amb ma mare. La mama sol objectar-li que aquesta apologia del matrimoni la circumscriu a una ocasió anual, els altres tres-cents seixanta-quatre dies se'ls passa lamentant-se o bé pensant en el futbol com un adolescent. El pare li replica amb frases fetes i llocs comuns, de vegades pronuncia l'únic terme més o menys sofisticat del seu vocabulari, es tracta de l'adjectiu «cohibit».

Això és el que vaig explicar a l'últim amic de la colla que no havia marxat a casa perquè volia celebrar, de totes totes, el meu debut amb Espanya. Érem a l'arbreda del fred mortífer, dins el meu cotxe amb la calefacció a tot drap. El poble es veia a la llunyania, teníem temps lliure i motius per lamentar-nos, de manera que ens vam posar a intel·lectualitzar. Jo vaig explicar aquesta anècdota sobre el pare i ell em va preguntar per què sempre parlava tant de la meva família, per què els feia servir per a qualsevol exemple. No ho va dir com un retret, simplement el sorprenia

que algú amb «experiències singulars» –així és com va batejar, suposo, la meva vida esportiva– continués referint-se amb tanta insistència als pares, als germans i als avis. Crec que ho interpretava com un senyal d'immaduresa, com si encara no m'hagués emancipat. La veritat és que tenia raó, per això no vaig saber què contestar-li.

Vam canviar de tema i vam riure del veí que havia al·ludit als fills que un dia ens acompanyarien, del gest que va fer el futur pare de bessonada, de com deu ser de terrible convertir-se en pare si no tens diners i si amb prou feines has traspassat la majoria d'edat. Llavors vam comentar com són de cars ara els preservatius, tot i que ell va assenyalar que potser no han sigut mai barats, però que és ara que ens hem adonat del preu que tenen perquè ara sí que en comprem. El pitjor de tot és quan els has de demanar a la farmàcia, vaig dir, el més patètic és quan te'ls ven la farmacèutica del poble, que és qui abans es va encarregar dels teus bolquers i de les teves erupcions infantils, de revisar si t'havien augmentat les diòptries.

Estàvem parlant sense solta ni volta d'intimitats, així, doncs, li vaig confessar una cosa que tenia desada dins i que potser hauria valgut més callar. Li vaig explicar que l'olor de la goma profilàctica em feia

un fàstic particular, només d'ensumar-la les ereccions se'm desinflen. L'amic va fer una riallada curta i després es va disculpar. Li vaig mirar la cara i vaig veure que era un noi extraordinàriament guapo. Treballava de model i alternava les passarel·les amb l'ajuda a la croisanteria dels seus oncles. Llavors vaig començar a pensar de què li servia la bellesa i en quins llocs la utilitzava, quan cobrava per desfilada, per què els models solen prémer les mandíbules quan els fotografien. Hauria volgut comentar-li aquestes coses, però me les vaig callar. A canvi li vaig dir que tots dos érem allò que s'anomena «celebritats de províncies» i que seria divertit que ens posessin a tots junts dins un autobús i passejar-nos pels carrers del poble, seria interessant gravar les converses i les històries que es mantindrien durant aquell viatge.

«T'imagines?», vaig insistir amb aquesta fórmula que fèiem servir per restar solemnitat a qualsevol idea. «T'imagines?», va dir ell mentre s'observava fixament els canells, deixant-me veure o ensenyant-me unes cicatrius que potser anunciaven episodis inconfessables.

Perquè, al capdavant, no fem res més que imaginar. Imaginem amb cobdícia o amb estretor: imaginem perquè és gratis. El vidrier que viu davant del meu balcó, un home faceciós, llenguallarg i matiner, li va fer un petó a la boca a una nena de quinze anys. El pare va denunciar el que havia passat, després d'intentar-lo pegar al cap amb una barra de ferro. Quan van venir els policies a detenir-lo, va assegurar que no comprenia per què havia fet un acte tan menyspreable, li costava «imaginar-se» fent un petó a una noieta, només recordava la colònia que portava, haver-la saludat elevat el to de veu, «Déu vos guard!».

«T'imagines què ens passaria a nosaltres?», va preguntar ma mare a mon pare, aterrint-se amb les seves pròpies paraules. I potser per això es va contestar a si mateixa, sense deixar espai perquè aquella incògnita els quedés a tots dos al cap: «et mato, abans que se t'emportin a la presó, et mato. I després em mato jo».

OLGA MERINO

Nascuda a Barcelona el 1965, és llicenciada en Ciències de la Informació per la Universitat Autònoma de Barcelona i màster en Latin American Studies per la University of London. Ha viscut a Londres i Moscou, on va ser corresponsal per al *El Periódico de Catalunya*. Ha publicat les novel·les *Cenizas Rojas* (Ediciones B, 1999), *Espuelas de papel* (Alfaguara, 2004), *Perros que ladran en el sótano* (Alfaguara, 2012) i *La forastera* (Alfaguara, 2020). Ha estat traduïda a l'italià, el neerlandès i l'anglès. El 2006, va obtenir el X Premi Mario Vargas Llosa NH de Relats pel conte *Las normas son las normas*. Actualment és columnista d'*El Periódico* i professora a l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès.

**SOLA. LA BOSSA CREUADA EN
BANDOLERA, AMB EL PASSAPORT
I UN BITLLET DE DUES MIL PESSETES
DE COLOR ROSA SALMONAT. LA
MALETA AMB LA RESTA DE LES MEYES
PERTINENCES S'HAVIA QUEDAT AL
MALEIÀ MICROBÚS.**

Bòsnia, 1998
OLGA MERINO

El bisturí ha sigut benèvol amb els meus epitelis.

Em pregunto, tanmateix, si les agressions anímiques deixen cap empremta al cervell, al sistema límbic, allà on es processen els instints –la supervivència, el desig sexual, l'agressivitat, la por, la ira–, solcs petits com els que hi ha en les valves dels mol·luscos, com els cercles concèntrics d'un roure talat, anells de memòria vegetal. Si anés així, una experiència de pànic viscuda en l'antiga Iugoslàvia em va convertir els nervis en cordes de violí o, més ben dit, d'una balalaica vibrant. Va succeir fa vint-i-tres anys.

A última d'un divendres a la tarda, el dia més frenètic a les redaccions, el meu estimat Alfons Ribera, llavors redactor en cap de la secció d'Internacional, em va deixar anar a boca de canó:

— Te'n vas a Sarajevo.

— Com?

— Sarajevo — va insistir mig amagat darrere una pila de teletips —.

L'avió surt demà de la base militar de Torrejón de Ardoz.

Així, sense anestèsia ni digestió.

— Però... — vaig mussitar, recordant-me que el diumenge havia quedat per dinar amb uns amics. Un diumenge de paella.

— S'hi ha d'anar; ho organitza el Parlament Europeu — va concloure el cap —. I no facis aquesta cara de tres déus, que dilluns ets aquí.

A la caixa forta que custodiava el segurat de la porta, hi quedaven pocs dòlars, molt pocs. Però, si hem de ser francs, tampoc no necessitaria gran cosa, perquè es tractava d'un viatge protegit, sense esclatxes per a l'aventura, un simulacre, una operació de màrqueting polític per fingir que, a la carn dels Balcans, les ferides de la guerra ja havien cicatritzat, poc després de la signatura dels Acords de Dayton. Vistos en perspectiva, una vergonya; un altre paperot.

Així va ser com una vintena de periodistes, homes i dones d'aquí i d'allà, sense conèixer-nos de res, ni tan sols de vista, ens vam brindar a exercir de notaris d'aquella farsa en una excursió com les del col·le, només que, en comptes d'un autocar de l'Alsina Graells, ens va tocar anar-hi en un jet privat, que va volar des de Madrid fins a les xixines de Iugoslàvia en un

tres i no res, amb la velocitat i la lleugeresa d'un colibrí. Un avió guapíssim, amb els seients entapissats d'un color gris elefant. Per als desplaçaments interiors per Bòsnia i Hercegovina, ens traslladaven en dos microbusos, escortats per sengles blindats tipus BMR, dels que porten una metralladora al morro. D'una banda a l'altra, fent recepcions curtes i resolutives com les visites al metge de l'ambulatori. De Sarajevo a Tuzla, per saltar després a Mostar... Una trobada amb les tropes espanyoles, un altre cop a corre-cuita a l'autobús per fer una encaixada de mans amb l'alcalde de no sé on, després vint quilòmetres més, perquè el president del Parlament Europeu pogués fer-se una foto a ves a saber quina oficina de l'ONU, al cap de poc, una altra anada més enllà per la signatura d'un document. I una altra vegada al bus. Pur teatre.

L'episodi lesiu, la cremada càustica, em va sorprendre al territori de la República Srpska; és a dir, al cantó serbi de dins de Bòsnia, la boca ensalivada del llop. La memòria ha preferit cauteritzar per la via de l'esborrada el nom concret del lloc: era Banja Luka?, potser Prijedor?, Dubrava Stara?, o potser Bijeljina? Tant se val: amb l'escara ja n'hi ha prou. En aquell cap d'agulla del mapa, el motiu de la visita fugaç tenia a veure

amb la religió, atès que al mig de la foto, en la nebulosa del record, hi apareix un pope ortodox de barbes profètiques i vestidures fosques. Una cop liquidat l'assumpte diplomàtic, mentre baixava les escales del monestir o el que fos l'edifici de la trobada, barrejada entre l'escamot de periodistes espanyols, se'm van electritzar les orelles de tornar a sentir la llengua de Txèkhov, aquell murmuri espumós de rierol, que venia d'un grup de reporters russos, i, embruixada per la flauta com un ratolí d'Hamelín, em vaig aturar en un replà a xerrar amb ells. En aquella època, acabava de tornar de Moscou, després d'haver-hi viscut uns quants anys fent de corresponsal, un fet que m'havia convertit en una ànima en pena, una mica mutilada, sense acabar de trobar un lloc al món, ficada endins, entotsolada com una matrioixca, una gallina escapçada amb el recel d'haver-me equivocat, potser, a l'hora de decidir abandonar Rússia i la vida que hi feia. En tot cas, la distracció va ser breu, amb prou feines el sospir d'encendre una cigarreta i intercanviar quatre frases amb els nois russos, hola, què tal, d'on veniu, on aneu, que us vagi bé, sort, dasvidània. Per què em vaig aturar? Pretenia fanfarronejar davant els meus col·legues espanyols exhibint

que xampurrejava el rus? O potser allò era un crit al vent per a proclamar que nosaltres, la gent de l'Est, els que havíem viscut la guerra des de l'altre costat, sí que compreníem en profunditat el que havia passat en aquell país trencat. Aneu a saber què va fer que m'aturés. Però quan vaig sortir del casalot, no hi havia ningú. Ni rastre de la troupe hispana, ni dels dos busos, ni de les tanquetes. Havien marxat sense mi.

Aquella ocasió em va brindar un aprenentatge exprés i magnífic del que és el temps narrat, de la seva mal·leabilitat extrema i, alhora, de la seva naturalesa diabòlica. En un sol instant, hi cabria una novel·la sencera.

Sola. La bossa creuada en bandolera, amb el passaport i un bitllet de dues mil pessetes de color rosa salmonat. La maleta amb la resta de les meves pertinences s'havia quedat al maleït microbús. Crec recordar que, al moneder, també hi portava l'American Express dels viatges rars, però en aquell poblot no hi havia cap caixer d'on pogués treure diners en metàl·lic; potser ni un trist hotel. Fa vint-i-tres anys, els telèfons mòbils encara s'estaven daurant al forn de cal Nokia.

D'entrada, em vaig quallar en estàtua de sal; un conill enlluernat enfront dels fars d'un tot terreny hauria tingut més cintura. Però el cervell,

aquesta màquina gairebé perfecta, quan va detectar el senyal de perill, va disposar el cos per al rendiment màxim, tibant fins a l'última fibra. Les neurones van començar a compartir sinapsis amb un frenesí de perxes d'autos de xoc embullades a la xarxa del sostre. Plans, possibilitats, traves, croquis mentals, contingències, argúcies, titulars imaginats a cinc columnes: «Periodista espanyola curtadegambals, segrestada where the fuck per senyors de la guerra serbobosnians». El general Ratko Mladić, el carnisser de Srebrenica, acusat de genocidi i declarat pròfug pel Tribunal Penal de la Haia per a l'antiga Iugoslàvia, encara campava ben a gust per aquells verals, com també ho feia el líder dels serbobosnians, Radovan Karadžić. Hi havia més bèsties desfermades de record funest. Massa adrenalina al torrent sanguini.

Almenys no fa fred ni estic trepitjant neu, vaig pensar. Devia ser primavera o, més probablement, l'inici d'una tardor benigna. Tampoc no em preocupava la gana; clavada a la cuneta de la carretera com un pal de la llum, albirava diverses cases, i, com que coneixia bé l'esperit de les babuixki esclaves, les àvies d'ulls vius i mocador nuat sota la barbeta, confiava que no em negarien un plat de sopa, una llesca de pa

negre i un bocí de formatge, encara que, entre mos i cullerada, em caigués al damunt un regany ciríl·lic. Podria dormir en una butaca o al cobert amb la cabra. El més bàsic semblava resoluble, però com podia sortir de la ratera? Sarajevo, l'aeroport més pròxim, la ciutat on podria trucar a la porta d'algun consolat, era a uns tres-cents cinquanta quilòmetres... Quin infeliç m'hi podria acostar, si jo no portava ni un duro damunt? Vaig treure de la bossa el paperet amb l'agenda de les visites protocol·làries que la comitiva estava seguint sense mi. Havia perdut molt temps i no me la podia jugar amb temptatives vanes, així doncs vaig fixar-me com a objectiu l'escala final del recorregut: l'aeròdrom militar d'Ics Ics –insisteixo: la toponímia ha desaparegut sota la calç viva de l'oblit–, d'on sortia el jet estupendíssim amb rumb a Madrid. Comiat i tancament del viatge. Ningú no s'havia adonat que al ramat hi faltava una ovella? Mamífers!, guilopos!

Em vaig armar de valor per allargar el braç sobre l'asfalt, sense la gràcia i la desimboltura que hauria desplegat d'haver estat fent autoestop entre Salou i Cambrils, per descomptat. La terra encara fumejava. Aquells paratges desbordaven hostilitat a causa dels bombardejos de l'OTAN i

uns acords de pau que, si bé finalitzaven una guerra que havia costat més de cent mil vides, no convenien ningú. Gent trista i empenyada que, així i tot, va acostar els seus cotxes al voral de la carretera. A través de la finestreta, m'adreçava als conductors en anglès i, com que no va funcionar ni una sola vegada, després ho intentava en rus, un idioma que, per veïnatge lingüístic o per les ferides de la història, vaig suposar que si més no els devia sonar. Però res. Es tocaven l'orella amb el dit indicant que no m'entenien; feien que no amb el cap, desmenjats, i tornaven a posar primera; o es feien el pagès. Quants cotxes es van aturar fins que no va arribar el salvífic? Van ser setze o bé vint?

Va parar una carraca de color granat, una cafetera de fabricació soviètica, sorgida d'entre les boires del Teló d'Acer, amb el dibuix dels pneumàtics desgastat i un home cepat al volant, una mica més gran que jo. Ens vam aconseguir entendre en *po-russki* apatxe.

— On vas?

— A l'aeròdrom militar.

— Quant?

— *Pidisiat dólarov* — cinquanta, li vaig prometre; ni més ni menys que un bitllet de cinquanta dòlars.

Va assentir i vaig cuitar a acomodar-me al seient del copilot, encarcerada, amb la bossa a la falda, com feia la meva àvia, com la reina d'Anglaterra. L'home portava pantalons de xandall amb ratlles blanques al llarg dels camals i un jersei estampat amb una pilota de bàsquet i l'escut del KK Partizan de Belgrad. Carretera i manta. Curiosament, no em va preguntar què punyeta hi feia, enmig del no-res, ni què tenia a veure amb els militars, sinó de quin país venia i com em deia. Quan li vaig dir que Olga, em va mirar d'una manera estranya, com si fos una espia doble, com si alguna cosa no acabés d'encaixar. En realitat, no quadrava res. Ningú no s'havia adonat encara que havia desaparegut? Em devien haver començat a buscar? No se suposava que una de les eines bàsiques del bon periodista és la capacitat d'observació?

Hi havia una bossa de cuquets de blat de moro eslaus entre la guanterera i el parabrisa. Una espècie de gla o de baldufa de fusta, penjada del retrovisor, ballava com la vareta d'un metrònom.

L'home no tenia ni idea d'on era la maleïda base militar ni del fet que encara ens quedaven cinquanta quilòmetres per endavant, un per cada dòlar degut. Com puc reflectir aquella angoixa, la lentitud amb què es desgranaven els minuts? El temps narratiu és un pur simulacre, així

doncs, per crear un artifici del lapse que va transcórrer fins que vam arribar allà on anàvem, esbudellaré la trama amb una prolepsi: vaig arribar a casa sencera, però durant mig any, durant els sis mesos posteriors a la tornada, la commoció em va tallar la regla i vaig haver d'acudir cada mes al ginecòleg perquè m'injectés hormones amb la finalitat d'estabilitzar el cicle menstrual. Amenorrea per xoc emocional. En una situació de pànic, el cervell obliga el cos a acumular forces per al combat, de manera que les funcions prescindibles es desactiven, decauen. En aquell moment, la reproducció no figurava entre els meus interessos.

— I el teu marit? — va preguntar, de sobte, el xofer improvisat.

— A casa — vaig mentir.

Podria haver guarnit aquella falsedat amb el cinturó negre del meu espòs karateka, tan inexistent com el bitllet de cinquanta dòlars. Però la por va laminar la capacitat de fabulació.

— A Barcelona — vaig dir per semblar amable.

— Ah, Barcelona! Cocu, Figo, Rivaldo, Kluivert, Giovanni, Ciric!

Mentre el conductor continuava recitant l'alineació del Barça, vaig intentar forçar una temptativa de somriure sense alçar la vista de la

carretera. Quan quedava? De tant en tant, mirava de reüll la mà que es posava sobre el pom del canvi de marxes: aquell canell en feia dos com el meu, o una mica més. Què li devia passar pel cap, a aquell home? Quantes persones devia haver matat durant la guerra? Per descomptat, es trobava en la franja d'edat dels combatents, la d'haver disparat un llançagranades, aguantant el retrocés amb la musculatura. Quant d'horror li devien haver filmat els ulls? Llogarets cremats, cossos, gent desorientada per les carreteres amb els trastos al damunt. Pot ser que hagués perdut un germà en les escaramusses. A l'altre costat de la finestreta desfilaven fileres d'arbres i, a trams, apuntava un riu; devia ser el Sava, un afluent del Danubi? Quan triguen els peixos a fer desaparèixer un cadàver?

Amb prou feines vam conversar. Ni l'idioma compartit ni la situació hi acompanyaven, de manera que en Dragomir –posem-hi que es digués així– va apujar el volum de la ràdio. Entre notícia i notícia –intuïa alguna paraula solta en serbocroata–, l'emissora posava música. Va saltar una cançó de la Cher: «*Do you believe in life after love? I can feel something inside me saying...*». La Cher, la reina de la cirurgia estètica, penso ara, mentre escric esperonada per la idea de les cicatrius, però en aquell moment només vaig agrair la sensació de normalitat aparent que ens oferia sentir la veu

d'una cantant recautxutada que no m'havia agradat mai. «*I really don't think you're strong enough, no*».

De sobte, al vidre del parabrisa, hi va aparèixer la silueta d'alguna cosa que s'assemblava a un aeròdrom. En Dragomir, l'home del xandall, va aturar el vehicle fent cruixir la grava. Ràpidament, vaig obrir la porta, vaig llançar el bitllet de dos mil pessetes sobre la tapisseria del seient, i vaig córrer, córrer, córrer, córrer, mentre sentia darrere meu els crits i les imprecacions de l'home. Vaig albirar el colibrí –m'estava esperant!– i vaig continuar corrent com la Marion Jones. Vaig arribar a la tanca coronada amb filferro espinós, custodiada per dos militars, amb casc i fusell d'assalt, que em van somriure amb benevolència i em van facilitar l'entrada, perquè ja devien estar al corrent del que havia passat.

De vegades em sembla que encara corro sobre el ciment de la pista cap a l'escaleta de l'avió, com una bestiola ferida de nostàlgia del passat, de la vida que acabava de deixar enrere, d'una cultura i d'una manera de viure, d'estar perdent una llengua, el rus, que sap distingir entre la cicatriu tancada (рубец, *rubets*) i la cicatriu que encara supura (шрам, *xram*).

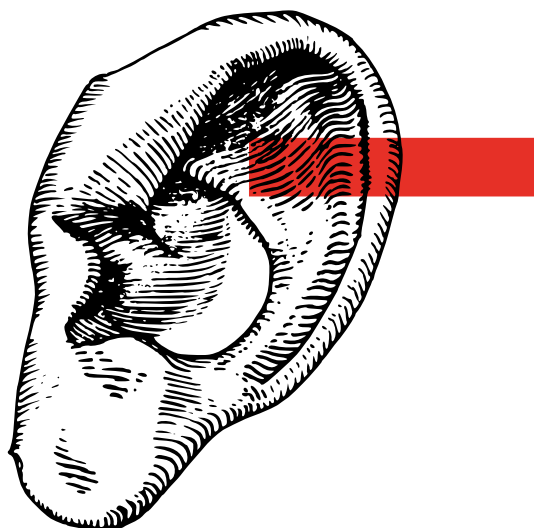
EDUARDO CHIRINOS

Eduardo Chirinos Delgado, nascut a Lima el 1976, és un músic i dibuixant de Barcelona. Després de graduar-se com a arquitecte a Lima, Chirinos es va mudar a Barcelona l'any 2002, on va començar a tocar amb diverses bandes locals. L'any 2007 va fundar el projecte Las Ruinas, que aviat es convertí en un grup de *heavy pop*. Entre el 2010 i el 2019, Las Ruinas van gravar deu discos, tots editats pel segell discogràfic El Genio Equivocado, i van fer gires arreu d'Espanya. Van participar en festivals (Primavera Sound, Low, Tomavistas, entre d'altres) i van sortir en ràdio, premsa i televisió (van gravar a *Los Conciertos de Radio 3* de TVE). Després de Las Ruinas, Chirinos va fundar un nou grup, Robot Emilio, amb integrants d'altres conegudes bandes de la ciutat, i ha tret discos domèstics amb el nom d'Edu Ruinas. Des del 2012 compagina la música amb el dibuix i la il·lustració, sobretot a partir d'eines bàsiques com el Paint.

**TRIA BÉ ELS AMICS
ELS AMICS DE VERITAT
I, DELS QUE ET FAN MAL,
TE N'HAS D'ALLUNYAR
UN AMIC SEMPRE VOL
VEURE'T BRILLAR**

**UN AMIC NO T'ENVEJA
NI ET DONA LLIÇONS
DE MORAL
PERQUÈ AQUESTS SÓN
ELS PRIMERS
A FALLAR**

AMICS

EDUARDO CHIRINOS

Youtube

LLETRA I MÚSICA:
Eduardo Chirinos

GRAVAT:
Per Eduardo Chirinos
(guitarres, teclats i bases)
a casa

MASTERITZAT:
Per Marco Morgione de
l'estudi Micromaltese
Barcelona, desembre
de 2020

Spotify

Tria bé els amics
els amics de veritat
i, dels que et fan mal,
te n'has d'allunyar
un amic sempre vol
veure't brillar
un amic no busca
fer-te sentir malament

Encara que no els vegis gaire
sempre et donaran
el seu afecte sincer
i la seva generositat
un amic no t'enveja
ni et dona lliçons de moral
perquè aquests són els primers
a fallar

Tria bé els amics
els amics de veritat
i, dels que et fan mal,
te n'has d'allunyar

ESTHER GARCÍA LLOVET

Esther García Llovet va néixer a Màlaga el 1963 i viu a Madrid des del 1970. És l'escriptora més original i breu del país (cap dels seus llibres supera les 120 pàgines). Va estudiar direcció de cinema al TAI i Psicologia Clínica a la Complutense. Ha publicat *Coda* (2003), *Submáquina* (2009), *Las crudas* (2012), *Mamut* (2014), *Cómo dejar de escribir* (2018), *Sánchez* (2019) i *Gordo de feria* (2021). Ha publicat articles a *Jot Down*, *El País Semanal* i en altres mitjans. Actualment prepara el seu primer documental.

QUAN UN RODATGE S'ACABA LA GENT
APLAUDEIX. ELS ACTORS VAN MARXAR
MOLT DISCRETAMENT, CANSATS I FARTS,
D'HAYER PERDUT EL TEMPS I GRATIS, A MÉS.
JO EM VAIG QUEDAR A DONAR UN COP DE MA
A L'EQUIP TECNIC, PER FER ALGUNA COSA
ÚTIL, TENIA TANTA VERGONYA QUE NO PODIA
MIRAR NINGÚ A LA CARA.

Una mala nit la pot tenir qualsevol
ESTHER GARCÍA LLOVET

La merda grossa no rellisca. La caca amb la qual et claves l'hòstia és aquella que està sota una fulla de castanyer, tan fina i tan discreta que no la veus fins que no has caigut damunt el colze amb la bossa d'anar a comprar. En aquesta caiguda precedida de dos metres lliscant netament sobre la vorera, quanta gràcia i poesia i elegància mal posada, hi cap ben bé una biografia sencera. Trenta anys, en concret. Fa més de trenta anys vaig estudiar direcció de cine al TAI de San Mateo. Si faig un càlcul de tres pel·lícules per cinquanta-dues setmanes en un any, per trenta anys, em surt igual a quatre mil sis-centes vuitanta pel·lis vistes a la vida (tot això, sense comptar aquest últim any, que no he anat al cine, però en el qual hem viscut la pel·lícula del *serial killer* més eficaç de la història). He llegit tot el que està escrit sobre direcció, llibres de guions, de competència social, de constel·lacions familiars. Així doncs, després de tant aprenentatge i tot aquest metratge material de pel·lícula que no calcularé ara i un ajornament molt llarg i sospitós de la consumació, fa cinc estius

vaig decidir dirigir un curt. Quin moment. Ja era hora. *Right makes might*, que va dir el president. El curt el vaig escriure molt de pressa, una pàgina per hora en l'hora i mitja abans de dinar, com ho escric tot, a l'últim minut perquè quan es llegeixi t'agafi aquella pressa de perdre l'avió. Ho diu algú que n'ha perdut uns quants. El curt el vaig titular *Els Calero*, durava uns quinze minuts i era d'humor. Tot i que, en cinema, l'humor caldria veure qui el defineix i com; he vist plataformes en què les pel·lis d'en Haneke estan catalogades com a humor. El meu no era d'aquesta categoria. Hi havia molt text i poca acció, es parlava molt i no passava res, com en la vida mateixa. De personatges, n'hi havia tres, després he sabut que és el número ideal, el que no sé és per què. Des del començament tenia al cap a l'Ignatius Farray i a l'Eva Llorach; a la Fabia Castro la vaig descobrir una mica més endavant, me la va presentar l'Eva mateixa. A l'Ignatius l'havia vist per primera vegada a *Piccolo grande amore*, una pel·lícula molt rara d'en Jordi Costa, hi sortia amb un nen, crec que peruà, un nen que semblava centenari, i també hi sortia l'Eva. La pel·li em va semblar una cosa molt salvatge en la qual, a més, vaig descobrir un planter de genialitat que sabia que necessitaria per a la meva pel·li. Que rodaria amb

un pressupost zero però molta il·lusió. La pel·lícula transcorria de nit i la vaig voler rodar d'una tirada, en una sola nit d'abril, tota seguida i sense descansar, fes-ho tot molt de pressa perquè ningú no tingui temps de pensar, que no se t'asseguin, però que tampoc no et marxin per la porta. Aquest és el meu equilibri vital. La localització del rodatge, que en principi havia de ser el Parque del Oeste, tot i que va caldre descartar-ho perquè n'apagaven els fanals a les cinc de la matinada, finalment va ser un pis del carrer del Pez de Madrid, a l'editorial d'en David Villanueva. No sé si encara hi és. Era l'abril, em repeteixo. El dia del rodatge, la tarda, vaig pujar aquelles escales senyorials, palatines, imperials, que portaven al pis d'en David. Hi anava amb un quilo i mig de pastes de full salades i llaunes de Coca cola i entrepans, pujava aquelles escales a la manera dels personatges de Hitchcock, molt a poc a poc però amb gran determinació. Hi vaig arribar cap a les set de la tarda. L'equip tècnic (en Pablo Sola i en Néstor López, de fotografia, i un altre que no recordo si era el d'il·luminació o l'ajudant, recordo poques coses d'aquella nit, la meva memòria ja s'ocupa d'esborrar amb una branca les petjades que deixo sobre la terra, com fan els indis per eliminar el seu rastre) va arribar

gairebé de seguida. La primera pregunta del càmera, un paio encantador, idèntic al Professor de *La casa de papel*, ja em va posar en guàrdia: «On vols la càmera?». La segona va ser: «Ho vols tot enfocat?». «Com et sembli», vaig contestar. Jo havia aprofitat aquella estona prèvia, a l'escala, aquell *esprit de l'escalier*, però a la inversa, per decidir que deixaria el 95 per cent de les decisions tècniques a l'equip, mil vegades més pro que jo. Van començar a col·locar la càmera, els focus, tot aquell material que, d'aquella nit ençà, em fa pensar en la tecnologia de l'FBI per als interrogatoris il·legals. En David, l'amo de la casa, rondava per allà amb la seva filla, amb l'excitació primerenca del que està a punt d'assistir al miracle d'un rodatge. L'Eva i la Fabia van arribar gairebé de seguida. L'Eva m'havia estat enviant proves de vestuari per whatsapp i, al final, ens havíem decidit per una xupa vermella molt canyera perquè, a més, el personatge original del guió era un tio i al final el vaig canviar per una noia, però no passa res. La Fabia portava un jersei rosa clar, feia de mosca morta, una cosa que tan sols és en aparença, perquè al cap dels anys l'he coneguda millor i l'he vist ballar i és una bèstia humana, aquesta mena de persones que en

porten set a dins. Ens vam tirar damunt d'un llit molt gran que hi havia en una habitació molt petita a repassar el guió, el *chill out* en què durant deu minuts va semblar que tot anava genial, un bon rotllo increïble, molt *flow*, closques de cacauets, etc. Llavors van trucar a la porta. Era l'Ignatius. A l'Ignatius només l'havia vist en persona un parell de vegades abans, com que soc molt tímida amb segons qui, m'havia limitat a donar-li la mà (a donar-li la mà?) quan me'l van presentar i a mirar la paret que tenia darrere, cada vegada que m'adreçava la paraula. El primer que va dir quan va entrar va ser: «Bona nit! No he llegit el guió, ho saps, oi?». L'Ignatius tenia un monòleg de tres pàgines seguides. Per què havia dit que sí a rodar el curt d'una desconeguda és una cosa que no he entès mai. Potser no volia tornar a casa, aquella nit, no tenia res millor a fer o bé gaudia amb el caos i la consternació i la tensió dramàtica dels rodatges. Com que ja hi érem tots, havia arribat el moment de començar a rodar, vaig pensar, amb aprensió. Els actors van començar a moure's amunt i avall, com quan arriba l'autobús, a punt per a l'aventura. Cadascú es va posar on s'havia de posar. *Alea jacta est. Si vis pacem parabelum*, etc. Ja no ens podíem fer enrere. Jo, que tenia al cap perfectament definits el to, la intenció, la

il·luminació i el ritme de la història, per algun motiu, quan va arribar aquell moment decisiu em vaig quedar completament en blanc. Es van col·locar als seus llocs. Vaig dir «acció» i, des d'aquell instant, em vaig quedar en curtcircuit. Vaig desconnectar totes les meves constants vitals, vaig entrar en pla astral, tot va començar a passar com en una pel·lícula, però no la meva, i així em vaig quedar les sis hores següents. Com si jo no hi fos. Sí que recordo que quan va arribar el monòleg de l'Ignatius, se'n va anar a un racó, va llegir les seves tres pàgines seguides, cosa que va fer només una vegada, va dir: «a punt». «Acció». «Rodem». I ho va clavar. Perfecte, súper professional, una representació al mil·límetre del que volia. Vaig continuar sense reaccionar. Sense adonar-me ni tan sols d'on era. Amb prou feines si recordo res d'aquelles sis hores, només que els actors em preguntaven coses, quines coses, cada vegada més cabrejats amb tota la raó del món, un repic de talons d'algú del carrer que semblava que caminés sobre marbre pur i que no acabava mai de passar, i que va caldre tallar, els temps morts, els silencis i aquella certesa, que conec i reconec tan bé, que el desastre absolut també pot ser la salvació que necessites. Jo

deia que sí a tot el que em preguntaven, no per ser democràtica, sinó perquè estava convençuda que qualsevol de les nou persones que hi havia embotides en aquella habitació de vuit metres quadrats, aquella habitació pastera que em conduïa directament al naufragi, qualsevol d'elles, dic, en sabia més que jo, que l'únic que volia era acabar. La pel·lícula m'era igual. Que se n'anessin tots a casa. Quan vam acabar, ja devia ser molt tard, o d'hora, al carrer, aquella llum pàl·lida de nen mort. Quan un rodatge s'acaba la gent aplaudeix. Els actors van marxar molt discretament, cansats i farts d'haver perdut el temps i gratis, a més. Jo em vaig quedar a donar un cop de mà a l'equip tècnic, per fer alguna cosa útil, tenia tanta vergonya que no podia mirar ningú a la cara. No recordo ni com vaig tornar a casa. Vaig dormir prop de deu hores, de dia, com els borratxos de debò. A la tarda vaig enviar un whatsapp d'agraïment a tothom, que em va contestar amb una educació infinita. Vaig trigar un parell de setmanes a recuperar unes certes bones formes. Em podia posar dreta, si més no. Al cap de pocs dies, el director de fotografia em va passar la pel·lícula etalonada, amb els títols de crèdit, una feina impecable que no em mereixia. Vaig buscar un muntador, anomenem-lo sr. X, simpatiquíssim, de Sevilla em sembla, a qui vaig passar el curt en un

disc dur. Que muntaria la pel·li quan tingués temps, va dir, perquè tenia molta feina. Al cap d'un parell de mesos ben bons, li vaig trucar, ja m'havia recuperat una mica de l'SPT. Volia saber com anava la cosa. La cosa anava igual, és a dir, no anava, no havia muntat res. La pròxima vegada que li vaig trucar no em va contestar el telèfon. Ni la següent, ni les altres vint. Ni a mi, ni a en Néstor, ni a ningú. Ni missatges de whatsapp ni res. Més endavant, va enviar el muntatge a en Néstor, però ho havia fet amb una resolució ínfima, com de tele antiga, tot i que s'havia rodat en 4k HD (o alguna cosa així, HD vol dir «alta definició», fins aquí hi arribo, però la part tècnica em descol·loca sempre). Del disc dur amb la pel·li no en vam tornar a saber res, com tampoc del muntador. Al muntador se'li l'anomena sr. X perquè, tot i que sé molt bé com es diu, em veig incapaç de dir-ho i carregar la responsabilitat a algú que no va ser menys professional del que ho vaig ser jo. I això va ser tot, que no va ser res. Han passat cinc anys. Continuo sense saber què va passar amb el curt. Continuo sense saber què em va passar durant el rodatge. Continuo sense saber si és que hi vaig ser realment, en el rodatge. Continuo sense saber què és un rodatge. Fi. No he explicat de què anava la pel·li per no fer un espòiler.

MIQUEL ADAM RUBIRALTA

Miquel Adam Rubiralta, nascut a Barcelona el 1979, és editor i escriptor. L'any 2015 va publicar el llibre de relats *Torero d'hivern*. L'any 2021 sortirà publicada la seva primera novel·la. També és a punt d'endegar una nova editorial anomenada La Segona Perifèria. Molta gent el coneix pel seu popular perfil de Twitter, SubalQuinina. Li agraden les biografies breus.

A MI NO M'HAN TRENCAT MAI LA CARA,
ENCARA; NI M'HE TRENCAT MAI UN BRAÇ; NI
UNA MISERABLE INTERVENCIO MENOR M'HAN
PRACTICAT. TAMPOC M'HE FET FER CAP
TATUATGE. ELS TATUATGES ELS DUC ENTRE CEL·LA
I CEL·LA I SEMBRON CICATRIUS AL FONS DELS
MEUS ULLS, PERQUÈ A MI M'HAN BEN FOTUT DE LA
MANERA MÉS SUBTIL I MIRA'M, AQUÍ ESTIC...

LA FERIDA MORAL

MIQUEL ADAM RUBIRALTA

El bo d'en Mitch, socialdemòcrata de tota la vida, va trobar feina en un ranxo de Wyoming. El tio que el va contractar era un ancià respectat per tota la comarca. Una eminència, un home sant. Resulta que al ranxo unes temporades vas de cul i unes altres et mors de fàstic. Durant les temporades de no fer res, l'home sant es posava malalt de veure el seu empleat gronxant-se sobre la seva tanca malgastant el seu temps mastegant una tija del seu camp observant la seva posta de sol. Emprenyat com una mona, l'home sant va pensar que l'endemà despertaria el seu empleat socialdemòcrata Mitch a quarts de sis del matí. I així ho va fer. Què passa, *boss*, va dir el bo d'en Mitch, traient-se les llegendes. Passa que aniràs al camp de després de la borda abandonada i recolliràs els rocs que hi hagi, que em foten enlaire arreus i arades, au, ves, ves, ves. Així que el bo d'en Mitch va anar al camp de després de la borda i

va descobrir que era un camp abandonat. Va estar-se de sol a sol recollint i amuntegant pedres d'un camp que sabia positivament que l'home sant no llauraria mai, i, no obstant això, va entregar-se socialdemocràticament a la causa com si no hi hagués demà, deutor d'una certa cultura del treball. Va alçar una bella i geomètrica muntanya de pedres que l'home sant, a la posta de sol, va menysprear dient pocs rocs has arreplegat, Mitch, no sé per què et pago.

El munt de rocs es va quedar allà, a sol i serena, ningú va anar mai a recollir-los i diu el bo d'en Mitch que pot ser que encara hi siguin. Per descomptat, ningú va llaurar mai aquell camp. I sabeu què diu, també, el bo d'en Mitch?

«Vaig odiar aquell vell execrable fins el dia que es va morir.»

Ben dit, Mitch.

«Envia'm flors mortes al meu casori / que jo no oblidaré deixar roses sobre la teva tomba.»

Ben dit, Mick.

«I espero que et moris / 'viam si és aviat / que aniré a veure't al forat / una

tarda gris / I em quedaré a veure com t'hi baixen / fins que estigui segur que d'allà no t'aixeques.»

Ben dit, Bob.

El ressentiment és la cicatriu a l'ànima, fruit d'una ferida moral. Aquesta mena de cicatriu passa inadvertida a ulls dels profans perquè no és una cremallera de carn que puguis resseguir amb el dit. Tampoc és cap tatuatge.

El ressentiment està mal vist perquè està agermanat a la incapacitat de perdonar. Per contra, jo penso que és l'energia refulgent fruit del miracle de la resurrecció.

El que separa la cicatriu de la ferida no és la distància que hi ha entre la vida i la mort, sinó la distància que hi ha entre la mort i la vida. Aquí estem parlant que hi ha hagut algú que t'ha volgut fotre i t'ha fotut. La cicatriu indica que qui t'ha volgut fotre no se n'ha acabat de sortir, que no t'ha mort. I aquí estàs tu, trontollant, moralment coix, però amb un somriure penjant d'orella a orella. Viu, és clar. Però profundament ressentit.

Tot aquest rotllo metafísic m'està fent suar molt la cansalada.

De la mateixa manera que quan ve un canvi de temps la cremallera de carn vibra i fa mal i te'n recordes d'aquells punts de sutura o d'aquella cama trencada, de la mateixa manera, quan penses en qui t'ha volgut fotre moralment, també vibren i et fan mal les cicatrius de l'ànima.

Aleshores, el ressentit re-sent. Però no torna a sentir des de la indefensió de la ferida oberta. Ressent des d'una zona de privilegi, des de la posició refulgent del ressuscitat. Des de l'aurèola atòmica que envolta els assalariats de la central nuclear d'Springfield. Des d'una certa distància irònica. O irada.

A mi no m'han trencat mai la cara, encara; ni m'he trencat mai un braç; ni una miserable intervenció menor m'han practicat. Tampoc m'he fet fer cap tatuatge. Els tatuatges els duc entre cella i cella i sembro cicatrius al fons dels meus ulls perquè a mi m'han ben fotut de la manera més subtil i mira'm, aquí estic, amb un somriure d'orella a orella, re-sentint, re-vivint la vida, la segona vegada millor que la primera.

Les meves cicatrius són invisibles i insignificants als ulls del món, però si no les canto jo, qui me les canta?

Les primeres cicatrius imaginàries van solcar-les la caiguda prematura de cabell. Marca el caràcter com una sequera sostinguda, l'absència de cabell. No en teniu ni idea, aquests que aneu exhibint impúdicament el vostre matoll. Vaig conèixer un calb més calb que jo, a la facultat. Era una completa derrota moral, una ferida sagnant. Els calbs universitaris ens deixàvem els quatre pèls llargs esperant el miracle de la multiplicació del pa i el peix, no pas el miracle d'igualir el vi.

La ferida de la caiguda de cabell va cauteritzar a còpia d'autoajuda de porta de lavabo. Un dia vaig llegir que «si el cabell fos tan important creixeria cap endins». Aleshores milers, milions d'absències de cabell en forma de cicatrius simbòliques van perforar-me el cuir cabellut cap endins, i allà dins s'han quedat, com arrels mortes d'un arbre caigut. Les veig cada matí, totes aquestes cicatrius, la mar de bé que em queden, les grenyes, les trenes, les rastes de cicatrius que tinc endins.

Vaig deixar de ser una persona acomplexada quan vaig entendre que havia d'anar per la vida amb el cap ben pelat, exhibint la cicatriu moral, la ferida per absència, no prenent amagar-me la calba amb quatre pèls

com un petit Anasagasti de la vana esperança. Tinc un crani esvelt, sense bonys al clatell.

No, això del cabell no és ressentiment. Ressentiment contra qui? Contra la vida? Contra la genètica? Contra la força de la gravetat? Quina bestiesa. El ressentit gira la seva vida contra *algú* que l'ha ben fotut, no contra *alguna cosa*, i en aquest punt cal estar ben alerta a resoldre ràpidament una qüestió. Qui això signa està en contra d'enfrontar el desamor des del ressentiment. En matèria d'amor, qui t'ha ben fotut és algú que t'ha estimat. En matèria d'amor has estat tu que has ben fotut a qui has estimat. *Mos destrossàvem mútuament ses vides*. És tan trist, el desamor, tan fonda pot ser la seva ferida... El ressentiment d'amor és esgotador. I pesat. I trist. No fa cap gràcia, no admet la distància irònica. No fa volar. He caminat pels camps bords d'aquest avern. No n'acabes de sortir del tot en vida. Una part de tu, mor. Una novel·la de desamor? *Sylvia*, de Leonard Michaels. Allà hi és tot.

Ressentiment, doncs, contra qui?

Faulkner va dir: una de les coses més tristes és que l'únic que l'home pot fer durant vuit hores al dia, dia rere dia, és treballar. No pots estar-te vuit hores menjant, ni bevent, ni fent l'amor: l'únic que pots fer durant vuit hores al dia és treballar, que és el motiu pel qual l'ésser humà s'enfonsa a si mateix en la misèria i la infelicitat, arrossegant tothom amb ell.

Les misèries de la feina assalariada, una de les poques activitats que pots practicar durant vuit hores seguides cada dia fins que et mors o et jubiles, crec que estan infrarepresentades en el món de les lletres.

Vaig voler escriure contra els aprenents de *führers* laborals que habiten tantes oficines. Un d'ells va voler fotre'm i va estar a punt d'aconseguir-ho. Va destruir-me moralment. Em va fer sentir indigne i brut. Vaig perdre el gust per la parla, fins i tot. Encara que de vegades podia realitzar-me laboralment d'amagat, també em veia forçat a fingir que treballava quan no em donava feina. Si no fingia que treballava, el vell s'irritava. De vegades em mirava fixament i després decidia donar-me feina absurda per tenir-me entretingut mentre m'anava destruint. La pell se'm va assecar com l'escorça d'un arbre, un ull va començar a parpellejar descontrolat. Un dia vaig estar observant el teclat per recordar com funcionava. Em vaig

convertir en un inútil. Vaig entendre perquè tanta gent es torna boja o neurastènica o es crema o es torna agra a la puta feina: perquè hi ha algú a sobre seu que els va voler fotre, i ho va aconseguir.

Tanmateix, en la meva inutilitat, quan era a punt de creuar el riu que separa el seny de la bogeria, vaig tenir un moment de lucidesa, allà a la meva taula d'oficina. Vaig dir-me que d'aquell forat on m'havia ficat n'havia de sortir alguna cosa perdurable. Vaig començar a prendre notes de la devastació.

Tant va arribar a fotre'm l'home sant i tanta por em feia parar boig, que vaig acabar per suïcidar-me laboralment. Vaig fracassar, perquè estic viu i mireu quin somriure em penja d'orella a orella. Aleshores, però, era com si l'hagués palmat.

Total, que em vaig posar a escriure des de l'inframón. Amb paper i llapis de mina dura com la roca de grafit, per guixar poc, per sabotejar qualsevol possibilitat de publicar, perquè el meu mal no volia soroll, perquè era una vergonya, perquè era com narrar una ruptura amorosa, vísceres, merda, sang i llàgrimes, perquè allò ho escrivia un vençut des de la rendició i la derrota.

Curiosament, també provava d'escriure des de la comicitat, com si fos un nan de la parada dels monstres.

Tot plegat em desagradava. En primer lloc, si escrivia des de la comicitat era com si me'n fotés, com si profanés la meva pròpia tomba, com si les humiliacions de feina fossin una gran broma. En segon lloc, si escrivia despitregat i des de la ferida oberta, sentia que exagerava el meu dolor, que era irrespectuós amb els que pateixen, perquè si bé és cert que les misèries i humiliacions laborals no són un infortuni menor, tampoc representen la pitjor de les malediccions. Pitjor que convertir-te en un infeliç o en un miserable és passar gana o que et matin.

Vaig llegir què havien fet els grans. El rotllet condescendent i irònic de *L'ajudant* de Walser no m'ajudava. La Nothomb d'*Estupor i tremolors* apuntava una direcció acceptable, tot i que la tortura laboral nipona, tan filldeputesca com cerimoniosa, imposava una contenció que no m'esqueia. *El carter* de Bukowski em feia mandra. De Kafka no penso pas parlar-ne en va.

Vaig sentir el fulgor energètic del miracle de la resurrecció un dia llegint Kertész imitant Bernhard (*Kaddish pel fill no nascut*) i vaig entendre que la violència pot bategar en el llenguatge i no tant en els fets, que es

pot escriure al caire de la bogeria, que es pot escriure al caire del dolor, que es pot escriure al caire de l'humor, que es pot escriure al caire de la venjança, que es pot escriure des de la cicatriu de l'ànima, o sigui, des del ressentiment, que és el reviu, el re-sentir, el pujar els graons de *l'escalier* que un dia vas baixar sense parla, profundament humiliat, que es pot prendre la tribuna com els ciutadans van prendre la Bastilla i dir el que havies de dir peti qui peti: «Vaig odiar aquell vell execrable fins el dia que es va morir.»

Només deixaràs de ser un ressentit si escrius des del ressentiment. El ressentit serà aleshores un personatge de paper.

En aquest país, si escrius des del ressentiment et diran «eleva't!». Si escrius des del ressentiment et diran «amaga això en un calaix!». Per algun motiu, en aquest país, el teu vell execrable, el teu home sant explotador, ha d'estar mort, per poder escriure'l cavalcant la cicatriu de la teva ànima. I resa perquè l'home no s'aixequi de la tomba i t'estovi amb la seva ròtula.

Et farà sentir por gent que t'estima. Et faran entendre que si

publiques el teu ressentiment — és a dir, si el fas públic —, estaràs cavant la teva pròpia tomba... quan és precisament el que has escrit el que t'ha permès aixecar-te'n i sortir-ne com un Llätzer refulgent. No sé. Què n'has de fer, de la por a les conseqüències d'una venjança? Ens creiem en Joan Fuster quan deia que «escriure –fer literatura– és tot això que vostès diuen, i, de més a més, una forma de venjança»? Retirem les postals de la Institució de les Lletres Catalanes amb la frase de Pedrolo que defensa que «una cultura és viva en la mesura que és conflictiva»? Què passa quan et poses en conflicte amb el sistema editorial, què passa si qui t'ha volgut ben fotre és editor? Què passa amb les connivències que ho sostenen tot? Es pot escriure des del ressentiment, o només podem escriure des de la prudència?

Probablement hauria d'amagar la cicatriu des d'on escric. Però demanar-li això a un calb, que va aprendre de ben jove a no amagar la seva cicatriu moral, la seva ferida per absència; demanar-li això a un ressuscitat que ja ha vençut la mort laboral una vegada...

Un dia, en Mitch, el nostre amic socialdemòcrata vexat per un home sant en un ranxo de Wyoming, va llegir un article d'un antropòleg de nom David Graeber. L'article, que s'havia viralitzat arreu del món i traduït en totes les llengües, parlava d'aquelles feines que et fan sentir un miserable, d'aquelles petites humiliacions persistents que no són un infortuni menor, però que tampoc representen la pitjor de les malediccions. En Mitch no va saber estar-se'n i va escriure a Graeber per explicar-li l'experiència del ranxo de l'home respectable de Wyoming que l'havia convertit en un ressentit. També ho va fer la Wendy, que va explicar-li que un superior va apropar-se a la seva taula, va abocar-hi milers de clips i li va manar classificar-los per colors. I com en Mitch i la Wendy, en Tim, la Judy, l'Steve, i tants altres.

Vull pensar que amb l'acte de posar negre sobre blanc les cicatrius de les seves ànimes humiliades van alliberar-se del ressentiment, o millor, que van cavalcar-lo, que van sentir la seva potència i que d'alguna manera el van poder girar contra qui els l'havia inoculat.

Aquest text està dedicat a la memòria de David Graeber (1961-2020), autor, entre d'altres, de *Bullshit Jobs*.

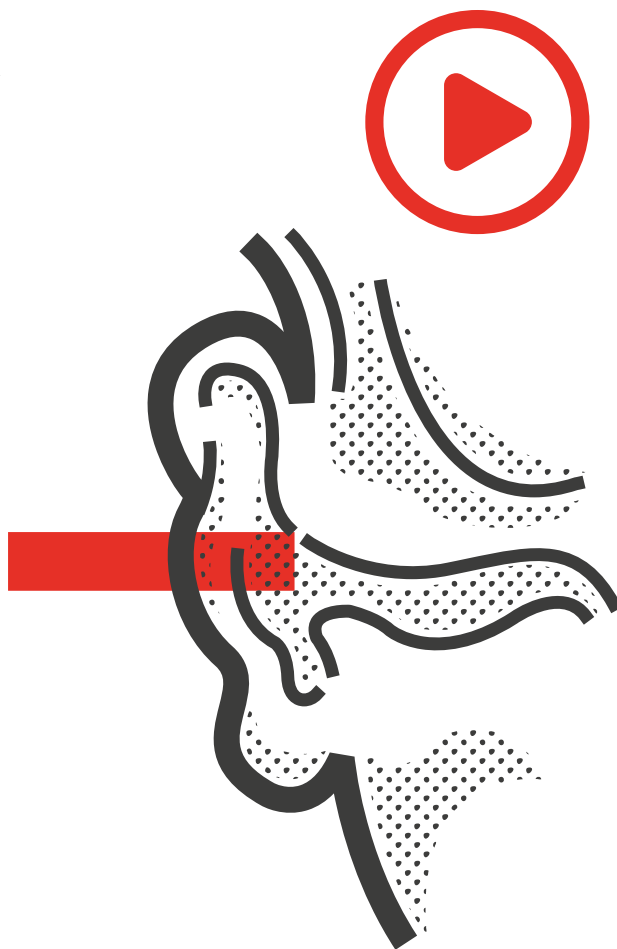

© Patricia Fernández Bru

STIVIJOS

Stivijoes és producte de l'extraradi barceloní. I ho és no solament en l'espai-temps, sinó també en cos, ànima, prosa i posat. Les arrels manen i, com a bon fill del Baix Llobregat, acata sense parpellejar els ritmes i modismes d'una estranya època amb què, per a bé o per a mal, li ha tocat anar de la mà. Valent-se de mil influències (tot i que a Spotify l'etiqueten, d'una forma imprecisa i aventurada, d'artista de hip hop/rap) i basant-se en moltes altres vivències, desgrana d'una forma senzilla (que no simple) estats anímics i anhels concrets que toquen el cor de l'oient. Entre els seus àlbums hi trobem *Superfuturo* (2019) o *Welcome to cursiland* (2018). La seva última cançó es titula «Cómo sienta ser de hielo».

I HE TORNAT A CAURE EN EL BUIT
I FA FRED PERÒ AMB TU S'HÍ ESTÀ BÉ
I LA POR ARA LA VEIG COM UN DESAFIAMENT
I NO EM FIO DE MI PERÒ AMB MI S'HÍ ESTÀ BÉ.

TANT DE BO

STIVIJOES

Youtube

ÀUDIO I VÍDEO GRAVATS:
Per Raúl Rodríguez Orgaz

MESCLA I MÀSTER:
De Francisco Barreira
Vázquez

PRODUCCIÓ:
D'Enrique Soriano Porta

INTERPRETAT:
Per stivijoes
(Raúl Rodríguez Orgaz)

Spotify

Tant de bo hagués escoltat tots els meus temes
tant de bo m'hagués vist créixer aquí fora
tant de bo no sentir res quan faci mal
tant de bo, tant de bo, tant de bo que em vegi

Tant de bo que em vegi [x3]
tant de bo, tant de bo, tant de bo que em vegi

Estic malament i no sé treure
dormo menys del que voldria
alguna cosa no va com podria esperar
llavors em vull morir si no et torno a mirar

De veritat que no em veig amb prou forces
però tinc alguna cosa dins que fa que les cames
em funcionin

I he tornat a caure en el buit
i fa fred però amb tu s'hi està bé
i la por ara la veig com un desafiament
i no em fio de mi però amb mi s'hi està bé

Tant de bo hagués escoltat tots els meus temes
tant de bo m'hagués vist créixer aquí fora
tant de bo no sentir res quan faci mal
tant de bo, tant de bo, tant de bo que em vegi

Tant de bo que em vegi [x3]
tant de bo, tant de bo, tant de bo que em vegi

DAVID CAÑO

David Caño ha publicat vuit llibres de poesia i ha realitzat centenars de recitals arreu dels Països Catalans, ja sigui en solitari o a partir d'espectacles musicals com el que realitzà amb la Meritxell Gené, «Branques del capvespre, udols a l'horabaixa»; o amb el Borja Penalba i el David Fernàndez «Un temps, una estima, una idea», amb qui formen el grup musical Ovidi3; darrerament, però, aquest s'ha transformat en Ovidi4 en integrar-se al grup la cantant valenciana Mireia Vives a partir de l'espectacle «Cuidem-nos». Juntament amb el Borja Penalba i la Mireia Vives

també han ideat l'espectacle «Nictàlgia en el cel elèctric» que els ha portat a actuar en diferents ciutats europees com Zadar, Zagreb, Brno, Berlín, Brussel·les, París, Lió o Mannheim. També ha col·laborat o col·labora en diverses publicacions com a periodista, entre les quals destaquen *Benzina*, *Directa*, *L'Accent*, *El Punt Avui*, *Núvol*, *Crític* i *Illacrua*. Amb el poemari *Un cos preciós per destruir* va guanyar els Jocs Florals de Barcelona el 2019.

EL COÀGUL.

**COM UN GLOP DE MALURA
ENDINS.**

**RATLLA ALZHÈIMICA
DELIMITA REALITATS.**

ELS LÍMITS DE LA BOGERIA.

**MEDIACIÓ.
MEDICACIÓ.
OBSESSIÓ-PODER**

CICATRIU

FERIDA

LA

La boca todavía viva.

ANDREU VIDAL

Un forat. Un esvoranc.
On posar-hi el dit i furgar.
Profund, profund...

El negre.

Una frontera com una llar.
Peregrinar-hi. Sense Fe.

Tornar-se ningú.

Una ciutat extingida,
deshabitada.

La llengua materna.
El dol.
La necrosi.

Expulsar-se la pols,
com qui s'espolsa la memòria.

Són les vies mortes de la infantesa.

Però

Com esqueixar la carn
sense deixar cap marca?

Fred
Metall.
Penetra.

Si brolla sang no diguis cap nom.

Mira endins, el mercuri.

Veus com es relliguen
els nervis?
Com s'escanya la por?
Agonitza la nit.

La boira tot ho cobreix
en aquesta sala tan estranya.

Joc de vermells,
tots els microorganismes,
tots els malsons abandonats.
Un nen perdut.

Pots
obrir escletxes de llum.
reconèixer la cançó.
esquivar els cossos

que ballen.
que no es mouen.
que et miren fixament.

De reanimar el cadàver per la boca,
n'hi diran horror.

Què en saps tu de la bellesa?

A la fossa comuna
de les paraules

A la tendra
trencadissa
de la pell

A l'esquerd
a de les
últimes
confessios

... allà on els carrers es diuen com els sants

Una geografia delimitada,

Encercla el foc
quan no fa crosta.

No deixis mai que cauteritzi,
el mal social.

per on la insurgència supura.

La cicatriu fracassa
en l'abandó.

En l'oblit.
Estanca.

Tanta nit tanta nit
Tanta foscor
... diràs

Néixer embolcallat de sang.
Res més.

Ni que t'abandonin.

El nen hi ha tingut alguna cosa a veure.
Les mans el delaten.

Què et feia pensar que veuríem el mar?

Més que odiar el pare,
odiava la dona que l'havia
engendrat.

No era una terra de justos.

Vas demanar-me allò més pur.
Després et vas espantar.

Pressionaves l'ofrena.
Repetint i repetint
precés antics.

Vas estripar un llençol
per nuar-hi un plural.

Amb tot el vestit tacat.

Després vam adormir-nos.

148

Cicatrius

PRIMERA PERSONA

Cicatriu/La Ferida

DAVID CAÑO

Què hi ha més violent que l'amor?

Quan tot fa sutura.

És el dolor de la impossibilitat.
Angoixa. Fracàs.
Ànsia.

Sense cicatriu.

Quin mal
t'adorm
sense que ho notis?

Metzina-Fetitxe.
Consum.

El coàgul.

Com un glop de malura
endins.

Ratlla Alzhèimica
delimita realitats.

Els límits de la bogeria.

Mediació.
Medicació.

Obsessió-Poder.

... I la ferida sempre oberta

La ferida.

Circula. Viva.
La rebel·lió.

Transita.

Brolla.

Sorgir penediments.

Sorgir abismes
en un tall esqueixat.

La renúncia del consens.
El recosit d'una vida al límit
del no viure.

Mai.

.... I què faràs després?

Després de la saliva de la sang.
Quan tot estigui massa moll.

Serà el desig?

El desig de la ferida.
La ferida del desig.

Un forat. Un esvoranc.
On posar-hi el dit i furgar.
Profund, profund...

El negre.

Trilogia d' una cicatriu

L'amor és de carn i de sang

Marina Tsvetàieva

Sota la pell, cristalls i sorra.

Sadolls per les cicatrius maltancades
glopegem sang, de nit, a mossegades,
i no hi ha dolor, que esqueixi un cos,
que encegui uns ulls, si et llepo el mal
que plores.

Pots abocar-hi tot l'alcohol
i provocar l'incendi, que neixi de tu,
temptant el desig,
serem la cendra.

(Aquest poema forma part del poemari *Nictàlgia*, Edicions Terrícola, 2017,
i ha estat musicat per en Ferran Palau)

Black Circle

Creure només en allò que és rebutjat.
Oferir-te la cendra
amb les mans,
no el foc,
i saber que això
és la veritable revolució,
per indòmita, per incurable.

Del cercle negre
n'hi diràs la lluna.

Vladivostok. Mandelstam.
El tret al cor de Maiakovski.
Els poemes de Santa Teresa.

S'ha trencat el cel
en mil miralls
i ara el sol es dessagna a La Jonquera.

No hi ha prou neons pels teus ulls.

Una càmera de videovigilància
ha gravat el suïcida,
i no plorava ningú.

Al museu de l'exili
hi habiten els records,
no pas els remordiments.

Si segellem
un pacte de pròfugs,
—en un bar qualsevol d'aquests de
matinada,
no podrem tornar a dormir mai més.

A Detroit
hi van anar a morir tantes ànimes
que milers de cossos seguien ballant,
i això no era cap somni.

Vull dir que sí,

que podem desfigurar-li la cara
a l'estranyesa,

i convertir-nos en el nostre propi error.

I negar-nos més tard, si cal.
Si tot agafa massa sentit,
si mai ens fa falta.

Barcelona Calamitat

Ignores el que va voler dir-nos Hu Bo,
però en cada cementiri, de cada ciutat,
hi ha una perifèria i uns nens que hi juguen absents.

Podríem tornar aquí:
amb la tempesta als genolls,
amb els crits de l'àvia al balcó,
abandonar la pal·lidesa.

Molt abans
que el mar s'hagués convertit en aquest paper
de plata sense far ni possibilitats de fugida,
molt abans de l'ansietat dels neons,
de les parets vermelles i foradades,
d'aquest fum marró que inspirem, amb
desesperació, com qui llepa una llàgrima.

Molt abans
que ens haguéssim de tapar els braços.
Del desig degotejant en el blanc
i dibuixant formes estranyes,
com un crit ofegat pel dolor,
com quasi una paraula.

Molt abans
de reconèixer que només som això:
aquest estat que avança, lentament,
cap a la seva descomposició,
cap a la seva podridura.

Molt abans
de reconèixer que només som això:
aquest estat que avança, lentament,
cap a la seva descomposició,
cap a la seva podridura.

Batega l'esqueix i brolla,
com un trau de sang,
com qui expulsa una vida.

No ploris.

No és cert que a dins de cada cicatriu
hi deixem empresonat un amor.
Que només siguem una ferida,
—o que la felicitat sigui l'absència del plor,
la impossibilitat d'estimar-se en el buit,
la temptació del suïcida.

No hi ha res més que aquest enderrocament.
La transformació lenta dels llocs que ens han
vist créixer, entre descampats i controls policials.
Un cos que ens delata.

No hi ha res més
que aquest poema que se'm mor en els llavis.

Pren-lo, si vols.
Escriure'l és no deixar-te desaparèixer del tot.

El trobaràs allà on totes les línies del metro
s'acaben, a la desembocadura dels somnis de
la nostra gent, on aquell dia vas plorar pel cel
del port de Pasaia i tots els aspersors van
obrir-se de sobte.

Ho vam prometre.

Vam prometre'ns que nosaltres mai cap nom:
Barcelona Calamitat.

(aquest poema forma part del poemari *Un cos preciós per destruir*, Proa, 2019)

CARLO PAVIA

Carlo Pavia va néixer a Barcelona el 1981. Poc després va començar a dibuixar. El 1995 es va posar a fer música, i el 2004 va entrar com a aprenent en un estudi de tatuatges. Aquestes, a més de cuidar dels seus dos fills, han estat i són les activitats principals de la seva vida. Avui dia el podeu trobar treballant a Eclipse tattoo i tocant a Fe Baido, Futuro Primitivo i Buen Destino.

LES MEYES CICATRIUS PREFERIDES, LES
QUE PRESENTO MÉS AGRAÏT, SON JA DEL
TOT INVISIBLES A L'ULL HUMÀ, PERÒ JO
LES SENTO. ENCARA ESTAN FRESQUES I, DE
VEGADES, QUAN PLOU, ENCARA FAN MAL.

I

A la panxa hi tinc quatre cicatrius gastades i discretes, quatre boques petites sense expressió, repartides al llarg i a l'ample. Quan les miro, parlen per recordar-me coses. De vegades sembla que parlin d'un altre, però es tracta de mi.

Els vòmits i el dolor van començar a interrompre'm la vida ja fa molt temps. Al començament, era una anècdota esporàdica: una ceba crua mal païda o bé unes lleties massa fortes eren els sospitosos habituals d'haver-me provocat una indigestió ordinària; tot i així, la freqüència dels episodis va augmentar aviat, fins arribar a un ritme vertiginós. Saber que un parell de vegades a la setmana patiràs durant unes quantes hores fins vomitar tot el que portes dins, genera una certa incomoditat, és clar. La por i la desesperació s'obrien camí a cops de matxet i no resultava gens fàcil escapar-se'n.

Quan ets jove i la salut et falla, et cabreges, mires cap una altra banda, i només esperes que et passi. Mentrestant, t'ofegues de mica en mica en el clàssic «per què a mi?».

Amb dinou anys no volia perdre'm el bolo de Slaughter and the Dogs perquè era a casa vomitant sense haver begut ni una gota, el que volia era perdre-me'l perquè estava completament torrat, vomitant dins les botes d'algun punki a la sala Garatge. No entenia res ni m'interessava. Així que, després d'uns quants ingressos a l'Hospital Clínic de Barcelona, em vaig aferrar a la medicació i em vaig donar per satisfet, pensant que la vida em somreia si el preu que havia de pagar per voler estar bé era pixar de color taronja durant la resta dels meus dies.

II

Hi ha més cicatrius. No les veig, són per dins i la vista no m'hi arriba, però hi són, en les meves entranyes. Tinc les tripes apedaçades, talls i empalmaments que em recorden que tot pot anar de mal borràs. Parlen del terror, de l'autèntic dolor, de medicines que no fan efecte, de budells ulcerats i bufetes perforades, d'orinar bocins de menjar poc mastegats, de no ingerir aliments durant dos mesos (i mig) i d'operacions complicades.

És en aquest moment que Crohn deixa de ser un nom de malfactor terrible de *Conan el bàrbar* per convertir-se en una malaltia seriosa, que aviat començaria a guanyar popularitat i adeptes.

Aquestes cicatrius també expliquen altres històries: parlen d'adaptabilitat, de disciplina i de les ganes de viure. En aquell moment

vaig sentir que jo hi tenia molt més a dir, en tot allò, que tot passa per algun motiu i que, potser, l'univers em volia ensenyar alguna cosa. Oi tant!

Amb vint-i-quatre anys estava cansat, no volia continuar sent una víctima. Així que em vaig erigir com a únic responsable de la meva malaltia. Un paladí trastornat de la recerca interior. «Si em passa això», vaig pensar, «és perquè estic fent alguna cosa malament, hi ha alguna cosa que cal curar». Sense mirar enrere, vaig pujar al meu cavall blanc, brandant la destal i, mentre dins el meu cap sonava *The Ecstasy of Gold* de Morricone, vaig cavalcar al galop per les quatre cantonades de la meva ànima per lliurar l'última batalla. Per increïble que sembli, vaig millorar!

III

Les meves cicatrius preferides, les que presento més agraït, són ja del tot invisibles a l'ull humà, però jo les sento. Encara estan fresques i, de vegades, quan plou, encara fan mal. Parlen de l'orgull, de l'ego, de la falta d'humilitat i de sentir-se més perdut i més desorientat que mai. Què et queda quan has recorregut tots els camins i et tornen a ingressar? Just quan creies que ho tenies sota control! Bé, doncs sí que te'n queda alguna cosa, l'eina més valuosa: l'acceptació. El famós *shit happens*. Perquè la merda, els vòmits, les úlceres, les ferides físiques i emocionals i la mort mateixa (*Über alles*) formen part de la vida i no hi ha manera d'esquivar-les

ni de controlar-les. Només et queda encaixar els cops amb esportivitat. No cal dir que, si l'univers em volia ensenyar això, podria haver sigut més subtil. Ara bé, sembla molt més senzill del que és en realitat.

Des d'un cert temps ençà que no em trobo malalt, que no trobo que hagi estat vivint una vida interrompuda, que he descobert que aquestes interrupcions també eren la meua vida. Gràcies a elles, vaig aprendre a cuidar-me i a respirar tranquil sense capficar-m'hi tant. La vida és incerta, no hi ha gaire res a entendre. Això és el més valuós que he après al llarg dels meus vint anys de Crohn. Sempre queden cicatrius, millor si tenen valor.

Miqui Otero, nascut a Barcelona el 1980, va créixer llegint llibres de segona mà al mercat dominical de Sant Antoni. Després d'aquells primers anys, va fer els seus primers passos culturals a la ciutat gestionant la caòtica discogràfica de petits grans vinils Doble Vida Discos juntament amb uns quants amics, esperonant fanzins i organitzant clubs cinefilomusicals (d'Our Favourite Club a Cine Low Cost). Actualment col·labora a *El País* i és columnista setmanal a *El Periódico*, col·labora en programes de ràdio a RAC 1 i Onda Cero i fa classes sobre literatura i periodisme creatiu

a la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha publicat les novel·les *Hilo musical* (Alpha Decay, 2010), *La cápsula del tiempo* (Blackie Books, 2012) i *Rayos* (Blackie Books, 2016). També ha participat en antologies de nous narradors com *Última temporada* (Lengua de Trapo, 2013) i en llibres col·lectius d'assaig com *Una risa nueva* (Nausicaa, 2010) i *CT o La Cultura de la Transición* (Debolsillo, 2012), entre d'altres. *Simón* (Blackie Books, 2020), guanyadora del Premi El Ojo Crítico i que es traduirà a un bon grapat d'idiomes, és la seva última novel·la.

COM ES DEU EIXUGAR, AL VÀTER, L'AYANNA WILLIAMS,
LA SENYORA AMB LES UNGLES MÉS LLARGUES DEL
MON? DEU SER VIU ENCARA EN WILLIAM LAWLIS,
LA PERSONA QUE HA SOBREVISCUT MÉS TEMPS
AMB UNA BALA AL CAP? I EN JOHANNES RELLEKE, DE
ZIMBABUE, QUE VA PATIR 2.443 PICADES D'ABELLA?
LI DEU SOMRIURE, L'AMOR, A EN VINCE BRASCO,
DE 127 CENTÍMETRES, CONEGUT COM EL MINIHULK, EL
CULTURISTA PROFESSIONAL MÉS BAIX DEL PLANETA?

Miguel Otero
MIQUI OTERO**UN**

- Qui perd guanya.
- Va, de debò, ja n'hi ha prou.
- No sé com algú pot dir «de debò» sense riure.
- Doncs mira, és fàcil: de debò.
- De debò: qui perd guanya. I decideix si ens en tornem a casa o no.

Saber-ho no serà fàcil. Els jugadors de ferro estan tan escrostonats que no és fàcil saber de quin equip és cadascun. Sembla que perdre o guanyar els sigui igual. Som al futbolí de l'estació d'autobusos. Hi ha serradures escampades pel terra de terratzo. Aquesta nit ha plogut, sembla, i ni ens n'hem adonat. Sempre que sortim i no volem tornar, acabem en aquest lloc de matinada. El bar està obert des de massa d'hora o potser és que no tanca fins massa tard, i tampoc no és fàcil saber si la gent que ens trobem carregant bosses de supermercat arriba o marxa.

— Gol, fote't.

S'acaba de colar un gol en pròpia porta, que celebra posant-se els índex a les temples per envestir una màquina de venda de cacauets. La bola negra que surt a continuació torna a rodar boja pel camp, i la dringadissa dels jugadors intentant sabotejar la seva victòria i rematar amb el taló s'afegeix a la simfonia de les culleretes dels primers cafès amb llet i tallats dels clients que ens miren des de la barra. I què veuen? Un paio d'uns dinou anys amb patilles i els cabells rapats al tres que posa el cor i inclina el cos damunt el futbolí per poder perdre contra el seu amic, uns deu anys més gran, ratlla al costat i vestit de negre, amb el paquet de Camel posat de cantó al costat de les granes de plàstic del comptador, per poder-se'l endur a casa. I per què no vol tornar a casa? Doncs, perquè no vol mai, no pas perquè li agradi la nit tal i com va, sinó perquè que s'acabi li sembla encara pitjor. Però el cas és que ja és de dia i se sent olor de cafè i de torrada. Han begut tota la nit. Van amb samarreta. En realitat, no es veuran mai amb abric.

— Ja està. He perdut. Decideixo jo: agafem un bus i anem a un bar del centre. O bé fem una altra partida, que no saps guanyar.

I com es diu aquest que acaba de parlar? Miguel Otero. I l'altre? Miguel Otero, també.

DOS

Un mes i mig abans, m'arrepapo en una de les butaques de l'Estrella Galicia. El fet que el tren que connecta Barcelona amb la ciutat on vaig hagi manllevat el nom d'una cervesa no sé si presagia res de bo. El trajecte dura unes catorze hores i el tren decideix aturar-se molt sovint a mig camí per descansar i regalar-nos-en alguna més.

És el primer estiu que vaig a fer pràctiques al diari regional de la província on van créixer els meus pares. Em prometien un petit sou per cobrir el lloguer d'un pis compartit, un plat combinat al migdia (el número

8) i prou xavalla per, de nit, anar-nos-en a fer el got i sopar amb les tapes de regal. «La cervesa no és menjar, però sí que és el sopar», direm més d'una vegada.

He viatjat de nit i m'acabo de despertar, la finestra, doncs, emmarca un cel nafrat que no combina pas malament amb el groc del camps de blat que el vent ha pentinat amb la ratlla al costat. Llegeixo un *Llibre Guinness dels Rècords* que tinc. Com es deu eixugar, al vàter, l'Ayanna Williams, la senyora amb les ungles més llargues del món? Deu ser viu encara en William Lawlis, la persona que ha sobreviscut més temps amb una bala al cap? I en Johannes Relleke, de Zimbabue, que va patir 2.443 picades d'abella? Li deu somriure, l'amor, a en Vince Brasco, de 127 centímetres, conegut com el MiniHulk, el culturista professional més baix del planeta? Són preguntes que ens fem mentre endrapem un bikini, que en aquesta zona ja no es diu bikini. Però encara n'hi ha una altra, qui deu ser aquest paio de qui em van parlar? Perquè el periodista que em va donar el permís per anar a fer la beca al diari em va comentar una cosa:

— Et dius Miguel Otero... És curiós, perquè a la redacció hi ha un altre Miguel Otero. Però, bé, tu dius que t'agraden la música i els llibres i ell és a Esports. No crec que us assembleu gaire. Això sí, hauràs de firmar amb els dos cognoms.

Arribo a l'estació de tren que encara és molt aviat, però la cafeteria ja està oberta. Els que tornen a Barcelona carreguen bosses d'on treuen el nas xoriços, empanades, lacons, pollastres decapitats, cols gegants, fulles de nap i fins i tot ampolles d'aigua. O bé tenen el pressentiment que tindran molta *morriña* o bé no confien que el tren arribi a la seva destinació dins l'horari previst. El trajecte podria durar cinc anys i no passarien gana. Em fan una mica d'enveja perquè se'n van. Un lloc sempre és més bonic quan te'n vas.

TRES

Fa dues setmanes que soc en aquest diari i ja m'han batejat com a Miguel Otero II, com si fos el segon rei d'un país minúscul. Miguel Otero Segon, el Llumenera.

Això del Llumenera passa per la meva primera gran exclusiva. M'envien a una aldea a cobrir el part d'una cabra. Balbuceo en un gallec manicomial davant del paisà que acabava d'ajudar a fer néixer els cabrits. Vull treure l'entrellat del meu scoop, però no acabo d'entendre l'home, perquè parla molt tancat i cada dues frases em pregunta:

— E logo, ¿ti de quen ves sendo?

De la dinastia dels Miguel Otero, li vull dir. La cabra ha tingut molts cabrits. Més que els jugadors que té un equip d'handbol i menys que els d'un de futbol, diguéssim. No sabia dir si són molts o pocs: fins aleshores aquest animal només l'he vist en anuncis de detergents, on només en surt un, però també és veritat que en els rodatges solen tenir molts animals idèntics per quan n'hi ha un que falla. Això últim ho he après d'un reportatge sobre en Flipper. La cara del paisà, inescrutable, clivellada per la feina a l'aire lliure i cisellada pels hiverns de treure les vaques a pasturar, no em fornirà cap pista de si els cabrits són molts o pocs.

Arribo a la redacció decidit a escriure el millor breu de la història d'aquesta capçalera, fundada gairebé fa un segle. A combinar les paraules per fer el millor relat breu possible. «Es venen peücs de nadó. Per estrenar» serà una broma al costat del meu breu. «Quan es va despertar, el dinosaure ja dallonses», el mateix.

— Espavila't, *nenó*, que la notícia va a la portada — em diu el meu cap.

Són molts cabrits, suposo, fins i tot per a ells, que al llarg de la vida n'han vist uns quants més que jo. Escric la peça i vull beneir el tan noble espai a la portada amb *le mot just*. «Parir» em sembla vulgar. «Deslliurar», gairebé funcional. «Néixer» no dignifica prou la gesta portentosa (descobreixo ara) de la mare. «Donar a llum».

Una cabra dona a llum XXX cabrits.

L'endemà tota la redacció riu amb mi de la pedanteria. D'aleshores ençà, el Llumenera. De vegades fins i tot m'acosten un encenedor encès a la cara: et dono a llum? L'únic que no se n'ha rigut és aquest paio de pell

de cervesa torrada i ratlla al costat, sempre de negre, que va escrivint sobre fitxatges de Segona B. Potser el coneixeré aquesta nit mateix, que hi ha festa en un pis.

QUATRE

— I llavors és quan elles tenien aquell interès, per anar al llit...

Tota la redacció està recitant de memòria el vídeo d'en Tojeiro que porten sempre en VHS al pis on fan una festa. De vegades, fins i tot s'entrellacen passant-se els braços per les espatlles, com si fossin un equip nacional cantant un himne o com si recitessin Espronceda en una aula. Després posen música i brinden amb tasses de turbio i amb quintos d'Estrella Galicia.

— Li van ficar *droja*, al Cola Cao. Que jo vaig notar *que dormiera* moltes hores, impossible que jo dormís tant...» — i, aquí, tots alhora i

amb el volum més alt, com una declaració d'intencions per aquesta nit —
«*Nunca dormí más*».

En Miguel Otero segueix la coreografia des d'un racó i mou els llavis, tot i que no se'l sent gaire, com el paio poc devot que va a l'església i, en els salms i les oracions, fa veure que recita, encara que continuï callant o no se'ls sàpiga gaire bé: ans deslliureu-nos de qualsevol mal.

Sonen Os Resentidos i Galicia canibal i, després, Siniestro Total i jo solc pagar el que menjo i el que bec. Vaig una mica despistat intentant resultar mínimament interessant en una selva de persones que, per mi, ho són. No he volgut preguntar pel meu doble, perquè amb ell encara no hi he parlat, però amb els altres encara no hi tinc prou confiança. Mentre em barallo amb un quinto, intentant-lo obrir amb un encenedor de Galiza Arde (marxandatge per recaptar fons contra els incendis), se m'acosta una noia alta i rossa i em diu:

— Té, Miguel: això és del Miguel. El molt idiota diu que li fa tall donar-te'l i per això m'ha fet venir a mi.

Miro la casset que m'ha allargat. Al llom, escrit amb lletra punxeguda i apaïsada: cara A, El niño Gusano-*El escarabajo más grande de Europa* / Cara B, Los Enemigos-*La vida mata*. Aixeco la vista i en Miguel em saluda amb un brindis que es queda un moment congelat, com si posés per una d'aquelles fotos que són importants.

CINC

Només es diuen pel nom i el cognom els nens a l'escola, la gent de casa bona durant tota la vida i nosaltres:

— Com vas, Miguel Otero?

— Raonablement bé, I tu, Miguel Otero?

Un cop travada l'amistat, ens fa força gràcia dir-nos igual sense que hi hagi cap mena de parentiu familiar. Com si algun guionista capritxós hagués trametut que coincidíssim i, no prou content amb la troballa,

hagués subratllat l'afer batejant tots dos personatges amb el mateix nom. Vam descobrir que, a més de dir-nos igual, ens assemblem, tot i que és probable que no ens assemblem, sinó que jo em vulgui assemblem a ell. Hi ha gent especial que aconsegueix que els tics del seu caràcter se't contagiïn com un accent regional quan viatges a un indret amb una altra llengua (parles així mentre hi ets, però també durant una temporada quan tornes a casa).

Tot això passa l'any 1999: la gent encara busca xavalla en les capsetes de les cabines, els cotxes encara fan llums al que ve pel carril contrari si té el cotxe de Trànsit al darrere, la gent és prou innocent per parlar de l'Efecte 2000: tots els aparells electrònics embogiran perquè no estan preparats pel canvi de dígit que vindrà amb el canvi d'any i de mil·lenni.

Mentre esperem aquest cataclisme, els dos miguels oteros es prenen la mida en la redacció d'un diari de províncies. En Miguel Otero I ho està deixant amb la noia que em va lliurar la cinta i jo faig el ximple amb una altra becària de la redacció, però sobra temps per sotmetre'ns a tercers graus i brindar massa. Massa vegades, massa fort, massa cor.

En Miguel Otero I és l'escriptor més especial que he conegut tot i que amb prou feines té temps d'escriure, més enllà de la seva rutina de

fitxatges del Lugo Breogán i les gestes d'atletes amb ascendència lucense. Escriu com qui respira. Millor: escriu com qui esternuda. Sense poder-ho evitar, sense adonar-se'n, tancant els ulls un cop o quan mires el sol que pica.

Quan acabem les tasques respectives al diari, sortim plegats a voltar. Solem portar sempre un cedé amb els dos discos de la cinta que m'ha regalat: anant a fer un beure pels bars del barri vell, travessem l'eco de les porxades i trepitgem llambordes humides, ens aturem a cada bar i demanem al cambrer que el posi. Aquesta any sonen *Living on my own*, de Ricky Martin, i *Mambo Number 5*, de Lou Vega, però estem en aquella època que és una època i no un any, una època en què no t'agrada que t'imposin la banda sonora. «També vaig fabricar un dau amb la paraula *avui* a cada cara», només volem sentir això.

En Miguel beu molt i només parla molt amb mi i amb en Juan i amb en Xema, que venen sovint amb nosaltres. En Miguel Otero no vol tornar mai a casa, així, doncs, en Miguel Otero, jo, tampoc. Un matemàtic del segle XVII va dir que «tot el que és dolent passa quan se surt de casa». Nosaltres, en els últims espeternecs del segle XX, pensem exactament el contrari.

En Miguel Otero, més que per les seves gestes, es defineix pels seus gestos. Sacseja la punta de cendra del pití amb l'anular, deixa sempre el paquet de Camel de cantó, es pentina el serrell cap a l'esquerra amb la mà (encara que no li calgui). I també:

- De vegades li agafa per deixar més propina del que costa el que ha pres.
- Una nit ens passem una hora i mitja buscant un caixer perquè vol deixar 100 euros a un captaire prop de la Plaça Santo Domingo.
- O intenta agafar un taxi a 20 metres de casa. O, a l'inrevés, l'atura i pugem i diu al taxista: «A Madrid, si és tan amable» (l'atura quan comencem a sortir de Lugo).
- No ha fet mai un comentari que no porti amagat un acudit.

De bar en bar, juguem a un joc: els anàglifs. Ell està obsessionat per Buñuel, així doncs, jo també, i pel que es veu, ell, amb els seus amics, amb Lorca i Dalí i altres joves vividors de fa setanta anys, sempre jugaven a aquest joc. És un joc que no pot no acabar amb rialles. Es tracta d'inventar

petits poemes còmics de quatre versos: repetir dues vegades una mateixa paraula breu, col·locar sempre «la gallina» en tercer lloc i acabar rematant, en quart lloc, amb una paraula de quatre síl·labes com a mínim.

- Vinga, Miguel Otero, arrenca.
- La mel, la mel.
- La gallina.
- I el pantocràtor.
- Una mica fluix. Fraga, Fraga...
- La gallina.
- I el referèndum.
- Miguel, Miguel.
- La gallina.
- I el cinemascop.

Som, en definitiva, una mica torracollons. Candidats genuïns a entrar al meu Llibre Guinness de torracollons, que de vegades porto a la motxilla i del qual llegim entrades entre glop i glop. Però hi ha moltes

maneres de ser torracollons i l'única digna de ser-ho és sense fer mal a ningú i el millor de dos amics és que riguin, amb un bon coixí de mam, del que no faria gràcia a ningú més. D'allò que faria que qualsevol altre acabés dient que són un parell de torracollons.

SIS

No vaig veure mai en Miguel Otero amb abric, si portava trenca o anorac o parca. Només ens vèiem a l'estiu, durant aquells quatre anys quan jo anava a fer la beca al diari.

Durant la tardor, l'hivern i la primavera ens enviàvem correus electrònics molt llargs o bé molt curts. Explicant-nos la vida o amb alguna cosa molt concreta que acabàvem de veure o una escena compartida que acabàvem de recordar. Suposo que és aquí on va escriure més l'escriptor més especial que he conegut. Rècord Guinness a l'Escriptor Més Especial. Fins i tot a la Persona Més Especial.

Els correus segueixen la mateixa dinàmica que les converses: parlar de coses que no semblen importants, mai de manera literal, fins que, tot d'una, ho són.

— Com et tracten, Miguel Otero? Fa tant temps que no et veig que potser ets de color granat. O blau cel.

— Estic bé. Tot i que fa aquesta frescota i no paro de conèixer gent avorrida. Crec que tenen pell d'Olivetti.

Torracollons i amb molta honra. Rècord Guinness de torracollons i d'estimar un amic.

En d'altres recordàvem moments de l'estiu. Quan em va tocar cobrir la caça del cabirol del Manuel Fraga. O aquell altre dia que vam acabar la nit, que ja no era nit, a la Costa da Morte, llunyíssim, banyant-nos amb en Juan, en Xema, l'Elvira i el fotògraf, en un mar molt fred a la fi del món conegut.

Durant els meus estius passaven coses com aquesta, però quan tornava, aquell accent regional contagiava em durava només una temporadeta i el conservava només per parlar amb en Miguel Otero. Jo, aquí, començava a firmar en alguns llocs com a Miguel Otero i, sempre que ho feia, em recordava de l'altre. D'aquest altre que no havia vist mai amb abric, de qui no sabia si amb abric continuava estirant tantíssimes

hores cada nit abans de tornar a casa. A qui no havia sentit dir mai coses com ara: «Cony, fa fred». Com a molt cantar, a duo, o amb els altres, una de les cançons del casset: «No, cap de nosaltres / no estem fets amb fred».

SET

Un d'aquests hiverns intercanviables, jo ja estic encadenant l'enèsima beca en un diari de Barcelona. Premo el *power* de l'ordinador, tot i que abans la pantalla em pregunta si vull restablir el sistema i desar els canvis. Torno a prémer fins que s'apaga. «No hi ha més preguntes!», em dic, satisfet i torracollons. Em poso la parca verda, amb diverses xapes a la pitrera, caputxa fistonada amb pèl sintètic, i baixo amb l'ascensor comprovant si algú m'ha escrit al Nokia. Molt sovint m'arriben breus SMS còmics o anàglifs que em fan pixar de riure al metro, com si un revisor m'hagués fet una entrada molt bèstia de partit de futbol en un camp del nord.

Faig unes quantes passes amb el Nokia vermell a la mà i just quan miro la pantalla entra un missatge d'en Juan: «Hem de parlar». «Malament», penso. Dos segons després em truca i parlem. Havíem de parlar.

Me'n vaig directe a la parada dels Ferrocarrils de la Plaça Catalunya, potser per triar el lloc de la ciutat on més desconeguts em vegin fer el que estic a punt de fer. I perquè he d'abraçar la xicota. Falta més de mitja hora abans no arribi, però no puc ni caminar. M'espero assegut a les escales de la boca. Plorant, és clar. Quan apareix, amb els seus pantalons de campana i la seva bossa de carter en bandolera, somrient, li dic, com si l'informés d'un dels titulars del dia, intentant desconfiar de la veracitat i la línia editorial del diari on ho he llegit:

— S'ha mort en Miguel Otero.

No vaig veure mai en Miguel Otero amb abric. Ni tan sols quan va morir, en un carrer de Lugo, d'un atac de cor. Tampoc no vaig anar al funeral. Suposo que per això no s'ha tancat la ferida. Suposo que per

això no hi ha cicatriu. Miguel, Miguel, la gallina i la cicatriu. Només té tres síl·labes. No va bé. Ja. No va bé, perquè ja no fa gràcia.

VUIT

Tornem al futbolí, qui perd guanya i decideix què fem, si tornem a casa o no. Un vers del cantant del grup del cedé que posem a cada bar: «L'home és un cor que s'ha parat i el cor és un home que es parará». Tot i que també cantem les del grup de l'altra cara del casset: «Setembre i jo no hi seré».

— Vinga, una altra, Miguel Otero. Qui perd guanya. Aquesta vegada sí.

Dic que sí per veure si, d'una vegada per totes, perdo. En Miguel Otero ha guanyat tantes vegades al futbolí, hi va invertir tantes hores, quan estudiava cinema a Bilbao, que perd quan i com vol. Però ho intentaré. Ell

fa anar l'equip del Madrid i jo el del Barça. Però ens és igual perquè mai no parlem de futbol, només de futbolí. I perquè els colors estan tan gastats, que ni els jugadors saben amb qui van. Només volen marxar. Fa moltes hores que dura, ja.

— Ok, fot-li.

Fa aquella ximpleria que n'hi ha tants que fem abans de tirar la bola: tustar-la contra la vora i fer veure que és un ou que tiraràs a la paella. La bola arriba a un dels meus centrecampistes, m'agafo tres segons, armo el cop de taló i el descarrego amb tota la força. Ell l'intenta parar amb el seu davanter, però la bola se li cola i entra a la meva porta. Amb tot, l'important no és això. Perquè a més del soroll sord de la bola quan entra he sentit un segon cop. Per culpa d'aquell gest exagerat, en Miguel Otero ha relliscat amb les serradures que cobreixen el terratzo de l'estació i ha picat amb el front contra la capsula on s'esperen les

altres pilotes. Passen uns quants segons, pregunto si està bé i, tot d'una, torna a aparèixer-ne la cara, ara amb una ferida i una gota de sang que li baixa per l'entrecella. En Miguel Otero branda la bola, em somriu i diu:

— Fem la següent?

I jo ara penso en aquell moment, en aquella ferida i en en Miguel Otero, en el que va existir i en el que vaig ser, cada vegada que, com passarà d'aquí només cinc segons, firmo algun text meu amb un nom que, més que un nom, és una cicatriu: Miqui Otero.

**KIKO
AMAT**

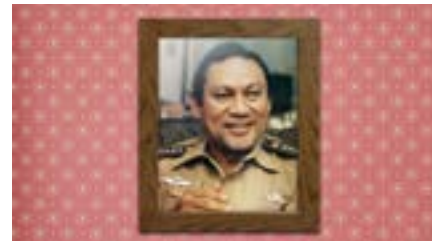
Kiko Amat va néixer el 1971 a Sant Boi de Llobregat, a la perifèria de Barcelona. El seu pare era jugador de rugbi i la seva mare, auxiliar del manicomi local. Va deixar els estudis als disset anys per ser *mod*, cleptòman, venedor de discos, quiosquer, caixer al McDonald's, operari de cadena de muntatge a Seat, vigilant de càmping, carter comercial i cambrer d'un gran hotel de Londres, ciutat on va viure durant cinc anys. Ha publicat les novel·les *El día que me vaya no se lo diré a nadie* (2003), *Cosas que hacen BUM* (2007), *Rompepistas* (2009), *Eres el mejor*, *Cienfuegos* (2012), *Antes del huracán* (2018) y *Revancha* (2021), totes a Anagrama. També és autor de dos llibres de no-ficció, *Mil violines* (2011) i *Chap chap* (2015). Ha codirigit les nou edicions del festival Primera Persona al CCCB, coguionitza i co-condueix el podcast *Psycholand* i forma part de l'equip impulsor de la llibreria Finestres.

FLANNERY O 'CONNOR, DEIA QUE ELS ESCRIPTORS HAURIEM DE TREBALLAR AMB ALLO CONCRET, NO AMB TESIS SOCIOLOGIQUES, ALTA SENSIBILITAT O PERCEPCIO PSICOLOGICA. EL QUE VULL DIR ES QUE SOVINT LES COSES NO SON METÀFORES D'ALTRES COSES, SON AQUESTES COSES. UN HA DE SER HUMIL I DESCRIBRE-LES.

186

Cicatrius
PRIMERA PERSONA

7 cicatrius
KIKO AMAT

7 cicatrius/ **Guió:** Kiko Amat/ **Grafisme:** Benja Villegas/ @100patadas

ARIES

EASTER

Tot i que l'Isa Fernández Reviriego defensa a ultrança en una de les cançons del seu últim disc no fer absolutament res com a plaer sublim (la cançó es titula «Dolce Far Niente» i és un homenatge a la desobediència civil de Henry David Thoreau), el cas és que a la Isabel li costa moltíssim estar-se quieta.

L'Isa porta tota la seva vida desobeint musicalment, però a partir del 2011, quan va començar el seu camí en solitari, descobrim que dins del seu cap hi havia un univers melòdic, calidoscòpic i imprevisible. Un món en què Brian Wilson –a les melodies– i Lleó

Tolstoi –en la transgressió del missatge final– podien caminar de la mà ballant sons electrònics, contents i sense mirar-se de manera estranya. A aquest projecte personal el va anomenar *Aries* (el seu signe del zodíac) i sota aquesta identitat ha produït ja quatre discos. A més, l'Isa compon i dissenya so per a videojocs i pel·lícules, té cura del seu jardí i és feliç vivint al costat de l'Atlàntic.

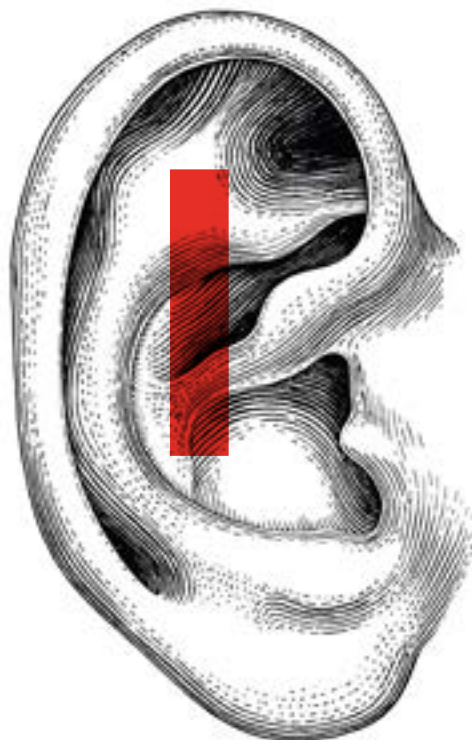
SI NO HI HA LLUM, BUSCO A LES PALPENTES
EN ELS RECORDS EM MENTEIXO
ES VAN QUEDANT MOLT ENDINS I EM
DESORIENTEN
TOT ALLO A QUÈ EM VAIG UNIR, HA MARXAT
O HO TINC A LA VORA?
TOT PASSA
TOT CANVIA

CICATRIUS

ARIES

Spotify

YouTube

**COMPOSTA, PRODUÏDA I
INTERPRETADA:**

Per Isabel Fernández

MESCLADA:

Per Pablo Martín

GRAVADA:

Als estudis Pastora de Vigo,
novembre del 2020, per
José Vázquez

Tot passa
Tot canvia
Tot allò que un dia vaig sentir, s'ha esborrat o en-
cara és en mi?

Tot, tot va
Ploro quan pregunto: tot allò en què vaig creure,
m'ha deixat o encara és aquí?

Si no hi ha llum, busco a les palpentes
En els records em menteixo
Es van quedant molt endins i em desorienten

Tot allò a què em vaig unir, ha marxat o ho tinc a la
vora?

Tot passa
Tot canvia

Si no hi ha llum, busco a les palpentes
En les vivències em perdo
Es van quedant molt endins i tinc por de per-
dre-les

Participants al festival Primera Persona

2012

Darío Adanti / Jonathan Ames / Clara-Tanit Arqué / Ben Brooks / Javier Calvo / Joe Crepúsculo / Ferran Esteve / Joni D. / Stewart Home / Jota / Jordi Llansamà / Daniel López Valle / Antonio Luque / Jan Martí / Manolo Martínez / Joaquín de la Puente / Sergi Puyol / Quique Ramos / Juanjo Sáez / Els Surfing Sirles / Tobi Vail / Jordi Valls / Manolo Vázquez

2013

Adrián de Alfonso / Joan Arqué / Shalom Auslander / Lidia Damunt / Junot Díaz / DJ Neas / Dani El Rojo / Laura Fernández / Robert Forster / Fred i Son / Marc García / Ramon Giménez El Brujo / Luis Hidalgo / Patxi Irurzun / Manuel Jabois / Robert Juan-Cantavella / Oriol Llopis / Daniel López Valle / Federico Montalbán / Iván de la Nuez / Marcos Ordóñez / Carlo Padial / The Raincoats (Gina Birch & Ana Da Silva) / Donald Ray Pollock / Ainhoa Rebolledo / Evripidis Sabatis / Joan Solé / Isabel Sucunza / Núria Valls

2014

Antonio Baños / Beach Beach / Jorge Carrión / Raúl Cimas / Jonathan Coe / Carolina del Olmo / Alex Díez / El Último Vecino / Esther Margarit / Extraperlo / David Fernández / Edu Galán / Manolo García / Xavi García / Green Gartside / Roberto Herreros / Sheila Heti / Jordi Irizar / Calvin Johnson / Jonathan Lethem / Mara Faye Lethem / Lucía Lijtmaer / Javier López Menacho / Daniel López Valle / Gerard Love / Manolo Martínez / Miqui Puig i l'Agrupació Cicloturista Puig / David Nobbs / Nueva Vulcano / Cristian Pallejà / Fernando Pardo / Sergi Pons Codina / César Rendueles / Martí Sales / Gilbert Shelton / Felipe Spada / Bob Stanley / Ian Svenonius / Irvine Welsh

2015

Akimoski / Daniel Ausente / Xavi Ayén / Josep Maria Castells / Noel Ceballos / Mar Coll / Max Cortés / Jordi Costa / José Luis Cuerda / Evita de Luna / El Hematocrítico / Ignatius Farray / Jon Langford / Todd McEwen / Eduardo Mendoza / Amarna Miller / Caitlin Moran / Miguel Ángel Ortiz / Carlos Pardo / Toni Peret / Mike Platinas / Richard Price / Lluïcia Ramis / Ratpenat / Laetitia Sadier / Marta Salicrú / Sleaford Mods / The Monochrome Set / Kiko Veneno

2016

Zeina Abirached / Renata Adler / Alberto Arce / Aries / Javier Blánquez / Nacho Carretero / Dr John Cooper Clarke / El Guincho / Begoña Gómez / Aitor Lagunas / Juan Marsé / Stephin Merritt / Sergi Pàmies / Quique Ramos / James Rhodes / Pau Riba / Jaume Sisa / The June Brides / Juan Pablo Villalobos / Carlos Zanón

2017

Jorge Albi / Colin Barrett / Kate Bolick / Isa Calderón / Luis Costa / Ana Curra / Nando Dixkontrol / Anna Gabriel / Miguel Gallardo / Julián Hernández / Esteban Hernández / Las Ruinas / Lucía Lijtmaer / Juan Mediavilla / Stuart Moxham / Joe Pernice / Nigel Planer / Joan Pons / Jon Savage / Alexei Sayle / Alison Statton / Rafa Tapounet / Toni Vidal El Gitano / Spike Williams

2018

Ramón Campos / Virginie Despentes / Roberto Enríquez (Bob Pop) / Marina Garcés / Tom Gauld / Vivian Gornick / Anna Guitart / Elena Martín / Jordi Nopca / Joan M. Oleaque / Carles Porta / Ishmael Reed / Simon Reynolds / Christina Rosenvinge / Sheela / Carla Simón / Brigitte Vasallo / Gee Vaucher

2019

Brett Anderson / Montse Batalla / Jordi Borràs / Mark Bray / Helena Castellà / Nik Cohn / Silvia Cruz / Laura Fernández / Emil Ferris / Ana Galvañ / Peter Hook / DJ Kosmos / Use Lahoz / Maria Manonelles / Agnès Marquès / Thomas Page McBee / Mala Rodríguez / María Sánchez / Xavi Sancho / Julieta Venegas / Carles Viñas

2020

Primera Persona Indoors
Rachel Cusk / Anna Guitart / Noelia Ramírez / Jia Tolentino

2021

Miquel Adam / Lluís Cabot / David Caño / Joe
Crepúsculo / Esther García Llovet / Hijos del
Trueno / L'Hereu Escampa / Anna Pacheco / Rocío
Quillahuaman / Stivijoes / Clara Viñals

CICATRIUS

Anna Pacheco / Antonio Luque / Aries / Aroha Travé
/ Carlo Pavia / Carlos Pardo / Clara Viñals / David
Caño / Eduardo Chirinos / Esther García Llovet /
L'Hereu Escampa / Hijos del Trueno / Juarma / Kiko
Amat / Maria Climent / Miquel Adam / Miqui Otero /
Olga Merino / Silvia Cruz Lapeña / Valentín Roma /
Lluís Cabot / Rocío Quillahuaman / Stivijoes

CRÉDITS

Agraïments

Volem agrair de tot cor totes i tots els professionals que han col·laborat en les diferents edicions del festival. Professionals que van aconseguir que unes idees sobre un paper agafessin forma sobre un escenari i arribessin al públic. Destaquem la incansable complicitat dels diferents equips del CCCB, especialment el servei d'audiovisuals i la unitat de producció del CCCB, però sense oblidar les companyes de comunicació i d'administració; sense elles la iniciativa no hagués transcendit. I, per suposat, no podem deixar d'esmentar la valuosa aportació de les becàries i persones en pràctiques que han participat en la producció de Primera Persona durant aquests anys.

A totes les institucions, editorials i discogràfiques que, d'una manera o altra, han ajudat que el festival tirés endavant en cada nova edició (especialment La Casa Encendida, el Saló del Còmic de Barcelona, Málaga 451, Blackie Books, l'Altra Editorial, La Cúpula, Sexto Piso, Libros del Silencio, Contra Editorial, Laie CCCB, La Central, Anagrama, Alpha Decay, Literatura Random House o Gent Normal, entre altres).

A Jordi Garrigós, per acompanyar-nos i comunicar-nos des del principi. A Manolo Vázquez i Joe Crepúsculo, per cedir-nos el fantàstic himne de Primera Persona que ha sonat durant cada edició del festival.

I per últim, però no menys important, destacar la Bodega Rafel i el Bar Ramón pel seu paper cohesionador de l'*staff*. *Coaching* pur amb *cachelos*.

Equip

Han treballat a Primera Persona:

Lucia Calvo / Josep Casellas / Clara Duch / Irene Faciabén / Susana Fernández / Damián Flocco / Laura Galofré / Francisco García / Jordi Garrigós / Patxu Gilbert / Mònica Giménez / David Gómez / Manel López / Òscar Monfort / Mònica Muñoz / Tere Pérez / Gabriel Porras / Maria Ribas / Irene Ruiz / Cristina Sánchez / Cristian Sobrepera / José Antonio Soria / Rosó Tarragona / Miquel Taverna / Sara Tibau

I també:

Eva Alonso / Susana Arias / Laura Bayo / Luca Blhacine / Olga Capdevila / Raúl Capdevila / Aïda Camprubí / Dani Cantó / Neus Carreras / Ariadna Cebrián / Roc Codó / Jordi Cuesta / Toni Curcó / Cristina Daura / Marc Desmonts / Marián Díaz / Antonio Dorado / Jordi Duró / Helena Exquis / Rosa Ferré / Cristóbal Fortúnez / Marina Grifell / Raquel Ibort / Noemí Laviana / Alba López / Daniel López Valle / Roc de Luca / Marta Márquez / Angela Martínez / Elisabet Meoz / Marta Millet / Imma Mora / Iván de la Nuez / Laura Olea / Marina Palà / Víctor Parkas / César Piquer / Eva Rexach / Daniel Rigall / Juan Carlos Rodríguez / Maria Romero / Maria Sánchez / Francesc Sant Genís / Irene Soler / Anna Tetas / Eugeni Urreta / Ana Uslenghi / Diego Villanueva

Col·laboradors

Alpha Decay / Anagrama / Automática / Blackie Books / Caja Negra / Capitán Swing / Contra / Empúries / Festival Málaga 451: La noche de los Libros / Gent Normal / Hotel Alma Barcelona / L'Altra Editorial / La Casa Encendida / La Cúpula / Laie CCCB / La Fuga / Libros del K.O. / Libros del silencio / Literatura Random House / Malpaso / Random House Mondadori / Reservoir Books / Sajalín / Salamandra / Sexto Piso / Temas de Hoy

CICATRIUS

Direcció:

Miqui Otero, Kiko Amat

Coordinació del projecte:

Manel López, Marta Millet

Coordinació editorial:

Marina Palà

Producció digital:

Lucia Calvo, Edgar Riu, Jordi Garrigós, Marçal Lladó

Disseny:

R2MediaFactory

Edició de textos i coordinació:

Anna Tetas

Traduccions:

Helena Lamuela

© de l'edició, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 2021
de Barcelona CCCB, 2021
Montalegre, 5 – 08001 Barcelona
www.cccb.org

© dels autors dels textos i còmics,
i dels propietaris de les imatges, 2021
© dels autors i intèrprets de les
cançons, 2021

Tots els drets reservats

CCCB Centre de Cultura
Contemporània
de Barcelona

El CCCB és un consorci de:

**Ajuntament
de Barcelona**

**Diputació
Barcelona**

CICATRIUS

Twitter @cececebe

Instagram @cccb_barcelona

Youtube /cccbarcelona

Spotify /cccbarcelona

#Cicatrius

#PrimeraPersonaCicatrius